

UNIVERZA V LJUBLJANI
FAKULTETA ZA DRUŽBENE VEDE

Irena Bačlija

Mentor: izr. prof. dr. Marjan Brezovšek

Somentor: dr. Miro Haček

**PARTICIPACIJA PREBIVALCEV MESTNE OBČINE
LJUBLJANA PRI ODLOČANJU**

Diplomsko delo

Ljubljana, maj, 2004

KAZALO

Poglavje 1. UVOD	4
1.1. UVOD.....	4
1.2. HIPOTEZE.....	5
1.3. METODOLOGIJA PREUČEVANJA.....	6
Poglavje 2. TEORETIČNA PODLAGA IN OPREDELITEV OSNOVNIH POJMOV	8
2.1. OPREDELITEV POJMA POLITIČNA PARTICIPACIJA.....	8
2.2. OPREDELITEV POJMA LOKALNA SKUPNOST.....	9
2.3. OPREDELITEV POJMA LOKALNA SAMOUPRAVA	10
2.4. OPREDELITEV POJMA OBČINA	12
2.4.1. OPREDELITEV POJMA MESTNA OBČINA	13
2.4.2. OPREDELITEV OŽJIH DELOV OBČINE.....	14
Poglavje 3. STRUKTURA IN DELOVANJE ČETRTHNIH SKUPNOSTI.....	16
3.1. ZAKONSKA PODLAGA ZA OBSTOJ ČETRTHNIH SKUPNOSTI	16
3.1.1. LOKALNA SAMOUPRAVA V USTAVI.....	16
3.1.2. MEDNARODNA EVROPSKA LISTINA O LOKALNI SAMOUPRAVI.....	17
3.1.3. OŽJI DELI OBČIN V ZAKONU O LOKALNI SAMOUPRAVI	19
3.1.4. STATUT MESTNE OBČINE LJUBLJANA	21
3.1.5. PRAVILNIK DELOVANJA ČETRTHNIH SKUPNOSTI MESTNE OBČINE LJUBLJANA	25
3.2. ČETRTHNE SKUPNOSTI MESTNE OBČINE LJUBLJANA	25
3.2.1. ORGANI ČETRTHNIH SKUPNOSTI MESTNE OBČINE LJUBLJANA.....	26
3.2.2. VOLITVE V ORGANE ČETRTHNIH SKUPNOSTI MESTNE OBČINE LJUBLJANA	27
Poglavje 4. PROBLEMATIKA MESTNIH ČETRTHI.....	29
4.1. UVOD V PROBLEMATIKO MESTNIH ČETRTHI.....	29
4.1.1. PROBLEM PREMAJHNIH POOBLASTIL.....	29
4.1.2. PROBLEM NEZADOSTNEGA FINANCIRANJA.....	30
4.2. ANALIZA ZAPISNIKOV SEJ IN SPREJETIH DNEVNIH REDOV MESTNEGA SVETA	32
4.2.1. ANALIZA DNEVNIH REDOV SEJ MESTNEGA SVETA LETA 2001.....	32
4.2.2. ANALIZA ZAPISNIKOV SEJ MESTNEGA SVETA LETA 2001.....	34
4.2.3. ANALIZA DNEVNIH REDOV SEJ MESTNEGA SVETA LETA 2003.....	34
4.2.4. ANALIZA SEJ MESTNEGA SVETA LETA 2003.....	36
4.2.5. ZAKLJUČKI ANALIZE	38
4.3. ANKETIRANJE ČETRTHNIH SVETNIKOV.....	39
4.3.1. ZAKLJUČKI ANALIZE	39
4.4. MNENJA NAČELNIKOV ODDELKOV MESTNE OBČINE LJUBLJANA	44
4.4.1. ANALIZA STRUKTURIRANIH INTERVJUJEV Z NAČELNIKI ODDELKOV MOL.....	44
4.5. MNENJA PREDSEDNIKOV SVETOV ČETRTHNIH SKUPNOSTI	47
4.5.1. ANALIZA STRUKTURIRANIH INTERVJUJEV S PREDSEDNIKI SVETOV.....	48
ČETRTHNIH SKUPNOSTI.....	48
4.6. PRIMERJAVA ANALIZ INTERVJUJEV PREDSEDNIKOV ČETRTHNIH SVETOV IN	50
NAČELNIKOV ODDELKOV MOL IN SKLEP.....	50
4.7. POVZETKI INTERVJUJEV Z RELEVANTNIMI AKTERJI.....	52
4.7.1. POVZETEK INTERVJUJA Z NAČELNIKOM ODDELKA ZA LOKALNO SAMOUPRAVO	52
4.7.2. POVZETEK INTERVJUJA Z VODJEM SLUŽBE ZA ORGANIZIRANJE DELA MESTNEGA SVETA	55
.....	55
4.8. POSTOPEK POSREDOVANJA MNENJ, POBUD IN VPRAŠANJ ČETRTHNIH SVETOV PO	56
POSLOVNIKU MOL	56
4.8.1. ORGANOGRAM IN RAZLAGA POSTOPKA POSREDOVANJA MNENJ, POBUD IN VPRAŠANJ	57
ČETRTHNIH SVETOV PO POSLOVNIKU MOL	57

Poglavje 5. ZAKLJUČEK: TESTIRANJE HIPOTEZ IN PREDLOGI ZA IZBOLJŠANJE DELOVANJA MESTNIH ČETRTE MOL	59
5.1. UREDITEV ČASOVNEGA VSTOPANJA MNENJ SVETOV ČETRTHNIH SKUPNOSTI V PROCES OBLIKOVANJA MESTNIH POLITIK IN PROJEKTOV	60
5.2. UVEDBA OBLIKE IZOBRAŽEVANJ ZA SVETNIKE ČETRTHNIH SVETOV O POSTOPKU ODLOČANJA V OBČINI	61
5.3. INSTITUCIONALIZACIJA POSREDOVANJ POBUD, MNENJ IN PREDLOGOV, KI JIH SVETI ČETRTHNIH SKUPNOSTI NASLAVLJAJAO NA MOL	61
LITERATURA IN VIRI	63
PRILOGE	65
PRILOGA A	65
Del predloga Zakona o lokalni samoupravi EVA 2003-1711-0088 – redni postopek	65
PRILOGA B	67
IV. poglavje Ožji deli MOL v Statutu MOL (od 55. do 63. točke).....	67
PRILOGA C	69
Statistični rezultati anketiranja četrtnih svetnikov	69
PRILOGA D	71
Vprašanja strukturiranih intervjujev z načelniki oddelkov MOL	71
PRILOGA E	72
Vprašanja strukturiranih intervjujev s predsedniki svetov četrtnih skupnosti	72
PRILOGA F	73
Odgovori na zastavljena vprašanja načelniku Oddelka za lokalno samoupravo g. Vojka Grunfelda (posredovana po internetu).....	73
PRILOGA G	77
DELOVNI POSTOPEK V ZVEZI Z OBRAVNAVO GRADIV NA MS MOL	77
PRILOGA H	78
SEZNAM POSREDOVANIH MNENJ ČETRTHNE SKUPNOSTI TRNOVO V LETIH 2002 IN 2003	78
SEZNAM POSREDOVANIH MNENJ ČETRTHNE SKUPNOSTI MOSTE V LETIH 2002 IN 2003	79
SEZNAM POSREDOVANIH MNENJ ČETRTHNE SKUPNOSTI RUDNIK V LETIH 2002 IN 2003	80

Poglavje 1. UVOD

1.1. UVOD

Po osamosvojitvi Slovenije se je v duhu demokratizacije ter odmikanja od starega režima hkratno odvijalo več procesov, katerih cilj je bil graditev demokracije in uresničevanje njenih načel.

Eden ključnih temeljev demokratizacije se je postavil z uvedbo različnih oblik lokalne demokracije v novoustanovljene enote lokalne samouprave. Le-te so nastale zaradi približevanja soodločanja prebivalcev o problemih lokalne narave in zaradi sokreiranja bližnjega okolja, kar omogoča prebivalcem večjo moč in vpliv v procesu odločanja s tem pa tudi večjo decentralizacijo državnega sistema.

Iz pojma lokalna samouprava izhaja, da gre za takšno obliko upravljanja, pri kateri se lokalna skupnost sama upravlja, seveda le glede lokalnih zadev.

Tako bi tudi pričakovali, da se v lokalno samoupravnih enotah odloča neposredno, kar bi z vidika demokratičnosti predstavljalo tudi idealno obliko odločanja, vendar pa zaradi števila in raznovrstnosti potreb prebivalcev ter narave modernega časa, ki narekuje nenehno odločanje, le-to ni izvedljivo.

Zato se tudi na lokalno-samoupravnih enotah izvaja, razen v redkih primerih, ki pa so prej izjema kot pravilo, posredna oblika odločanja. Ta prevladujoča oblika lokalne demokracije pomeni odločanje po organih lokalne samouprave. Ne glede na to, pa še zmeraj ostaja izvedba neposrednega odločanja na lokalnem nivoju napram državnemu lažja, predvsem zaradi manjšega števila in lažje mobilizacije prebivalcev.

Zaradi ovir pri stalni neposredni participaciji prebivalcev se tako uporablja in izvaja posredna participacija. Prednosti lokalne posredne participacije pred državno posredno participacijo so ne glede na njuno strukturno in namensko podobnost mnoge.

Participacija na lokalni ravni je zaradi subjekta odločanja, ki je po načelu odločanja o zadevah lokalnega pomena, lokalne narave, toliko pomembnejša za prebivalca te lokalne enote. Poleg tega je neposredno participacijo prebivalcev tudi po čisto organizacijski, tehnični in finančni plati mnogo lažje izvajati na lokalni ravni, predvsem zaradi bistveno drugačne narave odnosov v lokalni skupnosti, saj gre za precej bolj tesno povezano skupnost kot je to primer države.

Prav zaradi povezanosti lokalne skupnosti je potrebno še posebej izpostaviti relacijo med organi lokalne samouprave in lokalno javnostjo. Komunikacija med izvoljenimi lokalnimi organi in lokalnimi funkcionarji na eni ter prebivalstvom lokalne skupnosti na drugi strani, je namreč ključnega pomena za doseganje višje stopnje legitimnosti in uresničevanje javnega interesa. V smislu lokalne demokracije bi morala biti tovrstna komunikacija obvezno dvosmerna, čeprav je vse (pre)pogosto zaznati le enosmerno komunikacijo.

Tako postane problem posredne participacije na še tako majhnem teritoriju, ki naj bi omogočal kar največji izkupiček strnjivosti in sodelovanja skupnosti, izpostavljen ter njegovo bistvo je vprašljivo.

Če se participacija na lokalni ravni srečuje s podobnimi ali celo enakimi ovirami za svojo uresničitev kot na državni ravni, rešitve problema ni iskati v drobljenju lokalnih enot, temveč v izboljšanju njihovega delovanja.

Nasprotno so v procesu doseganja čim večjega vključevanja prebivalcev lokalne skupnosti odločevalci posegli po ustanavljanju ožjih enot občine to je vaških, krajevnih in četrtnih skupnosti.

Eden od namenov ustanovitve le-teh je bil ravno v doseganju večjega vključevanja prebivalcev lokalne skupnosti s pomočjo odprtih procesov odločanja v posameznih segmentih javnega življenja.

Raziskovalni problem naloge prvenstveno predstavlja participacija prebivalcev Mestne občine Ljubljana (v nadaljevanju naloge MOL) oziroma uresničevanje te participacije skozi novoustanovljene enote, organe ožjih delov občine.

MOL je namreč v letu 2001, kot to dovoljuje Zakon o lokalni samoupravi, ki podrobneje ureja ustanovitev, organe, naloge in pravni položaj ožjih delov občine, po svojem Statutu ustanovila posebne enote, t.i. mestne četrti, ki delujejo znotraj MOL-a, ter jim dala naloge s področja lokalnih gospodarskih javnih služb in prometa, gospodarjenja z zemljišči, urbanizma in varstva okolja, družbenih dejavnosti, gospodarskih dejavnosti in turizma ter zaščite, reševanja in civilne obrambe.

Območje četrtne skupnosti je določeno s prostorskimi okoliši in obsega enega ali več prostorskih okolišev.

V Ljubljani je 17 četrtnih skupnosti: Črnuče, Posavje, Bežigrad, Center, Jarše, Moste, Polje, Sostro, Golovec, Rudnik, Trnovo, Vič, Rožnik, Šiška, Dravlje, Šentvid in Šmarna Gora.

V nalogi bomo obravnavali četrtne skupnosti, kot novo obliko možnosti participacije prebivalcev MOL, ter v skladu s tem analizirali potek participacijskega procesa prebivalcev MOL preko svetov četrtnih skupnosti.

Empirični del naše raziskave bomo začeli pri enem ključnih vprašanj naloge, to je zanimanje prebivalcev MOL za politično participacijo oziroma povedano drugače, vprašanje zanimanja prebivalcev MOL za delovanje mestnih in četrtnih oblasti oziroma njihov interes za posamezne probleme in tematike, s katerimi se mestni svet in sveti četrtnih skupnosti vsakodnevno ukvarjajo.

Večji del empirije pa posvečamo prenosu te participacije z nivoja četrtne skupnosti na MOL, njene oddelke in organe kot strukture, ki imajo v dotičnem procesu moč odločanja.

Zanimala nas bo predvsem povezava na relaciji Sveti četrtnih skupnosti (v nadaljevanju naloge četrtni sveti) ter MOL, njenimi oddelki in organi, s predznakom, da posredovana mnenja, vprašanja in pobude svetov že predstavljajo selektirano mnenje prebivalcev Mestnih četrti.

1.2. HIPOTEZE

V diplomskem delu želimo preveriti kako je uvedba Četrtnih skupnosti MOL v letu 2001 vplivala na participacijo prebivalcev MOL.

Ker uvedba neke nove možnosti politične participacije v že uveljavljen sistem predstavlja na novo kreiran prostor v katerem se odvijajo razne aktivnosti, nas ob uvedbi Četrtnih skupnosti zanima kako so le-te zaživele znotraj prostora, ki jim je bil namenjen ter s kakšnimi težavami se srečujejo.

Osnovni cilj raziskovalnega projekta se zato veže na analizo enega ključnih demokratičnih elementov vsake sodobne, demokratične države, kakršna je Slovenija – participacije prebivalcev pri uresničevanju oblasti.

Izhajamo iz predpostavke, da Četrtne skupnosti MOL nastopajo kot nova kvaliteta pri uresničevanju politične participacije, sprašujemo pa se kako in ali delujejo oz. uresničujejo svoje prvotno poslanstvo.

Na tem mestu si postavimo sledeče hipoteze:

H0=Uvedba Četrtnih skupnosti predstavlja novo možnost politične participacije prebivalcev Mestne občine Ljubljana.

H1=Uvedba četrtnih skupnosti v letu 2001 pomeni povečanje participacije občanov Mestne občine Ljubljana.

H2=Četrtni skupnosti predstavljajo vmesni člen med prebivalci občine Ljubljana ter med Mestno občino Ljubljana.

Cilj naloge je ovreči ali sprejeti zadane hipoteze z analizo empiričnih podatkov, pridobljenih posebej za namen te naloge.

Nadalje pa je smoter naloge tudi v nastavljanju alternativnih rešitev v kolikor tekom analize stanja ugotovimo motnje v delovanju četrtnih skupnosti.

Tako bomo v zadnjem sklopu predstavili skupek dognanj, do katerih bomo uspeli priti tekom naloge z namenom prispevati k znanosti o delovanju obravnavanih institucij.

1.3. METODOLOGIJA PREUČEVANJA

Naloga bo zaradi inovativnega pristopa k reševanju problematike uresničevanja participacije prebivalcev Mestne občine Ljubljana razdeljena v pet konceptualnih poglavij, ki nam bodo pomagala opisati in raziskati dejansko stanje na tem področju, izluščiti jedro problematike ter izpostaviti zaključen koncept potencialne rešitve.

V prvem poglavju bomo postavili temelje naloge, v drugem *Teoretična podlaga in opredelitev osnovnih pojmov* pa natančno opredelili osnovne pojme, ki bodo predmet našega preučevanja.

Razložili bomo pojme politična participacija, lokalna skupnost, lokalna samouprava, občina, mestna občina in ožji deli občine. Vsi naštetih pojmi so predmet obravnave naloge, zato jih želimo natančneje razložiti in izpeljati v logičnem sosledju. Namen drugega poglavja bo postavitev okvirov za nadaljnje analiziranje in razčlenjevanje pojmov in struktur.

V tretjem poglavju *Struktura in delovanje četrtnih skupnosti* bomo sprva, da osvetlimo ustavno pravne temelje, ki so podlaga za delovanje obravnavanih institucij, analizirali vse zakonske ter podzakonske akte kot tudi Ustavo RS ter Evropsko listino o lokalni samoupravi. Smatramo, da nam bo predstavitev vseh pravnih aktov obravnavanega področja podala jasnejšo sliko kako je zastavljeno delovanje obravnavanih institucij ter nas tako lažje privedla do primerjave z dejanskim delovanjem, ki ga bomo obravnavali v četrtem poglavju.

V tretje poglavje poleg naštetega sodi tudi predstavitev mestnih četrti MOL, njenih organov in volitev vanje, ki nam bo služila za oris obravnavane teme.

S tem poglavjem se zaključijo prvi del naloge in s tem teoretični pristopi do obravnavane teme ter se s četrtem poglavjem *Problematika mestnih četrti* prične empirični, metodološko najbogatejši del.

Sprva predstavimo najbolj pogoste probleme s katerimi se srečujejo četrtni skupnosti in njihovi organi ter orišemo splošno problematiko.

Nato bomo analizirali seje Mestnega sveta MOL leta 2001 in 2003 ter analize dnevnih redov sej Mestnega sveta 2001 in 2003 z namenom ugotoviti, kolikokrat je bila problematika uvajanja mestnih četrti obravnavana na sejah Mestnega sveta, ter kolikokrat se je

obravnavala kakršnakoli problematika posredovana s strani Svetov četrtnih skupnosti po njihovi ustanovitvi.

Sledi predstavitev statistično obdelanih rezultatov anket izvedenih med četrtnimi svetniki, predstavitev analize strukturiranih intervjujev načelnikov oddelkov MOL in predsednikov svetov četrtnih skupnosti, ter primerjava slednjih z namenom oceniti učinkovitost sodelovanja Svetov četrtnih skupnosti ter Mestne uprave MOL (v nadaljevanju MUMOL) s stališča obeh akterjev.

Izvedli bomo tudi delno strukturirane intervjuje z odgovornimi oddelkov in organov, ki se bodo tekom raziskave pokazali za tiste, ki naj bi z Četrtnimi skupnostmi največ sodelovali. Izrisali bomo organogram, ki prikazuje komunikacije znotraj relacije Mestnega sveta MOL in sveti četrtnih skupnosti.

Na tej točki naloga vstopa v svoj tretji del, kjer se bomo lotili *Predloga za izboljšanje delovanja četrtnih skupnosti*. Ta del je vsebinsko sicer manj obsežen kot prva dva, vendar pa je zaradi svojega prispevka znanosti mnogo bolj relevanten, saj nameravamo zgostiti pridobljene informacije v smiselno obliko ali več oblik ter podati alternativne predloge za izboljšanje politične participacije prebivalcev MOL.

Cilj naloge ni zgolj potrditev ali zavrnitev postavljenih hipotez, ampak iztočnica za nadaljnje razvijanje ideje o delovanju mestne uprave občine Ljubljana (na relaciji s sveti četrtnih skupnosti in posledično s prebivalci), ki bi s svojim delovanjem, lahko omogočila kakovostnejše izvajanje politične participacije prebivalcev MOL.

Tematika naloge je zelo pestra, zato temelji njeno obravnavanje na uporabi različnih metod in na osvetljevanju problematike z različnih zornih kotov.

Uporabili bomo:

- deskriptivno metodo (za pojasnitev osnovnih pojmov),
- metodo analize vsebin pisnih virov (za preučevanje raznih dokumentov, kot so: Ustava RS, zakoni s področja lokalne samouprave, evropska zakonodaja...),
- študijo relevantne literature,
- metodo anketnega zbiranja podatkov, ki je uporabljena pri pridobivanju vseh, za raziskavo relevantnih podatkov o odnosih svetnikov četrtnih skupnosti do MOL ter odnosih načelnikov MUMOL o svetih četrtnih skupnosti in sodelovanja z njimi; najboljši način pridobivanja znanja o delovanju novonastalih državnih struktur v demokratični državi kot je Slovenija, je namreč čimbolj neposredni stik s predmetom raziskovanja. Idealno bi bilo, če bi se z vsakim v raziskavo zajetim subjektom osebno pogovorili, z uporabo metode poglobljenega družboslovnega intervjuja, vendar zaradi očitnih fizičnih, tehničnih, časovnih in drugih omejitev kaj takega ni mogoče, zato je uporaba anketnega vprašalnika v tem kontekstu najbolj racionalna in smiselna rešitev,
- statistično obdelavo anketnih listov ter grafični prikaz le-teh (za prikaz stanja glede na mnenja četrtnih svetnikov),
- strukturirane intrevjuje (kot pomemben vir podatkov ter potencialnih idej – rešitev prej omenjenega problema),
- nestrukturirane intervjuje,
- brainstorming (kot stalno prisoten vir idej).

Ker je v primeru tipa naloge, ki področje raziskuje ne pa zgolj opisuje težko predvidevati rezultate raziskav, bi se v tej točki vzdržali napovedovanj tudi z namenom da se izognemo t.i. samouresničujočim se prerokbam.

Poglavje 2. TEORETIČNA PODLAGA IN OPREDELITEV OSNOVNIH POJMOV

2.1. OPREDELITV POJMA POLITIČNA PARTICIPACIJA

Splošna opredelitev pojma participacija je, da gre za »dejavnost (aktivnost), kjer je posameznik udeležen (sodeluje) z drugimi v nekaterih družbenih procesih, igrah, športu ali skupnih prizadevanjih« (Brezovšek, 1995:202). Pojem politična participacija, pa je udeležba v procesu izbiranja političnih voditeljev ter oblikovanja vladnih politik.

»Politična participacija je participacija v procesu vladanja in priložnost za politično participacijo je v bistvu priložnost za večino zasebnikov (v primerjavi z javnimi uradniki in izvoljenimi politiki), da so udeleženi v procesu, s katerim se zbirajo politični voditelji ter oblikujejo in uresničujejo vladne politike« (Brezovšek, 1995: 202).

Oblast se opravičuje, legitimira preko v naprej določenih mehanizmov predstavnštva, ki pa ga dosežemo z posredniškim predstavnštvom, kar pomeni, »...da mora ustrezen (primeren) sistem vladanja zagotavljati možnosti za politično participacijo navadnih državljanov« (Brezovšek, 1995: 202).

Politična participacija je splošno sprejeta, kot kvaliteta demokratičnega sistema, »...kot eden od dejavnikov uspešnosti (zahodnih) demokratičnih sistemov« (Brezovšek, 1995: 203).

Kot takšna ima po mnenju mnogih lastnost, da se z njenim povečevanjem izboljša kvaliteta demokracije, saj bistveno prispeva k razreševanju konfliktov znotraj družbe.

»To pa ne pomeni, da lahko politično participacijo preprosto izenačimo z demokracijo,.....pomeni pa, da je politična participacija pomembna razsežnost demokracije« (Makarovič, 2002: 65).

Informiranje o konkretnem vprašanju vodi k vzpostavitvi zaupanja med prebivalci in pristojnimi ustanovami, kar posledično povečuje zmožnosti participativne demokracije. Za izmenjavo informacij je potreben komunikacijski proces, ki je lahko enosmeren ali dvosmeren. V »razvoju komunikacijskega delovanja« lahko govorimo o stopnjah delovanja kot jih je opredelil Kos (v Marega, 2002: 21), in sicer je enosmerno obveščanje prva stopnja, sledi druga stopnja, ki je dvosmerno ali interaktivno komuniciranje in ki naposled vodi do bolj ali manj neposredne soudeležbe zainteresiranih skupin v odločevalskem procesu.

»Če razumemo politično participacijo kot obliko komuniciranja, v kateri običajno državljanji s svojimi dejanji posredujejo določenim instancam določena sporočila, je treba opozoriti tudi na njuno dvosmernost tega procesa: tudi državljanji morajo biti namreč deležni sporočil, s pomočjo katerih si ustvarijo podobo razmer, po kateri presojujejo o svojih nadaljnjih dejanjih. Participacija je tako neizbežno povezana z obveščenoostjo ne glede na to, ali ta poteka prek množičnih medijev, izobraževalnega sistema, neformalnih skupin ali kako drugače« (Makarovič, 2002: 69).

Poznamo različne ravni participacije, še posebej, kadar govorimo o sodelovanju na ravni celotne države ali na ravni lokalne skupnosti. Za slednje je namreč bolj značilna neposredna participacija kar izhaja iz same oblike lokalne skupnosti, kjer je neposredne oblike participacije lažje izvajati. Izvajanje neposredne oblike participacije na državni ravni (če izvzamemo referendum) bi bilo glede na število prebivalcev ter raznovrstnost problematik nesmoterno in neekonomično.

Najbolj razširjen način participacije je glasovanje na volitvah. Poleg tega poznamo še glasovanje na referendumu, sodelovanje na političnih demonstracijah, sodelovanje v volilni kampaniji, aktivno članstvo v politični stranki ali skupini pritiska, različne oblike državljanske

nepokorščine in idr. našteje so vrste politične participacije, poleg tega poznamo še: sodelovanje na javni predstavitvi ali razgrnitvi, sodelovanje na javni diskusiji in druge oblike sodelovanja, ki nimajo tako političnega predznaka. Običajnim oblikam sodelovanja državljanov so se pridružile nove neformalne oblike, potrebne zaradi spremenjenih okoliščin in hitrega razvoja informacijske tehnologije:

- a) organizirane skupine državljanov, ki se povezujejo v mreže in skušajo vplivati na oblikovanje politik;
- b) skupine državljanov, ki predlagajo ali komentirajo predloge zakonov;
- c) »grassroot« lobiranje.

Ko se osredotočimo na izvajanje politične participacije na lokalni ravni ugotovimo, da se na tem mestu srečamo z obema glavnima oblikama, posredno in neposredno politično participacijo.

Obe obliki sta pomembni za informiranje tistih, ki imajo politično oblast v svojih rokah, na lokalni ali pa državni ravni, o problemih in potrebah državljanov in skupnosti. S tega vidika lahko politično participacijo dojemamo tudi kot komunikacijski proces, pri katerem državljanji sporočajo svoje želje voditeljem.

»V primerjavi z drugimi raziskovanimi družbami lahko ugotovimo, da so slovenski državljanji nadpovprečno dejavni na lokalni ravni, pri udeleževanju zborovanj in pri stikih s politiki. Vsaj slednje lahko pojasnimo z relativno majhnostjo družbenega sistema, ki tako omogoča več neposrednih osebnih stikov« (Makarovič, 2002: 74).

Za ene izmed pomembnejših politično participativnih interakcij lahko štejemo ravno tiste, ki so za posameznika najpomembnejše, kar v veliki večini pomeni, tiste, ki so mu najbližje. Vprašanja in problemi, ki so za posameznika zelo oprijemljivi ter neposredno vplivajo na njegovo bližnjo okolico so tista, ki imajo nanj tudi največji učinek. »To pa so seveda predvsem lokalna vprašanja, ki tako najizraziteje spodbujajo participacijo« (Makarovič, 2002: 74).

Lokalna angažiranost kot oblika politične participacije predstavlja enega izmed temeljnih kamnov naše naloge. Ravno zaradi povečevanja uresničevanja le-te ter v skladu z Mednarodno evropsko listino o lokalni samoupravi so znotraj Mestne občine Ljubljana ustanovili elemente, ki naj bi s svojim delovanjem pripomogli k povečevanju politične participacije na lokalni ravni.

2.2. OPREDELITEV POJMA LOKALNA SKUPNOST

»Čeprav je v znanstveni sferi toliko definicij lokalne skupnosti kolikor je avtorjev, lahko povzamemo, da so bistveni elementi lokalne skupnosti: določeno ozemlje, ljudje, ki so naseljeni na tem ozemlju, skupne potrebe in interesi teh ljudi, dejavnosti za zadovoljevanje teh potreb ter zavest ljudi o skupnosti, ki ji pripadajo« (Grad, 1998: 223).

Lokalno skupnost bi lahko označili tudi kot nek družben pojav, ki se razvije in obstaja pred in tudi brez dejanske vpeljave lokalne samouprave, ki je »normativna institucija«. Lokalna skupnost je najnižja v hierarhiji teritorialnih skupnosti in je tako nosilka lokalne samouprave. Razvoj lokalnih skupnosti je podvržen dolgotrajnim procesom izoblikovanja, učvrščevanja vezi, izpostavljanja skupnih interesov in navezovanja na določeno teritorialno območje.

»Ljudje prebivajo in se združujejo z drugimi ljudmi na določenem območju zaradi zadovoljevanja svojih skupnih potreb. Lokalna skupnost ima ugotovljive teritorialne meje, središče, je multifunkcionalna in dolgotrajna« (Grad, 1998: 223).

Lokalna skupnost je lahko izvzeta iz konteksta institucionalizacije saj predstavlja neko »naravno« skupnost, ki nastane z zgodovinskim razvojem in je tako neodvisna od tega ali jo država prizna ali ne.

»Lokalno skupnost predstavlja majhno naselje v Alpah, ki je živelo svoje skromno in zaprto življenje, in se je ohranilo skozi stoletja, kakor je lokalna skupnost veliko mesto, npr. Ljubljana, pa tudi London ali Pariz« (Šmidovnik, 1990: 329).

»Lokalno skupnost lahko opredelimo tudi kot družbeno skupnost na določenem območju, navadno na območju enega ali več med seboj povezanih naselij. To je naravna življenjska skupnost, ki je nastala z naselitvijo ljudi na določenem območju« (Kaučič in Grad, 2000: 321).

»Lokalna skupnost je takšna oblika združevanja ljudi, kjer se po določenem času - na osnovi prostorske, fizične bližine – vzpostavi tesna povezanost prebivalcev in njihova zavest o pripadnosti tej skupini. Na zavest o pripadnosti vplivajo predvsem tradicija in zgodovinski dogodki povezani z mejami občin v preteklosti« (Igličar, 1995: 15).

Znotraj lokalnih skupnosti njeni »člani« zadovoljujejo svoje potrebe, ki pa so za razliko državnih, bolj lokalne, specifične narave. Lokalne potrebe se bolj nanašajo na socialno varnost, komunalno opremljenost in drugo, zadovoljujejo pa se v skladu z lokalnimi interesi. Zaradi izredne raznolikosti lokalnih interesov je možna delitev lokalnih skupnosti na manjše, prebivalcem bližje enote, ki edinstveno uokvirjajo njihov lasten svet ter na drugi strani z združevanjem lokalnih skupnosti v širše enote, čemur zopet botrujejo določeni interesi prebivalcev.

Zaradi narave lokalne skupnosti, ki je predvsem družbenega in sociološkega izvora, jih lahko obravnavamo popolnoma izven institucionalnega konteksta ter pred konceptom države. Za samo razumevanje oblik lokalno samoupravnih enot, kot posledico oblikovanja lokalnih skupnosti pa je poznavanje vzrokov za nastanek le-teh bistvenega pomena.

2.3. OPREDELITEV POJMA LOKALNA SAMOUPRAVA

Kadar govorimo o pojmu lokalna samouprava se srečujemo z neizogibnim problemom, to je, da enotne definicije kaj je lokalna samouprava v teoriji preprosto ni, poleg tega v primerjalnem pravu ni njene enotne ureditve.

Lahko pa opišemo kaj si pod tem terminom navadno predstavljamo.

Če v začetku navedemo nekaj pojmov, ki jih najtesneje povezujemo z lokalno samoupravo bodisi kot njene prvine ali izpeljave; so to teritorij, samozadostnost, življenje v skupnosti, zavest posameznikov o skupnosti, skupni cilji, veljavnost enakih normativnih sistemov, institucije, obstoj skupine, družbena identiteta.

Tako bi lahko v povzetku in kot posledico povezovanja teh pojmov navedli, da je lokalna samouprava neka lastnost skupnosti (nosilke lokalne samouprave), da se sama upravlja. To pomeni, da se pod pojem lokalna samouprava zajema samostojno urejanje zadev lokalnega pomena. Kolikšna je ta samostojnost in v kolikšni meri se izvaja je odvisno od pristojnosti, ki jo lokalni samoupravi odredi ustavno-pravni sistem posamezne države.

»Država določa, kateri so lahko interesi ožjih družbenih skupnosti in na kakšnem območju se lahko uveljavljajo. Nobena teritorialna skupnost ne more nastati proti volji države. O antagonizmah med lokalnimi in splošnimi interesi vedno odloča država. O izvirnih pravicah posameznih ožjih teritorialnih skupnosti ne moremo govoriti. Vsaka jih ima samo toliko in tiste, ki jih priznava država« (Bučar, 1969: 97,98).

»Za razliko od državne uprave, za katero so značilni hierarhična ureditev, podrejenost nižjih organov, centralizacija, racionalnost in učinkovitost, so za (lokalno) samoupravo značilne avtonomija in samostojnost, decentralizacija in demokratizacija. Za samoupravo sta značilni pripadnost in zavest o usodni povezanosti med prebivalci lokalne skupnosti, za upravo pa racionalnost in strokovnost pri izvajanju pooblastil državne oblasti« (Grad, 1992: 381).

Pojem lokalna skupnost pomeni več kot zgolj lokalno skupnost; pomeni lokalno skupnost, ki ima status samouprave.

Tako pojem lokalne samouprave preseže zgolj delovanje nosilke lokalne samouprave. Lokalna samouprava je : »...pravnosistemska institucija, ki opredeljuje status lokalne skupnosti. Analitično gledano združuje torej pojem lokalne samouprave dve sestavini: lokalno skupnost kot sociološko sestavino in lokalno samoupravo kot pravnosistemsko sestavino. Slednja je torej pravnosistemska kakovost, ki mora biti izrecno podeljena oziroma priznana lokalni skupnosti z ustreznim aktom države« (Šmidovnik, 1995: 27).

Kot taka ima nekaj značilnosti, po katerih se ločuje od državne uprave. To so avtonomija, samostojnost, decentralizacija in demokratizacija, ki dajejo pravico lokalnim skupnostim :«...da urejajo in opravljajo v svoji pristojnosti javne zadeve, ki se nanašajo na življenje in delo prebivalcev na njihovem območju. Gre za pravico ljudi v lokalnih skupnostih, da rešujejo svoje lokalne probleme in imajo lastne dohodke« (Vlaj, 1998: 17).

V sosodni teoriji je značilno, da lokalna samouprava vsebuje naslednje elemente:

- teritorialni element (lokalno skupnost oz. prebivalce na ožjem območju),
- funkcionalni element (svoje lastno delovno področje),
- organizacijski element (opravljanje nalog neposredno ali po svojih organih),
- materialno-finančni element (lastna materialna in finančna sredstva),
- pravni element (lastnost pravne osebe).

Za lokalno samoupravo pa sta odločilna elementa obstoj lokalnih skupnosti in s tem lokalna zavest ter njihov avtonomen položaj. Samostojnost lokalne samouprave je relativna, saj država odloča o tem, katere interese priznava za lokalne in na kakšnih območjih se lahko uveljavljajo (Kaučič in Grad, 2000: 322,323).

Uvedba in delovanje lokalne samouprave je trend, ki v modernem, razvitem svetu vsekakor narašča. Usmerjenost k približevanju države uporabnikom-državljanom in servisiranje se namreč najlažje ter najefektivneje izvaja na najnižji ravni.

Lahko bi celo posplošili, da imajo gospodarsko uspešnejše države praviloma dobro razvit lokalno samoupravni sistem.

Nastanek lokalne samouprave v Evropi je predvsem posledica decentralizacije. Razmerje med državo in lokalno skupnostjo je urejeno tako, da država lokalni skupnosti prizna pravico urejati določen del javnih zadev, za te naloge zagotovi tudi del sredstev, hkrati pa se iz njene sfere v čim večji meri umakne. Ta umik seveda ne more biti popoln, saj država še vedno ohranja nadzorstvo nad zakonitostjo delovanja lokalne skupnosti. Vendar pa je tukaj potrebno poudariti, da se stopnja decentralizacije razlikuje od države do države in da ima neka lokalna skupnost le toliko samouprave, kolikor ji je neka država priznava.

»Nekatere opredelitve lokalne samouprave zelo poudarjajo vlogo države kot končnega razsodnika pri zadevah lokalne samouprave, kar ni v skladu z najnovejšimi mednarodnimi

dokumenti s področja lokalne samouprave in še zlasti ne z načelom subsidiarnosti v njegovem filozofskem, pravnem in organizacijskem smislu. Gre za že preživela miselna izhodišča v zvezi s teorijo države z začetka 20. stoletja, ki govori o dominaciji države ter podrejenosti in odvisnosti ožjih družbenih skupnosti. Spregleda se, da je takšno medsebojno izključenost, ki je bila veskozi značilna za državno hierarhične odnose, danes moč presegati s partnersko soudeležbo več ravni delovanja« (Mlinar, 2000: 414,415).

V duhu decentralizacije in demokratizacije je svoje mesto v slovenski Ustavi »našla« tudi lokalna samouprava, kar je zelo pomembno, saj je njen položaj zagotovljen tako, da vanj država ne more posegati ampak ga v okviru ustavnih določb lahko le razčlenjuje z zakoni.

2.4. OPREDELITEV POJMA OBČINA

Občina je v Sloveniji z zakonom, na podlagi Ustave, določena kot temeljna institucija lokalne samouprave oziroma temeljna lokalna skupnost. Najbolj splošno bi jo označili kot skupnost v okviru katere se urejajo obče zadeve ter kot najbolj približano politično teritorialno enoto prebivalcem.

»Iz ustavne in zakonske opredelitve občine so razvidne predvsem tri sestavine, ki so značilne za občino:

- občina je oblikovana v okviru naravne, zgodovinsko nastale lokalne skupnosti, kakršne so naselja (posamezna naselja ali več naselij, povezanih s skupnimi interesi),
- občina je glavni oziroma najvažnejši tip lokalne samouprave,
- občina ima položaj samoupravnosti – z vsebino, kakor ga določa sistemska zakonodaja o lokalni samoupravi v posamezni deželi« (Šmidovnik, 1995: 63).

Občina ima v svoji pristojnosti zadeve lokalnega pomena, ki zadevajo samo prebivalce občine. Z namenom izvajanja teh pristojnosti je občini z zakonom dodeljena pravica posredovati, pridobivati in razpolagati z vsemi vrstami premoženja.

»V splošnem naj bi občina na svojem ozemlju opravljala tri vrste nalog:

- izvirne naloge občine (predstavniški organ samostojno odloča o lokalnih zadevah javnega pomena-samouprava),
- lokalne zadeve javnega pomena, ki jih država trajno prenese v pristojnost občin (predvsem s področno zakonodajo) in so največkrat rezultat procesa dekoncentracije funkcij državne uprave,
- prenesene naloge, ki jih država začasno prenese na občino in za to zagotovi tudi finančna sredstva« (Virant, 2002: 176).

»Območje, na katerem naj bi se ustanovila občina, mora izpolnjevati pogoje, ki jih določa zakon o lokalni samoupravi, zlasti mora biti zagotovljena osnovna šola, dostopnost do primarne zdravniške in socialne oskrbe, preskrba z življenjskimi potrebščinami, komunalna opremljenost ter izpolnjeni drugi potrebni pogoji« (Kaučič, Grad, 2000: 330).

Podobno kot za lokalno skupnost tudi za občino velja, da ne gre za umetno tvorbo, ampak za dejanski družbeni pojav, ki je nastal v dolgem zgodovinskem razvoju. »Gre skratka za naravni tip lokalne samoupravne skupnosti, ki se je razvil iz gole lokalne skupnosti in si med tem pridobil določen pravni položaj v širši državni skupnosti« (Šmidovnik, 1994: 14).

Skozi razvoj so se oblikovale precej različne občine, ki se med seboj razlikujejo glede števila prebivalcev, velikosti ozemlja, geografskih in zgodovinskih značilnosti, gospodarske razvitosti...

Vendar je racionalnejša delitev, to je delitev, ki bi izenačila razlike med občinami nesmiselna s stališča, da je pomembnejše upoštevanje dejanske povezave ljudi v spontano nastale občine kar je tudi bistvo lokalne samouprave; avtonomnost in neodvisnost pri odločanju.

»Kjub temu, da so si občine med seboj zelo različne, danes razlikujemo med t.i. »klasičnimi« in »modernimi« občinami. Prve so pretežno majhne in imajo v povprečju od 1000 do 2000 prebivalcev ter merijo od 10 do 20 km². oblikovane so po načelu: eno naselje ena občina in jih odlikuje predvsem zavest o povezanosti ljudi ter težnja po opravljanju skupnih zadev« (Šmidovnik, 1994: 20).

Kako različne so si občine med seboj glede gostote prebivalstva oriše podatek, da imamo le 2 občini, ki imata do 1.000 prebivalcev (to sta Kobilje in Osilnica), od 1.001 do 3.000 prebivalcev 14 občin, od 3.001 do 5.000 prebivalcev 35 občin, od 5.001 do 10.000 prebivalcev 39 občin, od 10.001 do 50.000 52 občin, od 50.001 do 100.000 prebivalcev 3 občine ter nad 100.001 2 občini (Ljubljana in Maribor).

Znatno se občine razlikujejo tudi glede na površino (izraženo v km²); do 10km² imamo le 1 občino, od 11 do 20 km² 3 občine, od 21 do 30 km² 7 občin, od 31 do 40 km² 9 občin, od 41 do 50 km² 8 občin, od 51 do 60 km² 9 občin, od 61 do 70 km² 10 občin, od 71 do 80 km² 11 občin, od 81 do 90 km² 3 občine, od 91 do 100 km² 9 občin, od 101 do 150 km² 28 občin, od 151 do 200 km² 15 občin, od 201 do 250 km² 13 občin, od 251 do 300 km² 7 občin, od 301 do 350 km² 8 občin, od 351 do 400 km² 3 občine in nad 401 km² 3 občine.

Posebno smo pozorni na ta velik razkorak v velikosti občin saj se v nekaterih ureditvah posebno (neproporcionalno) velike občine smejo deliti na manjše enote, ki so tudi predmet obravnave naše naloge.

»Območje občine, ki je sicer enotno, ker je občina temeljna samoupravna lokalna skupnost, se po zakonu lahko razdeli na dele, kar določi statut občine. Deli občine se lahko po zakonu organizirajo kot krajevne, vaške ali četrtne skupnosti« (Grad, 1996: 108).

2.4.1. OPREDELITEV POJMA MESTNA OBČINA

Nekatere občine zaradi svoje specifičnosti v ekonomsko-socialnem smislu izstopajo od drugih. Mesta, kot naselbene oblike izstopajo predvsem po svoji gosti naseljenosti, strnjeni infrastrukturi, gosti mreži delovanj različnih tokov...

Posledica »preobremenjenosti« teh občin se izrazi tudi v ustavno-pravnih aktih, ki posledično dodelijo takšnim enotam poseben status »mestne občine«.

Mestna občina se ustanovi zato, da bi njeni občani lahko smiselno in funkcionalno sodelovali pri upravljanju lokalnih javnih zadev na območju mesta kot specifične urbane lokalne skupnosti.

Status mestne občine je zagotovljen že v Ustavi Republike Slovenije, postopek in pogoje, ki jim mora občina zadostiti za pridobitev tega statusa pa Ustava prepušča zakonu.

Zakon o lokalni samoupravi določa, da status mesta dobi vsako večje urbano naselje, ki se po velikosti, ekonomski strukturi, gostoti naseljenosti in zgodovinskem razvoju razlikuje od drugih naselij (15a. člen) in da je mestna občina gosto in strnjeno naselje ali več naselij, povezanih v enoten prostorski organizem in mestno okolico, ki jo povezuje dnevna migracija prebivalstva (16. člen).

Občina, ki želi pridobiti status mestne občine mora izpolnjevati sledeče pogoje:

- je gosto naseljeno in strnjeno naselje,
- ima najmanj 20.000 prebivalcev,
- ima 15.000 delovnih mest,
- je geografsko, gospodarsko in kulturno središče svojega območja,
- izpolnjuje tudi ostale pogoje (srednje šole, bolnice, javne službe, gledališča, muzeje...).

»Mestna občina opravlja kot svoje tudi z zakonom določene naloge iz državne pristojnosti, ki se nanašajo na razvoj mest. Tako je pristojnost mestne občine širše in jasneje opredeljena kot pristojnost občine. To pomeni, da bo lahko mestna občina učinkoviteje odvracala državo od poseganja v njene pristojnosti in se bo lahko v sporih glede pristojnosti med državnimi in lokalnimi skupnostmi pred ustavnim sodiščem učinkoviteje sklicevala na z ustavo zavarovane pristojnosti mesta. Iz ustave izhaja, da se v mestih oblikuje ena mestna občina (mesto se torej ne more deliti na več občin), ne daje pa odgovora na vprašanje, do kod sega območje nekega mesta oziroma mestne občine« (Grad, 1998: 394).

V Sloveniji imamo 11 občin, ki imajo status mestne občine. To so: Celje, Koper, Kranj, Ljubljana, Maribor, Murska Sobota, Nova Gorica, Novo mesto, Ptuj, Slovenj Gradec in Velenje.

2.4.2. OPREDELITEV OŽJIH DELOV OBČINE

»Prebivalci Slovenije uresničujejo lokalno samoupravo v občinah in drugih lokalnih skupnostih. Občina je torej postavljena kot temeljna oblika lokalne samouprave, poleg nje (in mestne občine) pa lahko obstajajo tudi **ožje** (npr. krajevne skupnosti, četrti) in širše samoupravne lokalne skupnosti« (Vlaj, 1992: 49).

»Občina ali mesto se lahko zaradi skrbi za posebne pravice in koristi delov občine oz. mesta razdelita na *ožje enote*, ki tvorijo po svojem položaju in velikosti naravne medsebojno razmejene enote« (Vlaj, 1992: 55).

Zaradi neproporcionalne velikosti in goste naseljenosti nekaterih občin napram drugim Zakon o lokalni samoupravi v 18. členu občinam dovoljuje, da v skladu s svojim statutom oblikujejo manjše teritorialne enote znotraj nje same. Tako se smejo oblikovati četrtne, krajevne in vaške skupnosti, če je to utemeljeno s prostorskimi, zgodovinskimi, upravno-gospodarskimi ali kulturnimi razlogi in če je to v interesu prebivalcev tega dela občine.

Primarna funkcija takšne delitve na ožje dele je v zagotavljanju čim učinkovitejšega upravljanja in omogočanje participacije prebivalcev na najnižjem nivoju. Tako naj bi uvedba ožjih delov občine predstavljala novo kvaliteto v demokratizaciji, kar je tudi skladno z načeli Mednarodne evropske listine o lokalni samoupravi, ki v 6. členu pravi, da lahko samoupravna lokalna skupnost določi svoje lastne upravne strukture zaradi prilagoditve krajevnim potrebam in zagotovitve učinkovitega upravljanja, če s tem ne vpliva na splošnejše zakonske določbe Zakona o lokalni samoupravi.

Členitev občin na ožje dele je bila znotraj večine slovenskih občin opravljena na podlagi krajevnih skupnosti, ki so obstajale in delovale v prejšnjem, komunalnem sistemu. Tukaj pa se podobnost med njima konča. Slednja je bila namreč nosilka lokalne samouprave na svojem območju, medtem ko so novoustanovljeni ožji deli občin le organizacijski deli občine v katerih se lahko odloča o lokalnih zadevah ožjega pomena.

Le-te pa niso splošno definirane in odločanje o njih ni avtomatično dodeljeno ožjim delom občine, temveč je odvisno od njihovega pravnega statusa, ki ga določa statut posamezne občine.

Zakon ohranja možnost, da se v statutu občine določi, da so ožji deli občine pravne osebe. S samim zakonom je določen obseg pravne subjektivitete, ki je omejena z nalogami, ki jih občina statutarno ali z odlokom prenese v izvajanje svojim delom.

Četrtna skupnosti MOL določa Statut mestne občine Ljubljana in sicer so opredeljene od 55. do 63. člena. Ožjih delov v MOL je sedemnajst in so pravne osebe, ki jih zastopajo njeni sveti, naloge in pristojnosti pa so točno določene in bolj ali manj ustrezno zakonsko financirane, prepovedano pa je zadolževanje četrtnih mestnih skupnosti.

Poleg Mestne občine Ljubljana pa so uvedle ožje dele občine tudi:

Mestna občina Celje, ki je razdeljena na deset četrtnih in devet krajevnih skupnosti; Mestna občina Maribor, ki je razdeljena na enajst četrtnih in pet krajevnih skupnosti; Mestna občina Koper, ki je razdeljena na triindvajset krajevnih skupnosti; Mestna občina Murska Sobota, ki je razdeljena na pet mestnih in šest krajevnih skupnosti; Mestna občina Kranj, ki je razdeljena na petindvajset krajevnih skupnosti; Mestna občina Velenje, ki je razdeljena na tri mestne in petnajst krajevnih skupnosti; Mestna občina Novo mesto, ki je razdeljena na šestindvajset krajevnih skupnosti; Mestna občina Nova Gorica, ki je razdeljena na dvaindvajset krajevnih skupnosti; Mestna občina Slovenj Gradec, ki je razdeljena na pet četrtnih in deset primestnih vaških skupnosti ter Mestna občina Ptuj, ki je razdeljena na pet mestnih in dve primestni skupnosti.

Poglavje 3. STRUKTURA IN DELOVANJE ČETRTHNIH SKUPNOSTI

3.1. ZAKONSKA PODLAGA ZA OBSTOJ ČETRTHNIH SKUPNOSTI

Za razlago delovanja institucij v posamezni državni ureditvi je nujno poznavanje ustavno pravnih aktov, ki urejajo in definirajo določene državne institucije. Za namen naše naloge, ki se v svojem bistvu ukvarja z ožjimi deli Mestne občine Ljubljana bomo pregledali vse pravne akte, ki urejajo to področje po hierarhičnem zaporedju urejenosti pravnih aktov.

3.1.1. LOKALNA SAMOUPRAVA V USTAVI

Kadar govorimo o pravni podlagi za ustanovitev neke institucije se najprej naslonimo na najvišji zakonodajni akt. Tega v Sloveniji predstavlja Ustava sprejeta leta 1991.

Ustava Republike Slovenije v svojih splošnih določbah (v členih od 138 do 144) državljanom Slovenije zagotavlja tudi lokalno samoupravo.

»Urejanje lokalne samouprave že v ustavi je nadvse pomembno za lokalno samoupravo, saj je njen položaj zagotovljen z ustavo in vanj država ne more posegati, temveč ga z zakoni lahko le razčlenjuje v okviru ustavnih določb« (Grad, 1992: 328).

V posebnem poglavju pa se v Ustavi v sedmih členih govori o uresničevanju lokalne samouprave, o občini, o delovnem področju samoupravnih lokalnih skupnosti in o nadzoru državnih organov.

»Na lokalno samoupravo pa se nanašajo tudi nekateri drugi členi ustave¹, ki govorijo o financiranju države in lokalnih skupnosti, o davkih, o nalogah upravnih organov, o sestavi državnega sveta, o varovanju naravne in kulturne dediščine, o posebnih pravicah avtohtone italijanske in madžarske skupnosti v Sloveniji, o računskem sodišču, o usklajevanju pravnih aktov, o veljavnosti predpisov in njihovem objavljanju, o upravnem sporu, o varuhu človekovih pravic in temeljnih svoboščin ter o pristojnosti ustavnega sodišča« (Grad, 1992: 338).

Ustavodajalci so v želji, da bi se čimbolj odmaknili od prejšnjega režima radikalno posegli tudi v prej veljavni komunalni sistem in velikodušno, za razliko od prejšnje ureditve, podarili lokalno-samoupravnim enotam-občinam precejšnjo avtonomijo. Ta omogoča občinam veliko samovolje. »Naša ureditev, po kateri državi ne preostane nič drugega, kot da se pogaja z vsako občino posebej ali ta hoče opravljati kakšne državne naloge, mora seveda nujno povzročati velike težave pri vzpostavitvi državne uprave in razmejitvi njenih pristojnosti od pristojnosti lokalne samouprave« (Grad, 1992: 338).

Slednje je velikega pomena tudi za poglobitni element naše naloge, saj je tako zastavljena ureditev dala proste roke občinam pri ustanavljanju ožjih delov občin kot so krajevne skupnosti, vaške in mestne četrti.

¹ Ustava Republike Slovenije zagotavlja lokalno samoupravo in določa glavno mesto Slovenije v splošnih določbah, nadalje pa v 5. poglavju v sedmih členih (členi 138-144) govori o uresničevanju lokalne samouprave, o občini, o delovnem področju samoupravnih lokalnih skupnosti o mestni občini, o dohodkih občine, o širših samoupravnih lokalnih skupnostih in o nadzoru državnih organov. Poleg teh sedmih členih se Ustava nanaša na ureditev lokalne samouprave še v členih: 146., ki govori o financiranju države in lokalnih skupnosti; 147., ki govori o davkih; 121. člen, ki se nanaša na naloge upravnih organov; 96. člen, ki govori o sestavi državnega sveta; 73., ki govori o varovanju narave in kulturne dediščine; 64. člen, ki se nanaša na posebne pravice avtohtone italijanske in madžarske narodne skupnosti v Sloveniji; 150. člen, ki govori o računskem sodišču; 153., ki govori o usklajenosti pravnih aktov; 154., ki govori o veljavnosti predpisov in njihovem objavljanju; 157. člen, ki govori o upravnem sporu; 159. člen, ki govori o varuhu človekovih pravic in temeljnih svoboščin in v 60. členu, ki govori o pristojnosti ustavnega sodišča.

Z besedilom *Prebivalci Slovenije uresničujejo lokalno samoupravo v občinah in drugih lokalnih skupnostih* Ustava tako dopušča da (vendar ne odreja ali prepoveduje) poleg občine kot »...temeljne oblike lokalne samouprave...lahko obstajajo tudi ožje samoupravne lokalne skupnosti« (Vlaj, 1995: 23).

Sicer pa so ustavne določbe na področju lokalne samouprave precej ohlapno zastavljene. Poleg tega, da zagotavljajo uresničevanje le-te, izvedbo skoraj v celoti prepuščajo zakonu in drugim podzakonskim aktom.

3.1.2. MEDNARODNA EVROPSKA LISTINA O LOKALNI SAMOUPRAVI

Uveljavljanje lokalne samouprave je v Evropi sestavina procesa decentralizacije, zato je Slovenija v procesu približevanja Evropi in usklajevanja svoje zakonodaje z evropsko ratificirala temeljno listino s tega področja.

Mednarodna evropska listina o lokalni samoupravi (v nadaljevanju MELLs) je začela veljati 1. septembra 1988, Slovenija pa jo je ratificirala 1. oktobra 1996. MELLs je: »...mednarodna konvencija, ki nalaga evropskim državam, ki so jo ratificirale, dolžnost spoštovati določene pogoje načela in pravila« (Grad, 1998: 289).

Ratifikacija te listine, ki je najpomembnejši mnogostranski pravni dokument Sveta Evrope na področju lokalne samouprave, zahteva primerjavo Ustave in zakonodaje Republike Slovenije, ki ureja to področje z listino. Treba bo pripraviti spremembe in dopolnitve že sprejetih zakonskih predpisov ter zagotoviti upoštevanje listine pri nadaljnjem razmejevanju pristojnosti med državo in lokalnimi skupnostmi. MELLs ima status mednarodne pogodbe, njena ratifikacija pomeni, da je postala sestavni del pravnega reda Republike Slovenije in ima višjo veljavo od zakonov.

»MELLs postavlja pravico do lokalne samouprave kot enega ključnih demokratičnih načel. Pravica državljanov, da sodelujejo pri opravljanju javnih zadev, se lahko najbolj neposredno izpolnjuje na lokalni ravni. Lokalna samouprava pa po tej listini označuje pravico in sposobnost lokalnih oblasti, da v mejah zakona urejajo in opravljajo bistveni del javnih zadev v lastni pristojnosti in v korist lokalnega prebivalstva« (Vlaj, 1992: 50).

Listina se zavzema za Evropo, ki bi temeljila na načelih demokracije in decentralizacije oblasti in v skladu s tem štiti in se zavzema za ponovno uveljavitev lokalne samouprave v vseh evropskih državah. Predvsem se zavzema za priznanje lokalne samouprave v vseh domačih zakonodajah in ustavnih listinah.

»Tudi nova slovenska ustava je pri opredeljevanju lokalne samouprave upoštevala Evropsko listino lokalne samouprave – veliko vprašanje pa je, ali v zadostni meri – prav tako pa bosta morali to storiti tudi zakonodaja in politika Republike Slovenije in lokalne skupnosti« (Vlaj, 1995: 52).

Z ratifikacijo MELLs so temeljna vprašanja lokalne demokracije, ki morajo biti rešena v skladu z listino:

- pravni temelj lokalne samouprave: priznanje lokalne samouprave v domačem pravu (ustava, zakonodaja),
- področje dejavnosti in struktura lokalne samouprave: metode in merila za razdelitev pristojnosti (obseg pristojnosti, subsidiarnost); zmožnost lokalnih oblasti upravljati bistveni del javnih zadev prek svetov, ki jih sestavljajo demokratično izvoljeni

predstavniki, in njihovih izvršilnih organov ter notranje upravne strukture z lastnim osebjem,

- jamstvo avtonomije: status izvoljenih predstavnikov, varstvo meja lokalnih oblasti, omejitve nadzora lokalnih oblasti, sodna sredstva (dostop, možnosti),
- ustrezni finančni viri: lastni viri in lastnina; pravica pobirati lokalne davke; sistem finančne izravnave; sistem dotacij; dostop do trga kapitala; upravljanje virov,
- pravica združevanja in načelo posvetovanja: sodelovanje lokalnih oblasti (strukture, čezmejno sodelovanje); postopki posvetovanj,
- uresničevanje političnih pravic: volilna pravica in demokratični volilni proces; svoboda izražanja in združevanja, pravica do obveščeniosti in udeležbe na lokalni ravni; kjer so v veljavi, lokalni referendumi in druge oblike neposredne demokracije; možnosti obrambe pred ukrepi lokalnih oblasti; udeležba tujcev v javnem življenju na lokalni ravni,
- demokracija na vmesnih ravneh: kjer so uvedene, delovanje vmesnih oblasti, kot so regije glede navedenih zadev in glede na 13. člen MELLs.

Za enega izmed svojih izhodišč si MELLs postavi pravico državljanov, da lahko sodelujejo pri opravljanju javnih zadev, to je tudi pot po kateri se najbolj neposredno uresničujejo zahteve in želje prebivalcev.

V tem okviru MELLs zagotavlja lokalnim oblastem možnost, da »...urejajo in opravljajo bistveni del javnih zadev v lastni pristojnosti in v korist lokalnega prebivalstva« (Grad, 1995: 221).

»Na lokalni ravni je mogoče zagotoviti večjo fleksibilnost, prilagodljivost in odzivnost na pričakovanja in potrebe ljudi, kar je posebej pomembno za demokratizacijo, motiviranost ljudi in razvoj politične kulture. Na lokalni ravni je mogoče lažje uresničiti težnjo, da ljudje živijo v miru, medsebojnem spoštovanju in spoštovanju različnosti« (Grad, 1995: 391).

Vendar MELLs ne predpisuje idealnega modela lokalne samouprave, ki bi nadomestil obstoječe v posameznih državah. Na tej točki se moramo zavedati raznolikosti okolij v katerih so se posamezni sistemi oblikovali. Lahko pa se uspešno učimo iz modelov, ki so tekom svojega delovanja pokazali napake ali pomanjkljivosti in se le-tem izognemo. Tako iz evropskih izkušenj v Sloveniji lahko izluščimo, da bi morali lokalne skupnosti bolje zavarovati pred posegi države v njihove pristojnosti, rešiti financiranje občin, omogočiti in spodbujati sodelovanje občin...

Ožji deli občin, kot institucija v MELLs-u niso predmet obravnave. Iz besedila si lahko razlagamo, da listina priporoča oblike, ki lokalno samoupravo čim bolj približajo državljanu torej institucije na čim nižji ravni, obenem pa besedilo opozarja na nevarnost drobljenja teritorialnih enot na dele, ki ne bodo sposobni samoohranitve.

»Vprašanja, kot so enotipnost ali večtipnost občine, so seveda pomembna, vendarle morajo biti podrejena načelom listine. Med taka štejem tudi vprašanje na ravni organiziranja lokalne oziroma teritorialne samouprave. V ta sklop sodi tudi krajevna skupnost oziroma vprašanje notranje členitve občine; glede pozicije krajevnih skupnosti je v celoti sprejemljivo mnenje dr. Janeza Šmidovnika o razlogih za njeno neučinkovitost. Mimo teh struktur in organizacijskih pravin lokalne samouprave, uveljavljenih v Evropskem in širšem prostoru, pa je treba imeti pred očmi tudi nekatera novejša spoznanja, dosežke in procese, ki se pojavljajo v tem prostoru v zadnjem obdobju« (Jogan, 1991: 881).

3.1.3. OŽJI DELI OBČIN V ZAKONU O LOKALNI SAMOUPRAVI

Na podlagi Ustave urejajo položaj lokalne samouprave različni zakoni; Zakon o financiranju občin, Zakon o ustanovitvi občin ter določitvi njihovih območij, Zakon o postopku za ustanovitev občin ter za določitev njihovih območij, Zakon o lokalnih volitvah, Zakon o prevzemu državnih funkcij, ki so jih do 31.12.1994 opravljali organi občin, Zakon o upravi v povezavi z zakonom o organizaciji in delovnem področju ministrstev ter najpomembnejši med njimi Zakon o lokalni samoupravi, ki ga je sprejel Državni zbor Republike Slovenije na seji dne 21. decembra 1993 in je bil objavljen v Uradnem Listu Republike Slovenije, št. 72/93.

»Poleg teh zakonov pa se dotika lokalne samouprave še vrsta drugih zakonov, saj lokalna samouprava sega v skoraj vse pore pravnega sistema države« (Grad, 1996: 102).

Z Zakonom o lokalni samoupravi je oblikovana pravna podlaga za organizacijo in delovanje lokalnih samoupravnih skupnosti, predvsem občin. Zakon podrobneje ureja ustanovitev, organe, naloge in pravni položaj ožjih delov občine (18., 19., 19.a, 19.b, 19.c, 19.č, 30. člen). Po 18. členu je notranja členitev občin delitev le-te na krajevne, vaške ali četrtne skupnosti, če je delitev utemeljena s prostorskimi, zgodovinskimi, upravno-gospodarskimi ali kulturnimi razlogi in če je to v interesu prebivalcev dela občine. Občinski svet o notranji členitvi občine odloča svobodno, dolžan pa je upoštevati omenjene značilnosti občine. Ožji deli občine se ustanovijo ali ukinejo oziroma se spremeni njihovo območje ali ime s statutom občine. Pred ustanovitvijo ožjih delov, njihovo ukinitvijo ali spremembo območja je potrebno ugotoviti interes prebivalcev ožjih delov o imenu in območju dela občine, vendar izid izborov občanov oziroma referendumu ni zavezujoč (Juvan Gotovac, 1999: 45). V krajevni, vaški ali četrtni skupnosti se lahko v skladu s statutom občine in z zagotovitvijo finančnih sredstev opravlja del nalog, ki jih ima po tem zakonu občina. Zakon o lokalni samoupravi (v 19. členu) določa, da statut občine podrobneje določa naloge, ki jih ožji deli občine opravljajo samostojno, način njihovega financiranja, načela za organiziranost in delovanje njihovih organov ter njihov pravni status.

Možno je, da se kot pravni status ožjega dela občine določi status pravne osebe oziroma status oseb javnega prava. V primeru, da je ožji del občine pravna oseba, odgovarja za svoje obveznosti z vsem svojim premoženjem. V tem primeru se delovanje občine financira iz:

- občinskega proračuna,
- s prostovoljnimi prispevki fizičnih in pravnih oseb,
- s plačili za storitve in dobrine,
- s samoprispevkom,
- s prihodki od premoženja ožjega dela občine.

Ožji del občine se ne sme zadolževati. Če ožji del občine ni pravna oseba, potem način financiranja njegovega delovanja določi občinski statut. Sredstva za izvajanje nalog ožjih delov občine se zagotovijo v občinskem proračunu. Naloge ožjih delov občine se določijo s statutom občine. Gre za naloge, ki se pretežno prenašajo na njegove prebivalce in ki so mu prenesene v izvajanje s statutom občine. S statutom občine se lahko določi, da so nekatere odločitve sveta ožjega dela občine veljavne, ko da nanje soglasje občinski svet. Praviloma bo določitev soglasja k odločitvam sveta ožjega dela občine nujna, če bo tak ožji del občine pravna oseba z nalogami, ki jih bo samostojno izvajal.

V 19.b členu so primeroma navedene poudarjene naloge s poudarkom, da gre zgolj za prenos nalog občine v izvajanje ožjemu delu. Statut občine lahko prenese v izvajanje ožjemu delu občine zlasti naloge, ki se nanašajo na:

- lokalne javne službe,
- vzdrževanje krajevnih cest in drugih javnih površin,
- upravljanje s premoženjem, namenjenim za potrebe krajevnega prebivalstva,
- pospeševanje kulture in drugih društvenih dejavnosti.

Z določbo 19.c člena zakon še naprej ohranja možnost, da se statutom občine določi, da so ožji deli občine pravne osebe. Z zakonom je določen obseg pravne subjektivitete. Ta je omenjena z nalogami, ki jih občina s statutom oziroma z odlokom prenese v izvajanje ožjemu delu občine.

»Na splošno bi torej glede lokalne zakonodaje rekli, da je v primerjavi z ustrežno zakonodajo drugih držav zelo splošna in pušča zelo veliko prostora za samoupravno ureditev v občinskih aktih, zlasti v statutih. Načeloma je to dobro za krepitev lokalne samouprave, na drugi strani pa je uvedba sistema lokalne samouprave odprla vrsto dilem, ki so povzročile mnogo težav in za katere bi bilo iz praktičnih razlogov bolje, da bi jih uredil že zakon« (Grad, 1996: 104).

3.1.3.1. PREDLOG NOVEGA ZAKONA O LOKALNI SAMOUPRAVI IN SPREMEMBE, KI JIH PRINAŠA ZA OŽJE DELE OBČIN

Do danes je bil Zakon o lokalni samoupravi že večkrat dopolnjen in spremenjen¹, vendar na nobeni točki niso spremembe vplivale na ožje dele občin. Z vložitvijo novih sprememb in dopolnil v Predlogu zakona o lokalni samoupravi EVA 2003-1711-0088 – redni postopek (glej prilogo A), vloženega s strani ministra za notranje zadeve Rada Bohinca, dne 11.18.2003, ki pa do danes še niso bile sprejete v Državnem zboru, pa bi se spremenilo tudi področje ožjih delov občin.

Veljavni Zakon o lokalni samoupravi je zaradi osmih novel in odločb Ustavnega sodišča RS namreč precej nepregleden in težko uporaben. Novo besedilo zakona hkrati pomeni tudi uskladitev zakona s priporočili in usmeritvami Sveta Evrope za uveljavljanje načel Evropske listine lokalne samouprave v nacionalnih pravnih redih. Cilj predlaganih sprememb in dopolnitev Zakona o lokalni samoupravi je po mnenju predlagatelja z ustrežno zakonsko ureditvijo zagotoviti položaj lokalne samouprave v sistemu izvrševanja oblasti, demokratičnost lokalne samouprave, zagotovitev zakonitosti delovanja občin, njihove učinkovitosti in racionalnosti.

Zakon bo imel naslednje pomembnejše posledice za ožje dele občin:

ožjim delom občin (krajevnim, vaškim in četrtnim skupnostim), ki so pravne osebe javnega prava, bo s prvim dnem naslednjega proračunskega leta po prvih rednih lokalnih volitvah po uveljavitvi zakona prenehala pravna subjektiviteta, občine bodo prevzele njihovo premoženje in zaposlene.

Za zdaj zakon namreč še ohranja možnost, da se s statutom občine določi ali so ožji deli občine pravne osebe, sam zakon pa določa obseg te pravne subjektivitete.

Skladno z odločbo Ustavnega sodišča leta 1995 zakon ureja temeljne značilnosti ožjih delov s pravno subjektiviteto:

- odgovornost do obveznosti,
- zastopanje,
- pravno nasledstvo v primeru prenehanja,
- pooblastila v pravnem prometu.

¹ Zakon o lokalni samoupravi je bil spremenjen že s sedmimi novelami (Uradni list RS št. 57/94, 14/95, 26/97, 70/97, 10/98, 74/98, 70/00).

Pravni status ožjih delov občine se tako določa v statutu občine. V okviru statusnega urejanja so tudi določbe o zastopanju dela občine, pooblastilih tega dela v pravnem prometu, o načinu financiranja in drugih obveznosti. Ožji deli, ki imajo status pravne osebe izvajajo nekatere občinske naloge kot so: urejanje pokopališč, zimske službe, preskrba s pitno vodo, urejanje zelenic...

»Občinski statut opredeljuje pravni status krajevne oz. četrtne skupnosti, pri tem pa so možne tri rešitve: da je krajevna skupnost pravna oseba, da ni pravna oseba in ni na splošno pravna oseba, ima pa spregled pravne osebe« (Igličar, 1995: 17).

V primeru sprejetja sprememb zakona bi to za tiste ožje dele občine, ki so imele s strani občine dodeljeno pravno subjektiviteto pomenilo, da v prihodnje ne bodo več nastopale v pravnem prometu v svojem imenu in za svoj račun, ter ne bodo več nosilke lastninske pravice na svojem premoženju. V kolikor pa ožji deli občin do sedaj niso imeli dodeljene pravne subjektivitete, se zanje ne bo nič spremenilo ter bodo še naprej nastopale le v imenu in za račun občine na osnovi ustreznega pooblastila, določenega s statutom ali sklepom občine.

3.1.4. STATUT MESTNE OBČINE LJUBLJANA

Temeljni pravni akt, ki določa delovanje in organizacijo posamezne občine je njen statut. Ker ožji deli občin niso opredeljeni v Zakonu o lokalni samoupravi ampak jih le-ta prepušča občinskim aktom, je za četrtne skupnosti MOL krovni pravni akt prav Statut MOL. S tega stališča tudi obravnavamo Statut MOL, še posebej podrobno del, ki ureja ožje dele MOL – četrtne skupnosti.

Statut MOL je razdeljen na poglavja; splošne določbe (v katerem opredeli območje MOL, pravno subjektiviteto MOL, simbole MOL...), naloge MOL (v katerem so natančneje določene lokalne zadeve javnega pomena, ki jih MOL samostojno opravlja), organi MOL (v katerem so določeni Mestni svet, Delovna telesa mestnega sveta, Nadzorni odbor, župan ter skupne določbe), ožji deli MOL (v katerem določa območja četrtnih skupnosti, njihove organe, naloge in pristojnosti, kar pa bomo natančneje razložili in razčlenili v nadaljevanju besedila), neposredne oblike sodelovanja občanov pri odločanju v MOL (kjer so opredeljene oblike neposrednega sodelovanja občanov in sicer zbor občanov, referendum in ljudska iniciativa), premoženje in financiranje MOL, akti MOL, praznika MOL, priznanja MOL, pokroviteljstvo MOL in prehodne ter končne določbe.

Statut je bil nazadnje spremenjen 22. marca 2001.

Za namen naše naloge se bomo najbolj poglobili v IV. poglavje Ožji deli MOL, ki je obravnavano od 55. do 63. točke Statuta MOL (glej prilogo B).

Znotraj IV. poglavja je opredeljeno:

- da imajo ožji deli MOL naziv četrtne skupnosti ter da so le-te določene s prostorskimi okoliši ali več njih,
- pogoji za ukinitvev ter ustanovitvev četrtne skupnosti (pri obeh procesih predstavlja organ odločitve Mestni svet, ki pa je v primeru ustanovitve obvezan ugotoviti interes prebivalcev tega območja),

- da je četrtna skupnost oseba javnega prava, da jo zastopa svet četrtne skupnosti ter da četrtna skupnost odgovarja za svoje obveznosti z vsem svojim premoženjem,
- organ četrtne skupnosti – svet, njegova sestava, volitve v to telo, naloge predsednika sveta, nezdružitve funkcij...,
- **pristojnosti skupnosti,**
- **naloge skupnosti,**
- da se delovanje četrtne skupnosti financira iz proračuna MOL, s prostovoljnimi prispevki fizičnih in pravnih oseb, s plačili za storitve, s samoprispevkom,
- da mora MOL zagotoviti financiranje nalog, ki jih je s Statutom določila četrtnim skupnostim, da se četrtna skupnost ne sme zadolževati ter, da mora sprejeti vsakoletni finančni načrt, ki je sestavni del proračuna MOL,
- da MOL preko organa mestne uprave četrtnim skupnostim zagotavlja organizacijsko, strokovno in tehnično pomoč,
- pogoji za razpustitev četrtne skupnosti.

Nadalje za namen naše naloge razčlenimo 59. in 60. člen, ki govorita o pristojnostih in nalogah četrtne skupnosti in jih objavimo v celoti.

59. člen

Svet četrtne skupnosti ima predvsem naslednje pristojnosti:

- *predlaga mestnemu svetu, županu in mestni upravi odločitve, ki se nanašajo na območje četrtne skupnosti;*
- *obravnavata zadeve iz pristojnosti mestnega sveta, ki se nanašajo na četrtno skupnost;*
- *obravnavata in sprejema predloge občanov in drugih, ki se nanašajo na območje četrtne skupnosti ter jih posreduje pristojnim v reševanje;*
- *sodeluje z društvi, nevladnimi organizacijami in drugimi z območja četrtne skupnosti;*
 - *na krajevno primeren način obvešča občane o svojem delu in drugih zadevah, pomembnih za četrtno skupnost;*
- *sodeluje pri organizaciji in izvedbi programov in aktivnosti, ki se izvajajo na območju četrtne skupnosti;*
 - *izvaja druge naloge na podlagi odločitev pristojnih organov MOL.*
- *Če svet četrtne skupnosti posreduje pred sprejetjem odločitve na mestnem svetu, ki se nanaša samo na četrtno skupnost, svoje mnenje, ga mestni svet mora obravnavati.*

60. člen

Naloge četrtne skupnosti so:

- *na področju lokalnih gospodarskih javnih služb ter urejanja in varstva okolja spremlja stanje ter opozarja pristojne organe MOL na potrebne ukrepe za zagotavljanje primernih življenjskih pogojev občanov, s posebnim poudarkom na varovanju življenjskega okolja; sodeluje pri pripravi in sprejemanju prostorskih izvedbenih aktov ter njihovih sprememb in dopolnitev ter pri urejanju pogojev za zagotavljanje prometne varnosti; sodeluje z lastniki in upravniki stanovanjskih in poslovnih objektov, itd.;*
- *na področju družbenih dejavnosti opravlja naloge, ki se nanašajo na sodelovanje s socialnimi službami, vzgojno varstvenimi, zdravstvenimi, kulturnimi in športnimi organizacijami in na vzpodbujanje društvene dejavnosti;*
- *sodeluje v postopkih, ki se nanašajo na obratovanje gostinskih lokalov in trgovin;*
 - *pri nadzoru nad izvajanjem predpisov;*
- *opravlja določene naloge, ki se nanašajo na zagotavljanje in funkcioniranje lokalnih gospodarskih javnih služb in tovrstnih infrastrukturnih objektov in naprav;*

PARTICIPACIJA PREBIVALCEV MESTNE OBČINE LJUBLJANA PRI ODLOČANJU

- *opravlja določene naloge, ki se nanašajo na zaščito in reševanje, v skladu s pooblastili in zadolžitvami župana ali drugega pristojnega organa;*
 - *po navodilih pristojnih organov opravlja naloge pri pripravi in izvedbi volitev in referendumov in zborov občanov;*
- *daje pobude in predloge za uresničevanje skupnih interesov občanov v posamezni četrtni skupnosti in pri tem sodeluje z mestnim svetom, županom in mestno upravo;*
- *po predhodnem soglasju župana lahko opravlja, v imenu in za račun drugih, naloge, ki ne sodijo med lokalne zadeve javnega pomena in jih je smotrno izvajati skupno oziroma je skupno izvajanje edini način ter so v interesu četrtne skupnosti, njenih prebivalcev in drugih z območja četrtnih skupnosti;*
 - *opravlja druge naloge, ki jih določi mestni svet ali župan.*

Podrobneje se naloge, ki jih izvajajo četrtne skupnosti in način njihovega izvajanja določijo z odlokom.

Za lažji pregled nalog, ki jih četrtna skupnost po Statutu MOL izvaja, si jih oglejmo tabelirano razvrščene in urejene.

Tabela 1: SEZNAM NALOG ČETRTNIH SKUPNOSTI (po Statutu MOL)

PREDMET DELOVANJA	ŠTEVILO NALOG	SKUPAJ NALOG	ODSTOTKI
PODROČJE LOKALNIH GOSPODARSKIH JAVNIH SLUŽB			
DAJE, ZBIRA, SPREJEMA OBVESTILA, OBLIKUJE PREDLOGE	5		
SODELUJE PRI PRIPRAVI IN REALIZACIJI	2		
SAMOSTOJNO ODLOČA IN IZVAJA	1	8	12
PODROČJE URBANIZMA IN VARSTVA OKOLJA			
DAJE, ZBIRA, SPREJEMA OBVESTILA, OBLIKUJE PREDLOGE	8		
SODELUJE PRI PRIPRAVI IN REALIZACIJI	1		
SAMOSTOJNO ODLOČA IN IZVAJA	0	9	0
PODROČJE DRUŽBENIH DEJAVNOSTI			
DAJE, ZBIRA, SPREJEMA OBVESTILA, OBLIKUJE PREDLOGE	3		
SODELUJE PRI PRIPRAVI IN REALIZACIJI	7		
SAMOSTOJNO ODLOČA IN IZVAJA	1	11	9
PODROČJE GOSPODARSKIH DEJAVNOSTI IN TURIZMA			
DAJE, ZBIRA, SPREJEMA OBVESTILA, OBLIKUJE PREDLOGE	7		
SODELUJE PRI PRIPRAVI IN REALIZACIJI	3		
SAMOSTOJNO ODLOČA IN IZVAJA	0	10	0
PODROČJE ZAŠČITE, REŠEVANJA IN CIVILNE OBRAMBE			
DAJE, ZBIRA, SPREJEMA OBVESTILA, OBLIKUJE PREDLOGE	0		
SODELUJE PRI PRIPRAVI IN REALIZACIJI	8		

PARTICIPACIJA PREBIVALCEV MESTNE OBČINE LJUBLJANA PRI ODLOČANJU

SAMOSTOJNO ODLOČA IN IZVAJA	2	10	20
DRUGE NALOGE			
DAJE, ZBIRA, SPREJEMA OBVESTILA, OBLIKUJE PREDLOGE	0		
SODELUJE PRI PRIPRAVI IN REALIZACIJI	6		
SAMOSTOJNO ODLOČA IN IZVAJA	1	7	14
NALOGE SKUPAJ			
DAJE, ZBIRA, SPREJEMA OBVESTILA, OBLIKUJE PREDLOGE	23		
SODELUJE PRI PRIPRAVI IN REALIZACIJI	26		
SAMOSTOJNO ODLOČA IN IZVAJA	5		
SKUPAJ	55	55	100

Vir: Statut Mestne občine Ljubljana, Uradni list RS št.:26/2001, str. 2821-2823

Iz tabele 1 je razvidno, da so naloge, ki jih Statut MOL podeljuje četrtnim skupnostim večinoma poročevalskega in pobudniškega značaja. Najpogostejši glagoli pri opisu nalog so: posreduje, spremlja, oblikuje pobude, obvešča, daje pobude, daje predloge, daje mnenja, sodeluje. Tako ugotovimo, da je institucija četrtnih skupnosti bolj posvetovalne narave, ki posreduje mnenje svoje ožje okolice na višji nivo – Mestni svet, Župan(ja), Oddelki MOL, MU MOL...

Samostojnega odločanja in izvajanja nalog (tako skupnih kot posameznih) ostane tako le za peščico (glej tabelo 2 in 3) od 55 le 5 nalog takega značaja.

Tabela 2 : Skupne naloge, ki jih četrtna skupnost samostojno odloča in izvaja

<p>SAMOSTOJNO ODLOČA IN IZVAJA: PODROČJE LOKALNIH GOSPODARSKIH JAVNIH SLUŽB DOLOČA PREDNOSTNE NALOGE KOMUNALNEGA DEFICITA PODROČJE URBANIZMA IN VARSTVA OKOLJA PODROČJE DRUŽBENIH DEJAVNOSTI SKRBI ZA OŽIVLJANJE MEDSOSESKIH ODNOSOV PODROČJE GOSPODARSKIH DEJAVNOSTI IN TURIZMA PODROČJE ZAŠČITE, REŠEVANJA IN CIVILNE OBRAMBE ORGANIZIRA POMOČ IN INFORMIRANJE OB NESREČAH OBVEŠČA OBČANE DRUGE NALOGE</p>

Vir: Statut Mestne občine Ljubljana, Uradni list RS št.:26/2001, str. 2821-2823

Tabela 3 : Posamezne naloge, ki jih četrtna skupnost samostojno odloča in izvaja

<p>SAMOSTOJNO ODLOČA IN IZVAJA: POGREBNA DEJAVNOST IN UREJANJE POKOPALIŠČ IZVAJANJE ZIMSKE SLUŽBE VZDRŽEVANJE JAVNIH IN GOZDNIH POTI TER ZELENIH POVRŠIN VZDRŽEVANJE LOKALNIH VODOVODOV, BREŽIN IN JARKOV UREJANJE PARKIRIŠČ NA JAVNIH POVRŠINAH UREJANJE JAVNIH POVRŠIN ZA PEŠCE UREJANJE VRTIČKOV NA JAVNIH POVRŠINAH UREJANJE REKREACIJSKIH POVRŠIN, PARKOV IN IGRIŠČ UREJANJE KULTURNIH SPOMENIKOV</p>

Vir: Statut Mestne občine Ljubljana, Uradni list RS št.:26/2001, str. 2821-2823

Ugotovimo da Statut MOL odreja četrtnim skupnostim večino nalog posvetovalnega značaja, kar nakazuje tudi vzroke za njihovo ustanovitev.

3.1.5. PRAVILNIK DELOVANJA ČETRNIH SKUPNOSTI MESTNE OBČINE LJUBLJANA

V času ustanovitve četrtnih skupnosti leta 2001 so četrtni svetniki prejeli na 2. redni seji v obravnavo Začasna pravila četrtne skupnosti Mestne občine Ljubljana. Na podlagi teh pravil so sveti četrtnih skupnosti pričeli zasedati. Od takrat se ta pravila niso spremenila v nobeni točki.

Z začasnimi pravili se za čas do sprejema pravil četrtnih skupnosti urejajo vprašanja konstituiranja sveta in njegovega delovanja. Ostala pravila delovanja, nalog in pristojnosti pa so določena v Statutu MOL, ki smo ga obravnavali v predhodnji točki.

V začasnih pravilih je določeno konstituiranje sveta, vodenje seje (do izvolitve predsednika vodi prvo sejo sveta župan ali njegov pooblaščenec), glasovanje in odločanje na njej (glasovanje z večino glasov ali če je z zakonom določeno drugače, poleg tega je glasovanje javno razen če se z večino glasov ne odloči drugače), glasovanje o kandidatih, pravila ponovitve glasovanja, določena je Komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja (komisija je sestavljena iz treh članov, ki jih predlaga predsedujoči ali člani sveta), način potrditve mandatov svetnikom, kako se voli predsednika in podpredsednike sveta (kandidata za predsednika sveta predlaga najmanj četrtina članov sveta, kandidata za podpredsednika pa predlaga predsednik sveta). Določeno je, da predsednik predstavlja svet, sklicuje in vodi seje, zagotavlja javnost dela sveta, skrbi za izvajanje pravil sveta in je za svoje delo odgovoren svetu.

Svet zaseda na rednih in izrednih sejah, ki jih skliče predsednik sveta s predlogom dnevnega reda, ki ga pošlje članom sveta najmanj osem dni pred sejo sveta. Predsednik je obvezan sklicati svet najmanj štirikrat na leto.

Predsednik sveta mora sklicati sejo sveta, če to zahteva župan ali najmanj četrtina članov sveta, seja pa mora biti v petnajstih dneh potem, ko je bila podana pisna zahteva za sklic seje. Če predsednik sveta seje ne skliče v roku sedmih dni po prejemu pisne zahteve, jo lahko skliče predlagatelj. Zahtevi za sklic seje mora biti predložen dnevni red. Predsednik sveta mora dati na dnevni red predlagane točke, predlagan dnevni red pa lahko dopolni še z novimi točkami.

Na redni seji je predvidena posebna točka dnevnega reda za pobude in vprašanja članov sveta. Seje sveta so praviloma javne, razen če svet izjemoma ne določi drugače.

Pravilnik določa delovanje svetov četrtnih skupnosti zelo ohlapno in je bolj proceduralne narave.

Načini posredovanja mnenj, sklepov, vprašanj ali pobud v Pravilniku niso predvideni ali določeni.

3.2. ČETRTE SKUPNOSTI MESTNE OBČINE LJUBLJANA

Mestni svet MOL je konec meseca marca leta 2001 odločil in ustanovil mrežo sedemnajstih četrtnih skupnosti, kot ožjih delov MOL. Ob uvajanju četrtnih skupnosti je predvsem s strani opozicije v mestnem svetu MOL prihajalo do mnogih očitkov in ugotovitev, da je mestni svet problematiki uvajanja četrtnih skupnosti namenil premalo pozornosti, predvsem z vidika kakovostne vsebine dela in porazdelitve nalog med MOL in četrtnimi skupnostmi, pa tudi glede financiranja četrtnih skupnosti.

Kljub neusklajenosti znotraj Mestnega sveta pa so leta 2001 četrtne skupnosti tudi zaživele.

Območje četrtnih skupnosti je določeno z obsegom enega ali več prostorskih okolišev. Pri določitvi območja četrtne skupnosti se lahko prostorski okoliš razdeli v primeru, če to pogojujejo večji objekti v prostoru (55. člen). V Ljubljani je 17 četrtnih skupnosti: Črnuče, Posavje, Bežigrad, Center, Jarše, Moste, Polje, Sostro, Golovec, Rudnik, Trnovo, Vič, Rožnik, Šiška, Dravlje, Šentvid in Šmarna Gora.

Četrtne skupnosti so različno velike (glej sliko 1) in različno gosto naseljene. Znotraj svojega območja se srečujejo z različnimi problematikami, ki jih obravnava ter o njih razpravlja svet posamezne četrtne skupnosti, kot edini organ četrtne skupnosti. Svetnikov v posameznem svetu četrtne skupnosti je od 13 do 17 odvisno od števila prebivalcev, v posamezni četrtni skupnosti.

Namen ustanovitve skupnosti je bil povečanje politične participacije prebivalcev MOL in splošno zgledovanje po zahodnoevropskih merilih decentralizacije in dekoncentracije lokalne samouprave.

Slika 1: Notranja členitev MOL na četrtne skupnosti

Slika 1, iz spletne strani MOL (www.ljubljana.si) dne 2.3.2004

3.2.1. ORGANI ČETRTHNIH SKUPNOSTI MESTNE OBČINE LJUBLJANA

Po zakonski ureditvi je organizacija ožjih delov občin prepuščena občinskim statutom. Posredno je predpisano le, da morajo imeti ožji deli občin svete in način volitev v te svete, kar ureja zakon o volitvah.

»Po prejšnji ureditvi je bila organizacijska struktura krajevne skupnosti dokaj razvejana, saj je poznala , poleg predstavnškega telesa, ki se je imenoval skupščina krajevne skupnosti, tudi izvršilni organ, ki se je imenoval svet krajevne skupnosti« (Grad, 1996: 129).

Tako so edini predvideni organi v ožjih delih občin in tako tudi v četrtnih skupnostih MOL neposredno izvoljeni sveti, ki se volijo na podlagi splošne in enake volilne pravice na svobodnih in neposrednih volitvah s tajnim glasovanjem.

Mandatna doba svetnikov, izvoljenih v svete četrtnih skupnosti je štiri leta. Števila svetnikov v svetu Statut MOL ne določa, je pa v svetih četrtnih skupnosti MOL od 13 do 17 svetnikov, kar je bilo določeno z Odlokom o določitvi števila članov svetov četrtne skupnosti in volilnih enot za prve volitve v svete četrtnih skupnosti Mestne občine Ljubljana z dne 26.03.2001.

Sveti niso pristojni za izdajanje predpisov, kar pomeni, da niso oblastni organi. Prav tako nimajo pristojnosti odločanja v pravicah in obveznostih občine, saj se s takšno pristojnostjo ponašajo le občinski organi.

Naloge, ki jih Statut MOL prepušča četrtnim skupnostim smo že navedli v točki 3.1.4. Statut mestne občine Ljubljana, povzamimo le na kratko, da se nanašajo na lokalne javne službe, vzdrževanje krajevnih cest in drugih javnih površin, upravljanje s premoženjem za potrebe krajevnega prebivalstva in na pospeševanje kulture in drugih društvenih dejavnosti.

Svet ima predsednika, ki ga izmed sebe izvolijo člani sveta. Svet ima lahko enega ali več podpredsednikov, ki jih izmed članov sveta, na predlog predsednika izvoli svet. Člani sveta opravljajo svoje delo nepoklicno. Član sveta ne more biti član nadzornega odbora, župan, podžupan ali oseba zaposlena v mestni upravi. Prvo sejo sveta skliče župan najkasneje dvajset dni po izvolitvi članov sveta četrtne skupnosti. Svet je konstituiran, ko so potrjeni mandati več kot polovici njegovih članov. Predsednik sveta predstavlja četrtno skupnost, sklicuje in vodi seje sveta ter predstavlja svet četrtne skupnosti. Predsednik sveta skliče svet četrtne skupnosti najmanj štirikrat na leto. Predsednik mora sklicati svet četrtne skupnosti, če to zahteva župan ali najmanj četrtnina članov sveta. Četrtna skupnost opredeli način dela sveta četrtne skupnosti in druga vprašanja, pomembna za delovanje, s pravili, ki jih sprejme svet četrtne skupnosti z dvotretjinsko večino vseh članov, po predhodnem soglasju župana.

Podporno službo delovanju svetov četrtnih skupnosti opravljajo delavci, zaposleni na Oddelku za lokalno upravo.

V Zakonu o lokalnih volitvah, se predvideva tudi možnost, da ožji del občine nima neposredno izvoljenega sveta. Občinski svet lahko namesto neposredno izvoljenih svetov ustanovi krajevne, vaške in četrtne odbore kot posvetovalna telesa. To rešitev je mogoče uvesti tudi z odlokom v primeru, da v občinskem svetu ne bi bila dosežena dvotretjinska večina za ustanovitev ožjih delov občine. Člane teh odborov imenuje in razrešuje občinski svet, statut ali odlok, s katerim so bili ustanovljeni, lahko tudi določi, da člane izvolijo prebivalci na zborih.

3.2.2. VOLITVE V ORGANE ČETRTHNIH SKUPNOSTI MESTNE OBČINE LJUBLJANA

V splošnem ureja volitve v vse ožje dele občin Zakon o volitvah, vendar pa nekaterih vprašanj ne ureja ter se zanje uporablja ureditev volitev v občinske svete, saj sta si naravi obeh volitev (v svete skupnosti ter občinske svete) zelo podobni.

Variira predvsem število volilcev glede na velikost občin in skupnosti ter tudi med skupnostimi samimi, saj »...so četrtne skupnosti v primerjavi s krajevnimi in vaškimi skupnostmi večje skupnosti in zato večinom povsem primerljive s srednjimi, zlasti pa manjšimi občinami« (Grad, 1996: 188).

Zaradi te podobnosti so določbe zakona o volitvah članov v občinske svete najbolj uporabne za volitve članov sveta četrtne skupnosti. To pomeni, da je pri volitvah teh skupnosti mogoče uporabiti bodisi večinski bodisi proporcionalni sistem. Merila za uporabo enega ali drugega sistema so povsem enaka tistim, ki se uporabljajo pri volitvah članov občinskega sveta, prav tako se po njih ravna opredelitev volilne pravice.

Mandatna doba sveta četrtnih skupnosti ni neposredno predpisana z zakonom, vendar izhaja iz zahteve po sočasnosti volitev, da traja praviloma štiri leta. Posredno pa zakon dopušča tudi izjemo od tega pravila. Če traja mandatno obdobje sveta krajevne, vaške ali četrtnih skupnosti dve leti, se namreč po zakonu vsake druge redne volitve v svete teh skupnosti opravijo takrat kot redne volitve v občinske svete.

Tudi organizacija volitev v svete četrtnih skupnosti je podobna tisti pri volitvah občinskega sveta. Volitve v svete četrtnih skupnosti vodijo in izvajajo občinska volilna komisija in volilne komisije teh skupnosti, ki pa so imenovane prav za te volitve. Občinska volilna komisija ima pri teh volitvah smiselno enake pristojnosti kot pri volitvah občinskega sveta, volilne komisije četrtnih skupnosti pa imajo smiselno enake pristojnosti kot komisije volilnih enot.

Volilne enote se določijo tako, da je zagotovljena zastopanost prebivalcev posameznih naselij oziroma delov četrtnih skupnosti v svetu take skupnosti. Ker se člani svetov četrtnih skupnosti volijo v osnovi na enak način kot člani občinskega sveta, je enak tudi postopek ugotavljanja volilnih izidov. V tem postopku ugotavljajo volilni izid najprej na voliščih volilni odbori, zatem pa volilne komisije skupnosti oziroma občinska volilna komisija (Grad, 2001: 58–59).

Poglavje 4. PROBLEMATIKA MESTNIH ČETRTI

4.1. UVOD V PROBLEMATIKO MESTNIH ČETRTI

Omenili smo že, da je bila opozicija v Mestnem svetu skeptična do uvedbe mreže četrtnih skupnosti in je očitala odločevalcem premajhno pozornost in natančnost pri opredeljevanju nalog in pristojnosti četrtnim skupnostim.

Na drugi strani pa so odločevalci (županja in pozicija Mestnega sveta) zagovarjali stališče, po katerem naj bi novoustanovljene skupnosti prispevale k večji participaciji prebivalcev in v skladu z Evropsko listino o lokalni samoupravi izvajale decentralizacijo občine. Slednje ne drži, saj imajo četrtne skupnosti MOL, ki nimajo pravne subjektivitete, zelo malo pristojnosti in služijo le kot posvetovalna telesa ter kot take nimajo prav nobene funkcije pri decentralizaciji občine oziroma občinske uprave.

Prav to pa predstavlja med privrženci in nasprotniki uvedbe in trenutnega delovanja četrtnih skupnosti MOL, jabolko spora. Nasprotniki predvsem izpostavljajo nesmiselnost uvedbe skupnosti, ki nimajo prav nobenih pristojnosti in finančne neodvisnosti poleg tega pa so po njihovem mnenju pogosto postavljene na rob procesa odločanja v MOL ter služijo bolj kot kulisne strukture za katerimi se pod pretvezo decentralizacije skriva le neobvezno posvetovalno telo brez moči.

Na drugi strani ustanovitelji četrtnih skupnosti zagovarjajo pozitivnost uvedbe kakršnihkoli oblik, ki vsaj malo pripomorejo k večji participaciji prebivalcev MOL. Nadalje še poudarjajo, da se obetajo četrtnim skupnostim večje pristojnosti in finančna neodvisnost, ko bo čas pokazal kako se bodo vpeljale v obstoječi lokalno-samoupravni prostor.

Zaključimo, da sta dva največja problema četrtnih skupnosti MOL premajhne in nedorečene pristojnosti in nezadostno financiranje. Oba problema podrobneje obravnavamo v naslednjih dveh točkah. Nadalje pa bomo v četrtem poglavju empirično raziskali problematiko četrtnih skupnosti s stališča, da ne glede na pristojnosti in finančna sredstva, s katerimi četrtne skupnosti razpolagajo, le-te delujejo kot posvetovalna telesa.

V skladu s tem bomo raziskovali načine komuniciranja med sveti četrtnih skupnosti in organi ter oddelki MOL. Izhajamo iz izhodišča, da je potrebno že z obstoječimi pristojnostmi, naj bodo premajhne ali ne, doseči neko raven delovanja. Kako in ali sploh ta raven deluje bomo dognali z analiziranjem komuniciranja med obema institucijama.

4.1.1. PROBLEM PREMAJHNIH POOBLASTIL

Naloge in pristojnosti četrtnih skupnosti MOL so določene v njihovem krovnem pravnem aktu Statutu MOL, ki pa smo ga podrobneje že obravnavali v točki 3.1.4., kjer smo jih samo razčlenili, nismo pa se do njih kritično opredelili.

Naloge četrtnih skupnosti se delijo na skupne in posamezne. Pri skupnih nalogah s področja urbanizma in varstva okolja in s področja gospodarskih dejavnosti in turizma, ki jih je skupaj 19, o vseh 19. nalogah sveti četrtnih skupnosti dajejo in sprejemajo mnenja in predloge ter sodelujejo pri njihovi pripravi in realizaciji, s področja lokalnih gospodarskih javnih služb in prometa, kjer je naštetih 8 nalog, na 7 dajejo mnenja, pri zbiranju predlogov krajanov glede komunalnega urejanja enkrat odločajo prednostne naloge, od 11 nalog s področja družbenih dejavnosti enkrat skrbijo za oživljanje medsoseskkih odnosov, sicer pa sodelujejo predvsem s humanitarnimi organizacijami in centri za socialno delo, od 10 nalog s področja zaščite, reševanja in civilne obrambe dvakrat samostojno organizirajo pomoč prebivalcem pri naravnih in drugih nesrečah in organizirajo informacijske centre, od 7 t.i. drugih nalog pa lahko enkrat samostojno obveščajo občane o vseh zadevah, pomembnih za četrtne skupnosti.

Z drugimi besedami: od skupaj 55 skupnih nalog četrtne skupnosti pri 50 sodelujejo, spremljajo in mestu dajejo ter zanj zbirajo predloge, 5 nalog pa samostojno odločajo in izvajajo.

Ob stalnem opozarjanju svetov četrtnih skupnosti, da so dane »pristojnosti« premajhne ter nedorečene se do danes s strani MOL ni spremenilo nič. Če pa izhajamo iz stališča, da so podeljene naloge in pristojnosti karkšnekoli že so neizpodbitne in natančno določene, kar je pravzaprav zadeva individualnega mnenja, nam še vedno ostane problem uresničevanja teh nalog.

Kako naj sveti četrtnih skupnosti npr. sodelujejo pri pripravi programov oskrbe s pitno vodo za potrebe živine v naravnih nesrečah in izrednih razmerah, kar je tudi ena izmed naštetih nalog, če za takšno delo nimajo natančnejših navodil in finančnih sredstev? Možnost, da bo eden izmed svetnikov strokovnjak za to področje je neznatna ob vsakem drugačnem primeru, pa bi bilo potrebno financirati načrt za takšne akcije ter potrebno infrastrukturo za njeno izvedbo. Podobno lahko trdimo za naloge s področja čiščenja zasneženih površin, skrbi za oživiljanje medsoseskkih odnosov in druge.

Naj zaključim z sklepom št. 4/2 Sveta četrtne skupnosti Rožnik, ki je bil sprejet na 2. seji 2001¹ :

»Svet Četrtne skupnosti Rožnik ugotavlja, da je Predlog Odloka o nalogah Četrtnih skupnosti Mestne občine Ljubljana pomankljiv, ker ne vsebuje postopkov za izvajanje nalog in njihovo obravnavo.«

Do danes na ta posredovani sklep ni bilo odgovora.

4.1.2. PROBLEM NEZADOSTNEGA FINANCIRANJA

Financiranje četrtnih skupnosti je opredeljeno v Statutu MOL od 79. do 84. člena.

Navedli bomo le tiste člene, ki so bistvenega pomena za razumevanje poteka financiranja četrtnih skupnosti. Premoženje MOL sestavljajo nepremičnine in premične stvari v njeni lasti, denarna sredstva in pravice. MOL mora s premoženjem gospodariti kot dober gospodar (79. člen). MOL financira lokalne zadeve javnega pomena iz lastnih virov, sredstev države in iz zadolžitve (80. člen). Prihodki in izdatki za posamezne namene financiranja javne porabe so zajeti v proračunu MOL. Proračun MOL sestavljata bilanca prihodkov in odhodkov ter račun financiranja. V bilanci prihodkov in odhodkov se izkazujejo načrtovani prihodki iz davkov, taks, pristojbin, drugih dajatev in drugi dohodki ter prihodki od upravljanja in razpolaganja s premoženjem MOL in načrtovani odhodki. V računu financiranja se izkaže odplačevanje dolga in zadolževanje MOL (81.člen).

Pred prvo obravnavo proračuna MOL se le-ta objavi za obdobje enega tedna na oglasnih deskah MOL, kar župan javno objavi. Mestni svet mora pri obravnavi proračuna obravnavati pravočasno prispele pobude in predloge občanov (82.člen). Sredstva proračuna se smejo uporabljati le za namene, ki so določeni s proračunom. V imenu MOL se smejo prevzemati obveznosti le v okviru sredstev, ki so v proračunu predvidena za posamezne namene. Sredstva proračuna se lahko uporabljajo, če so izpolnjeni vsi z zakonom in statutom predpisani pogoji za uporabo sredstev (83. člen). Za izvrševanje proračuna je odgovoren župan.

Delovanje četrtne skupnosti se financira iz proračuna MOL, s prostovoljnimi prispevki fizičnih oseb in pravnih oseb, s plačili za storitve s samoprispevki in drugimi prihodki. MOL mora četrtni skupnosti s proračunom zagotoviti financiranje nalog, ki so s Statutom MOL in Odlokom o nalogah četrtnih skupnosti MOL določene kot naloge četrtne skupnosti, razen

¹ Arhiv Četrtne skupnosti Rožnik

nalog, ki jih po predhodnem soglasju župana lahko opravlja v imenu in za račun drugih in ne sodijo med lokalne zadeve javnega pomena in jih je smotrno izvajati skupno oziroma je skupno izvajanje edini način, ter so v interesu četrtne skupnosti, njenih prebivalcev in drugih z območja četrtne skupnosti. Četrtna skupnost se ne sme zadolževati. Četrtna skupnost mora v proračunskem letu sprejeti program nalog in predlog finančnega načrta, ki mora vsebovati vse prihodke in odhodke četrtne skupnosti. Finančni načrt četrtne skupnosti je sestavni del proračuna MOL in je veljaven, ko je sprejet proračun MOL.

Pravni posli četrtne skupnosti, sklenjeni nad vrednostjo kot je določena s proračunom MOL, so veljavni le ob soglasju župana. Četrtna skupnost odgovarja za svoje obveznosti z vsem svojim premoženjem. MOL odgovarja za obveznosti četrtne skupnosti subsidiarno v višini sredstev, ki so določena v proračunu za opravljanje nalog četrtne skupnosti. Če četrtna skupnost preneha obstajati ali če ji preneha pravna subjektiviteta, njene pravice in obveznosti preidejo na MOL ali na nove četrtna skupnosti z lastnostjo pravne osebe, ki nastanejo z združitvijo prejšnjih četrtnih skupnosti.

Statut MOL nalaga naloge in pristojnosti četrtnim skupnostim. Vendar pa je izvajanje vseh nalog, ki jih izvaja četrtna skupnost odvisnih od proračuna, ki ga ima vsaka posamezna četrtna skupnost.

Četrtna skupnosti v Mestni občini Ljubljana so v bistvu novost, saj obstajajo komaj nekaj več kot dve leti. V prvem mandatu četrtne skupnosti niso imele lastnega proračuna. To se je zgodilo zato, ker ga Mestna občina Ljubljana ni predvidevala, saj se le-ta sprejema vnaprej. Da pa so v prvem letu svojega obstoja četrtne skupnosti sploh lahko delovale, je Mestna občina Ljubljana namenila 200.000 SIT vsaki posamezni četrtni skupnosti. Četrtna skupnosti so ta denar lahko porabile po svojih lastnih potrebah in za različne namene. V zadnjem mandatu je osnutek proračuna Mestne občine Ljubljana predvidel delovanje četrtnih skupnosti, kar pomeni, da bodo s tem četrtne skupnosti same konkretno določale o porabi in razporeditvi lastnih finančnih sredstev. Obstajajo ocene, da bo proračun posameznih četrtnih skupnosti približno 10 % večji kakor v prvem letu njihovega delovanja.

Če pogledamo, koliko denarja je Mestna občina Ljubljana namenila četrtnim skupnostim, ugotovimo, da sicer leta 2001 ni namenila četrtnim skupnostim nič, je pa zato največ vložila v razvoj le-teh. Nato je leta 2002 namenila posamezni četrtni skupnosti 200.000 SIT, za razvoj pa 6.724.746 SIT, vendar pa skupen znesek ni presegel tistega iz leta 2001, ki je znašal 13.540.689 SIT. Del proračuna, ki ga MOL namenja četrtnim skupnostim se je resnično povečal šele leta 2003, saj le ta znaša 41 milijonov SIT, od tega je po 2 milijona SIT namenjenih vsaki četrtni skupnosti, nadaljnjih 7 milijonov SIT pa njihovem razvoju. 2 milijona SIT je sicer precej več kot prejšnjih 200 tisoč, vendar pa je tudi seznam potreb in želja precej večji.

V proračunu za leto 2004 je za delovanje sedemnajstih ČS predvideno 38,19 milijona tolarjev (kar je manj kot v preteklem proračunskem letu), od tega je za sejnine 257 članov svetov četrtnih skupnosti namenjeno 13,6 milijona tolarjev za največ deset sej na leto. Sejnine četrtnim svetnikom določa Pravilnik o višini in določanju plač oziroma plačil za opravljanje funkcije funkcionarjev MOL, nagradah članov delovnih teles mestnega sveta in drugih organov MOL ter o povračilu stroškov. Predsednik ČS in njegovi člani imajo v skladu z omenjenim pravilnikom pravico do nagrade, ki se jim izplača enkrat na leto (za tekoče leto), vendar največ za deset sej na leto. Določeno je tudi, da ima predsednik sveta ČS za udeležbo na posamični seji sveta pravico do nagrade v višini enega odstotka, člani svetov ČS pa v višini 0.5 odstotka plače županje.

Financiranje četrtnih skupnosti je torej precej oklesteno, da bi lahko le-te uspešno ali vsaj zadovoljujoče delovale. Poleg tega je diskriminatorno do večjih četrtnih skupnosti. Te imajo namreč več svetnikov v svetu (kar 17, medtem ko ima najmanjši svet le 13 članov), kar pomeni tudi višji znesek, ki ga namenjajo sejinam. Nasprotno manjši sveti porabijo za sejnine manj denarja. MOL pa nameni vsaki skupnosti enako količino finančnih sredstev, kar posledično pomeni, da manjše četrtne skupnosti lahko namenijo več sredstev za razne projekte in drugo.

Znotraj financiranja četrtnih skupnosti je še mnogo nedorečenega in prepuščenega nadaljnjemu urejanju, pomembno pa je, da se ta segment delovanja četrtnih skupnosti čim prej uredi saj ima velik in neposreden vpliv na izvajanje nalog in zagotavljanje kvalitete življenja v MOL.

4.2. ANALIZA ZAPISNIKOV SEJ IN SPREJETIH DNEVNIH REDOV MESTNEGA SVETA

Sveti četrtnih skupnosti imajo po Statutu možnost posredovati svoja mnenja, želje ali vprašanja tudi Mestnemu svetu v obravnavo.

Mestni svet se sestaja na rednih, izrednih in slavnostnih sejah, kjer odloča o zadevah lokalnega pomena. Gradivo za seje pripravi Služba za organizacijo dela mestnega sveta, točke za umestitev na dnevni red seje pa lahko predlagajo razni akterji.

Z namenom, da bi ugotovili koliko se je količinsko proporcionalno, glede na druge obravnavane teme, govorilo o četrtnih skupnostih pred njihovo uvedbo t.j. leta 2001 ter v naključno izbranem obdobju po njihovi uvedbi, leta 2003, smo analizirali vsebino dnevnih redov ter zapisnikov sej mestnega sveta v obeh obdobjih.

Sprejete dnevne rede sej smo obravnavali ločeno, predvsem z namenom, da ugotovimo ali se je tema, ki bi bila kakorkoli povezana z Mestnimi četrtmi pojavila kdaj na sejah izredno t.j. ne da bi bila prej navedena kot točka na dnevnem redu.

Namen analize je bil predvsem ugotoviti, koliko se je proporcionalno v primerjavi z drugimi temami govorilo o Mestnih četrtih in z njimi povezanimi temami pred njihovo ustanovitvijo ter v naključnem obdobju po njej.

4.2.1. ANALIZA DNEVNIH REDOV SEJ MESTNEGA SVETA LETA 2001

Z namenom ugotoviti kolikokrat so se na agendi sej Mestnega sveta pojavile vsebine povezane s četrtnimi skupnostmi smo analizirali 12 sprejetih dnevnih redov sej od 23. do 33. seje. V analizi smo manualno šteli kolikokrat se na agendah pojavi pojem mestna četrt (četrti, četrtni, četrtna, četrtno). V skladu s tem namenom se pri analizi šteje tudi število obravnavanih tem kakršnekoli vsebine zato, da se ugotovi odstotek, ki ga na dnevnem redu zaseda tema četrtnih svetov.

Poleg ugotavljanja odstotka od vseh obravnavanih vsebin, ki ga mestni svetniki namenjajo temi »četrtne skupnosti« nam bo analiza skupaj z analizo zapisnikov teh istih sej Mestnega sveta pokazala, ali se je tema »četrtne skupnosti« kdaj pojavila na seji tudi izven dnevnega reda. To bi nam povedalo, ali se je kdaj neplansko ali urgentno razpravljalo o tej temi.

Obravnavani sprejeti dnevni redi sej MS 2001:

Sprejeti dnevni red 22. seje MS 2001

Število obravnavanih točk (neglede na tematiko)=8

Število obravnavanih točk na temo mestnih četrti=0

Sprejeti dnevni red 23. seje MS

Število obravnavanih točk (neglede na tematiko)=9

Število obravnavanih točk na temo mestnih četrti=0

Sprejeti dnevni red 24. seje MS 2001

Število obravnavanih točk (neglede na tematiko)=3

Število obravnavanih točk na temo mestnih četrti=1

Sprejeti dnevni red 25. seje MS 2001

Število obravnavanih točk (neglede na tematiko)=13

Število obravnavanih točk na temo mestnih četrti=1

Sprejeti dnevni red 26. seje MS 2001

Število obravnavanih točk (neglede na tematiko)=14

Število obravnavanih točk na temo mestnih četrti=0

Sprejeti dnevni red 27. seje MS 2001

Število obravnavanih točk (neglede na tematiko)=12

Število obravnavanih točk na temo mestnih četrti=1

Sprejeti dnevni red 28. seje MS 2001

Število obravnavanih točk (neglede na tematiko)=15

Število obravnavanih točk na temo mestnih četrti=0

Sprejeti dnevni red 29. seje MS 2001

Število obravnavanih točk (neglede na tematiko)=10

Število obravnavanih točk na temo mestnih četrti=0

Sprejeti dnevni red 30. seje MS 2001

Število obravnavanih točk (neglede na tematiko)=15

Število obravnavanih točk na temo mestnih četrti=1

Sprejeti dnevni red 31. seje MS 2001

Število obravnavanih točk (neglede na tematiko)=9

Število obravnavanih točk na temo mestnih četrti=0

Sprejeti dnevni red 32. seje MS 2001

Število obravnavanih točk (neglede na tematiko)=11

Število obravnavanih točk na temo mestnih četrti=0

Sprejeti dnevni red 33. seje MS 2001

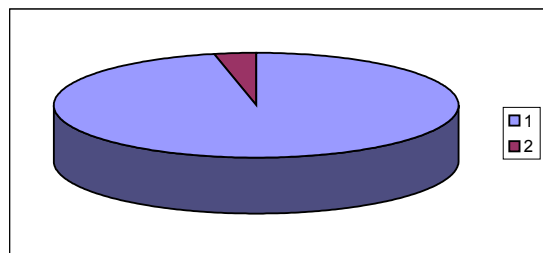
Število obravnavanih točk (neglede na tematiko)=4

Število obravnavanih točk na temo mestnih četrti=0

Na 12 sprejetih dnevnih redih sej Mestnega sveta naj bi svetniki razpravljali o 123 točkah, od katerih naj bi se 4 nanašale na temo »četrtna skupnost«. To pomeni, da naj bi svetniki namenili približno 3,6% svojega sejnega časa za tematiko »četrtna skupnost«.

Seveda je nujno upoštevati, da so svetniki morda namenili kateri izmed točk več ali manj pozornosti oz. časa, vendar nam pričujoča številka daje okvirno sliko o tem koliko pozornosti je bilo s strani Mestnega sveta, kot telesa, ki bo nadalje skrbel za razpravljanje o uresničevanju zahtev in želja prebivalcev MOL, ki jih bodo zbrali Četrtni sveti, namenjenega tej (ne)pomembni temi.

Graf 1: Število točk na 12 dnevnih redih MS 2001

(N=123 točk)

1=število točk, katerih vsebina ni povezana z mestnimi četrtmi

2=število točk, katerih vsebina je povezana z mestnimi četrtmi

4.2.2. ANALIZA ZAPISNIKOV SEJ MESTNEGA SVETA LETA 2001

Analizirali smo 12 zapisnikov sej Mestnega sveta od 22. do 33. seje. V analizi smo manualno šteli kolikokrat se v zapisniku pojavi pojem mestna četrt (v kakršnikoli obliki) z namenom, da se ugotovi kolikokrat je bila problematika uvajanja mestnih četrti obravnavana na sejah Mestnega sveta.

Obravnavani zapisniki sej MS 2001:

Zapisnik 22. seje MS 2001

Kolikokrat se pojavi beseda »četrt(i), četrtni, četrtna, četrtno«=0

Zapisnik 23. seje MS 2001

Kolikokrat se pojavi beseda »četrt(i), četrtni, četrtna, četrtno«=0

Zapisnik 24. seje MS 2001

Kolikokrat se pojavi beseda »četrt(i), četrtni, četrtna, četrtno«=6

Zapisnik 25. seje MS 2001

Kolikokrat se pojavi beseda »četrt(i), četrtni, četrtna, četrtno«=11

Zapisnik 26. seje MS 2001

Kolikokrat se pojavi beseda »četrt(i), četrtni, četrtna, četrtno«=0

Zapisnik 27. seje MS 2001

Kolikokrat se pojavi beseda »četrt(i), četrtni, četrtna, četrtno«=4

Zapisnik 28. seje MS 2001

Kolikokrat se pojavi beseda »četrt(i), četrtni, četrtna, četrtno«=0

Zapisnik 29. seje MS 2001

Kolikokrat se pojavi beseda »četrt(i), četrtni, četrtna, četrtno«=0

Zapisnik 30. seje MS 2001

Kolikokrat se pojavi beseda »četrt(i), četrtni, četrtna, četrtno«=7

Zapisnik 31. seje MS 2001

Kolikokrat se pojavi beseda »četrt(i), četrtni, četrtna, četrtno«=4

Zapisnik 32. seje MS 2001

Kolikokrat se pojavi beseda »četrt(i), četrtni, četrtna, četrtno«=1

Zapisnik 33. seje MS 2001

Kolikokrat se pojavi beseda »četrt(i), četrtni, četrtna, četrtno«=15

Če primerjamo število dnevnih redov, ki predvidevajo obravnavanje teme o četrtnih skupnostih ter število sej na katerih se je pojavila beseda četrt(i), četrtni, četrtna, četrtno ugotovimo, da je bila tema četrtnih skupnosti obravnavana po dnevnem redu v vseh razen v zadnjih treh sejah (31., 32., 33.), na katerih se v besedilu seje pojavi beseda četrt čeprav ta tematika v dnevnem redu ni predvidena za obravnavo.

4.2.3. ANALIZA DNEVNIH REDOV SEJ MESTNEGA SVETA LETA 2003

Z namenom ugotoviti kolikokrat so se na agendah sej Mestnega sveta v letu 2003 pojavile vsebine povezane s četrtnimi skupnostmi smo analizirali 22. sprejetih dnevnih redov sej od 1. redne do 7. redne ter od 1. izredne do 15. izredne seje. V analizi smo manualno šteli kolikokrat se na agendah pojavi pojem mestna četrt (četrti, četrtni, četrtna, četrtno). V skladu s tem namenom se pri analizi šteje tudi število obravnavanih tem kakršnekoli vsebine zato, da se ugotovi odstotek, ki ga na dnevnem redu zaseda tema četrtnih svetov.

Obravnavamo tudi zapisnike prej omenjenih sej saj v tem obdobju četrtne skupnosti že zasedajo ter posredujejo svoja mnenja, vprašanja in pobude na organe MOL kamor sodi tudi Mestni svet. Predvidevamo možnost, da na dnevnem redu ni zapisano, da je točka posredovana s strani četrtnih skupnosti velika, zato pa bi se njenega pobudnika dalo razbrati iz zapisnika seje.

Obravnavani sprejeti dnevni redi sej MS 2003:

Sprejeti dnevni red 1. redne seje MS 2003

Število obravnavanih točk (neglede na tematiko)=5

Število obravnavanih točk pri katerih so v besedilu=0
Sprejeti dnevni red 1. izredne seje MS 2003
Število obravnavanih točk (neglede na tematiko)=1
Število obravnavanih točk na temo mestnih četrti=0
Sprejeti dnevni red 2. redne seje MS 2003
Število obravnavanih točk (neglede na tematiko)=19
Število obravnavanih točk na temo mestnih četrti=0
Sprejeti dnevni red 2. izredne seje MS 2003
Število obravnavanih točk (neglede na tematiko)=4
Število obravnavanih točk na temo mestnih četrti=0
Sprejeti dnevni red 3. redne seje MS 2003
Število obravnavanih točk (neglede na tematiko)=11
Število obravnavanih točk na temo mestnih četrti=0
Sprejeti dnevni red 3. izredne seje MS 2003
Število obravnavanih točk (neglede na tematiko)=2
Število obravnavanih točk na temo mestnih četrti=0
Sprejeti dnevni red 4. redne seje MS 2003
Število obravnavanih točk (neglede na tematiko)=9
Število obravnavanih točk na temo mestnih četrti=0
Sprejeti dnevni red 4. izredne seje MS 2003
Število obravnavanih točk (neglede na tematiko)=3
Število obravnavanih točk na temo mestnih četrti=0
Sprejeti dnevni red 5. izredne seje MS 2003
Število obravnavanih točk (neglede na tematiko)=4
Število obravnavanih točk na temo mestnih četrti=0
Sprejeti dnevni red 5. redne seje MS 2003
Število obravnavanih točk (neglede na tematiko)=9
Število obravnavanih točk na temo mestnih četrti=0
Sprejeti dnevni red 6. izredne seje MS 2003
Število obravnavanih točk (neglede na tematiko)=2
Število obravnavanih točk na temo mestnih četrti=0
Sprejeti dnevni red 6. redne seje MS 2003
Število obravnavanih točk (neglede na tematiko)=12
Število obravnavanih točk na temo mestnih četrti=0
Sprejeti dnevni red 7. redne seje MS 2003
Število obravnavanih točk (neglede na tematiko)=13
Število obravnavanih točk na temo mestnih četrti=0
Sprejeti dnevni red 7. izredne seje MS 2003
Število obravnavanih točk (neglede na tematiko)=1
Število obravnavanih točk na temo mestnih četrti=0
Sprejeti dnevni red 8. izredne seje MS 2003
Število obravnavanih točk (neglede na tematiko)=5
Število obravnavanih točk na temo mestnih četrti=0
Sprejeti dnevni red 9. izredne seje MS 2003
Število obravnavanih točk (neglede na tematiko)=8
Število obravnavanih točk na temo mestnih četrti=0
Sprejeti dnevni red 10. izredne seje MS 2003
Število obravnavanih točk (neglede na tematiko)=1
Število obravnavanih točk na temo mestnih četrti=0
Sprejeti dnevni red 11. izredne seje MS 2003
Število obravnavanih točk (neglede na tematiko)=1
Število obravnavanih točk na temo mestnih četrti=0
Sprejeti dnevni red 12. izredne seje MS 2003
Število obravnavanih točk (neglede na tematiko)=1
Število obravnavanih točk na temo mestnih četrti=0
Sprejeti dnevni red 13. izredne seje MS 2003
Število obravnavanih točk (neglede na tematiko)=3
Število obravnavanih točk na temo mestnih četrti=0
Sprejeti dnevni red 14. izredne seje MS 2003
Število obravnavanih točk (neglede na tematiko)=1
Število obravnavanih točk na temo mestnih četrti=0
Sprejeti dnevni red 15. izredne seje MS 2003
Število obravnavanih točk (neglede na tematiko)=4
Število obravnavanih točk na temo mestnih četrti=0

Na 22 sprejetih dnevnih redih sej Mestnega sveta v letu 2003 naj bi svetniki razpravljali o 119 točkah, od katerih naj se nobena ne bi nanašala na temo četrtna skupnost. Slednje je sicer razumljivo glede na to, da so skupnosti že ustanovljene in da se v besedilu točke navadno ne navaja njenega predlagatelja.

4.2.4. ANALIZA SEJ MESTNEGA SVETA LETA 2003

Analizirali smo 22 zapisnikov sej Mestnega sveta v letu 2003, in sicer od 1. redne do 7. redne ter od 1. izredne do 15. izredne seje. V analizi smo manualno šteli kolikokrat se v zapisniku pojavi pojem četrtna skupnost (v kakršnikoli obliki) z namenom, da se ugotovi kolikokrat je bila le-ta obravnavana ali kako drugače nastopila v procesu odvijanja seje.

Obravnavani zapisniki sej MS 2003:

Zapisnik 1. redne seje MS 2003

Kolikokrat se pojavi beseda »četrt(i), četrtni, četrtna, četrtno«=1

Zapisnik 1. izredne seje MS 2003

Kolikokrat se pojavi beseda »četrt(i), četrtni, četrtna, četrtno«=0

Zapisnik 2. redne seje MS 2003

Kolikokrat se pojavi beseda »četrt(i), četrtni, četrtna, četrtno«=1

Zapisnik 2. izredne seje MS 2003

Kolikokrat se pojavi beseda »četrt(i), četrtni, četrtna, četrtno«=0

Zapisnik 3. redne seje MS 2003

Kolikokrat se pojavi beseda »četrt(i), četrtni, četrtna, četrtno«=1

Zapisnik 3. izredne seje MS 2003

Kolikokrat se pojavi beseda »četrt(i), četrtni, četrtna, četrtno«=0

Zapisnik 4. redne seje MS 2003

Kolikokrat se pojavi beseda »četrt(i), četrtni, četrtna, četrtno«=1

Zapisnik 4. izredne seje MS 2003

Kolikokrat se pojavi beseda »četrt(i), četrtni, četrtna, četrtno«=0

Zapisnik 5. redne seje MS 2003

Kolikokrat se pojavi beseda »četrt(i), četrtni, četrtna, četrtno«=3

Zapisnik 5. izredne seje MS 2003

Kolikokrat se pojavi beseda »četrt(i), četrtni, četrtna, četrtno«=0

Zapisnik 6. redne seje MS 2003

Kolikokrat se pojavi beseda »četrt(i), četrtni, četrtna, četrtno«=3

Zapisnik 6. izredne seje MS 2003

Kolikokrat se pojavi beseda »četrt(i), četrtni, četrtna, četrtno«=0

Zapisnik 7. redne seje MS 2003

Kolikokrat se pojavi beseda »četrt(i), četrtni, četrtna, četrtno«=0

Zapisnik 7. izredne seje MS 2003

Kolikokrat se pojavi beseda »četrt(i), četrtni, četrtna, četrtno«=2

Zapisnik 8. izredne seje MS 2003

Kolikokrat se pojavi beseda »četrt(i), četrtni, četrtna, četrtno«=0

Zapisnik 9. izredne seje MS 2003

Kolikokrat se pojavi beseda »četrt(i), četrtni, četrtna, četrtno«=2

Zapisnik 10. izredne seje MS 2003

Kolikokrat se pojavi beseda »četrt(i), četrtni, četrtna, četrtno«=0

Zapisnik 11. izredne seje MS 2003

Kolikokrat se pojavi beseda »četrt(i), četrtni, četrtna, četrtno«=6

Zapisnik 12. izredne seje MS 2003

Kolikokrat se pojavi beseda »četrt(i), četrtni, četrtna, četrtno«=0

Zapisnik 13. izredne seje MS 2003

Kolikokrat se pojavi beseda »četrt(i), četrtni, četrtna, četrtno«=0

Zapisnik 14. izredne seje MS 2003

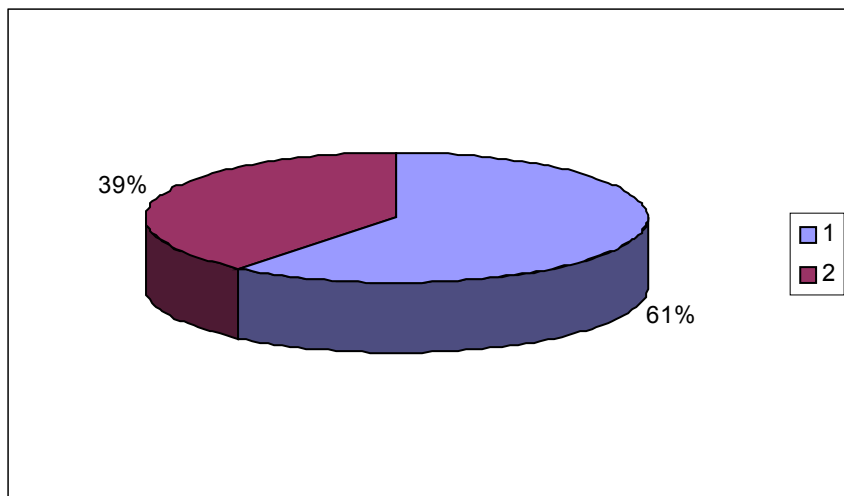
Kolikokrat se pojavi beseda »četrt(i), četrtni, četrtna, četrtno«=0

Zapisnik 15. izredne seje MS 2003

Kolikokrat se pojavi beseda »četrt(i), četrtni, četrtna, četrtno«=0

Beseda »četrt(i), četrti, četrtina, četrtno« se pojavi v devetih zapisnikih sej MS, kar je dobra tretjina vseh zapisnikov.

Graf 2: Seje na katerih se pojavi beseda »četrt(i), četrti, četrtina, četrtno«

1- seje na katerih se ne pojavi beseda »četrt(i), četrti, četrtina, četrtno«
 2- seje na katerih se pojavi beseda »četrt(i), četrti, četrtina, četrtno«
 (N=22)

Če si natančneje ogledamo vsebino, ki se je nanašala na četrtne skupnosti v teh devetih zapisnikih ugotovimo:

- beseda se pojavi v nagovoru novoizvoljene županje Danice Simšič
- vprašanje svetnika Francija Slaka, zakaj se načrtuje izdelava urbanističnih zasnov MOL po četrtnih skupnostih
- odgovor svetniku Franciju Slaku na vprašanje, zakaj se načrtuje izdelava urbanističnih zasnov MOL po četrtnih skupnostih
- pobuda svetnice Marije Šterbenec, da se pripravi natečaj za najbolj urejeno četrt MOL
- odgovor na pobudo svetnice Marije Šterbenec, da se pripravi tečaj za najbolj urejeno četrt MOL
- amandma na Predlog strategije za pripravo programa varnosti cestnega prometa mestne občine Ljubljana, da se na strani 7 v poglavju III (Organiziranost v Mestni občini Ljubljana) iz predlagane sestave programskega sveta doda: "predstavniki sosvetov iz četrtnih skupnosti za varstvo meščank in meščanov Ljubljane«, amandma ni bil sprejet
- pripomba Četrtna skupnosti Dravlje na Predlog odloka o zazidalnem načrtu za območje urejanja ŠS 3/3-2 Podutik
- amandma Odbora za urejanje prostora in urbanizem: v 33. členu predloga odloka se v tretji alineji naziv »Četrtna skupnosti Šiška« zamenja z nazivom »Četrtna skupnost Dravlje«, amandma je bil sprejet
- pobude, predlogi in pripombe svetov četrtnih skupnosti Bežigrad, Center, Črnuče, Dravlje, Golovec, Jarše, Moste, Polje, Posavje, Rudnik, Sostro, Šentvid, Šiška, Šmarna Gora, Trnovo in Vič k Osnutku odloka o proračunu mestne občine Ljubljana za leto 2003
- poročilo sveta Četrtna skupnosti Črnuče k Finalnemu načrtu javnega stanovanjskega sklada mestne občine Ljubljana za leto 2003
- beseda se pojavi v besedilu za označitev določenega teritorija
- sklep Odbora za urejanje prostora in urbanizem, da se ustanovi posebna projektna skupina za izgradnjo celotnega širšega območja Stanežič v katerem bodo pristojni tudi predstavniki Četrtna skupnosti Šentvid, sklep je bil sprejet

- popravek predloga Odloka o proračunu Mestne občine Ljubljana za leto 2003 s strani svetov četrtnih skupnosti Polje, Bežigrad, Dravlje in Golovec
- poročilo sveta Četrtna skupnosti Polje k Finančnemu načrtu Javnega stanovanjskega sklada Mestne občine Ljubljana za leto 2003
- amandma Odbora za lokalno samoupravo k vsebinskemu delu predloga odloka Proračunu mestne občine Ljubljana za leto 2003, da se v celotnem besedilu predloga odloka izraz »krajevna skupnost« nadomesti z izrazom »četrtna skupnost«, amandma je bil sprejet
- amandma, da v se predlogu Odloka o proračunu mestne občine Ljubljana v 9. poglavju zadnji stavek pred piko dopolni »Oddelkom za gospodarske javne službe in promet in Četrtno skupnostjo Sostro«, amandma ni bil sprejet

Pregled vsebin točk, pri katerih se je govorilo o četrtnih skupnostih prikaže, da so se svetniki Mestnega sveta v letu 2003 na sejah sicer pogovarjali o temah povezanih s četrtnimi skupnostmi, posredovanih mnenj in pobud pa je bilo s strani četrtnih skupnosti zelo malo. Pobud, ki bi prihajale direktno s strani četrtnih skupnosti je bilo 5, od tega so se vse nanašale na proračunsko ali urbanistično problematiko.

4.2.5. ZAKLJUČKI ANALIZE

Analiza obeh aktov, dnevnih redov in zapisnikov sej, nam daje vpogled v strukturo obravnavane vsebine in vrsto predlagateljev točk dnevnega reda. Ker MS predstavlja organ, ki sprejema občinske odloke ter je glavni akter pri oblikovanju občinske politike in ob tem, da imajo četrtne skupnosti možnost posredovanja mnenj in pobud na agendo MS smo tako merili udejstvovanje četrtnih skupnosti po njihovi ustanovitvi.

Pri pregledu sprejetih dnevnih redov in sej mestnega sveta v obdobjih leta 2001 in 2003 se pokaže:

- dejavnost mestnega sveta na področju tematike ustanovitev četrtnih skupnosti
- količina predlaganih točk na dnevnih redih MS s strani četrtnih skupnosti
- pogostost sodelovanja četrtnih skupnosti pri razpravah na MS

Zaključimo, da je MS v letu ustanovitve četrtnih skupnosti tej tematiki namenil le 3,4% svojega sejnega časa. Ob tem je nujno upoštevati, da ne vemo koliko so porabili za obravnavo določenih točk, tako da lahko ocena tudi malenkostno odstopa navzgor ali navzdol. Poleg tega v analizi nismo upoštevali podtočke na dnevnih redih sej saj bi slednje še zmanjšalo že tako nizek odstotek namenjenega časa tematikam povezanim s četrtnimi skupnostmi.

Leta 2001 se je na dvanajstih sejah trikrat pojavila tematika četrtnih skupnosti ne da bi bila predhodno napovedana z dnevnim redom. Ta podatek nam pove, da so tematiko obravnavali tudi izredno.

Ali je 3,4% časa zadovoljiv odstotek pri ustanavljanju tako pomembne strukture za povečanje politične participacije prebivalcev MOL, je predmet individualnega mnenja, namen analize je na tem mestu zgolj izpostavitve dejstev.

Ker v letu ustanovitve četrtnih skupnosti še ne moremo meriti njihovega delovanja smo analizirali sprejete dnevne rede in zapisnike sej MS v naključnem izbranem obdobju po ustanovitvi. Testirali smo vse zapisnike sej in sprejete dnevne rede leta 2003, ko naj bi četrtne skupnosti že slabi dve leti delovale. Z analizo dnevnih redov smo ugotovili nično prisotnost četrtnih skupnosti, kar pa si razlagamo, tako da predlagatelji točk, posredovanih na dnevne rede, niso navedeni v njem. Tako zaključimo, da je neprisotnost na dnevnih redih

dokaz, da se o ustanovitvi in delovanju četrtnih skupnosti več ne govori, ker je proces zaključen. Nasprotno pa ugotovimo, da so se četrtne skupnosti pojavljale v zapisnikih sej. Če analiziramo strukturo vsebine sej, ki so vsebovale tudi besedo »četrtna skupnost« ugotovimo, da je le 5 pobud, predlogov ali amandmajev posredovano neposredno s strani četrtnih skupnosti, 4 od teh na proračunsko temo, ki že po Pravilniku predvideva sodelovanje četrtnih skupnosti v poslovniku MS, torej ostane le 1 neposreden predlog četrtne skupnosti v celem letu 2003.

Ne glede na to, da četrtne skupnosti politično participacijo prebivalcev lahko uresničujejo tudi preko drugih organov in institucij, ocenjujemo, da je vplivanje na delo MS, kot organa odločanja, izrednega pomena.

Ocena, da je v celem letu, ko naj bi uvedene skupnosti že zakorakale v delovanje in uresničevanje svojega poslanstva, bila na MS posredovana in obravnavana le 1 točka pa ni ravno svetla napoved.

4.3. ANKETIRANJE ČETRTHNIH SVETNIKOV

Za namen naloge, pridobiti relevantne podatke o odnosu in komunikaciji med sveti četrtnih skupnosti in MOL, smo v obdobju od novembra do decembra leta 2003 izvedli anketo (glej prilogo D) med četrtnimi svetniki v štirih četrtnih skupnostih (ČS Trnovo, ČS Moste, ČS Šentvid in ČS Dravljje). Vseh anketiranih svetnikov je bilo 61, zastavili pa smo jim 8 vprašanj s področja delovanja svetov četrtnih skupnosti ter sodelovanja z MOL. Od 61 razdeljenih anketnih listov smo prejeli 44 izpolnjenih anketnih listov, kar predstavlja 72% vseh razdeljenih anketnih listov.

Menimo, da je mnenje svetnikov četrtnih skupnosti relevantno za pridobitev podatkov o delovanju svetov četrtnih skupnosti, še posebej kako svetniki razlagajo komunikacijo med njimi in ostalimi organi MOL.

4.3.1. ZAKLJUČKI ANALIZE

Pri validaciji odgovorov empirične raziskave smo se usmerili predvsem v oceno odnosa med sveti četrtnih skupnosti in MUMOL, Mestnim svetom MOL ter ostalimi organi MOL. Pri tem že predpostavimo, da sveti četrtnih skupnosti nastopajo kot oblika politične participacije prebivalcev ter jih tako reprezentirajo.

Zanimalo nas je kako svetniki četrtnih skupnosti (v nadaljevanju četrtni svetniki) ocenjujejo delo mestnega sveta ter delo svojih lastnih skupnosti. Mnenje četrtnih svetnikov kaže skoraj zrcalno sliko obeh ocen, saj prepoznajo delovanje lastne četrtne skupnosti kot dobro medtem ko ocenjujejo delo mestnega sveta precej bolj negativno, torej kot slabo.

Nadalje nas je zanimal odnos, ki ga svetniki gojijo do mestne uprave pri zagotavljanju strokovne in druge pomoči četrtnim skupnostim. Pri oceni tega mnenja smo ugotovili razporejenost ocene približno enakomerno po ocenjevalni skali, z rahlim povečanjem pozitivne ocene. Povzamemo lahko, da so nekateri svetniki precej zadovoljni z delovanjem mestne uprave, drugi spet ne, po vsej verjetnosti lahko to pripišemo odnosu, ki si ga je po lastnih izkušnjah pridobil celoten svet posamezne četrtne skupnosti.

Tabela 4: Ocena dela različnih organov MOL

	ČETRNI SVETNIKI
(N=)	(43)
Mestni svet	3,77
Svet lastne četrtne skupnosti	7,36
Ocena vloge mestne uprave pri zagotavljanju strokovne in druge pomoči četrtnim skupnostim*	4,88

Vir: raziskava med četrtnimi svetniki.

Podatki so povprečne vrednosti, izračunane na osnovi ocene dela posameznega organa, podane s strani anketirane osebe na osnovi deset stopenjske lestvice (od 0 – »zelo slabo« do 10 – »zelo dobro«). Nižja je torej vrednost, slabša je ocena posameznega organa MOL podana s strani posamezne skupine anketirancev.

Ne preseneča podatek, da četrtni svetniki pozitivno ocenjujejo delovanje sveta svoje lastne četrtne skupnosti, je pa zanimivo, da znatno slabše ocenjujejo delovanje mestnega sveta napram delovanju mestne uprave. Slednje ocenjujejo z povprečno oceno 4,88 torej skoraj na sredini ocenjevalne skale, kar pomeni nevtrarno mnenje.

Četrtne svetnike smo prosili, da ocenijo kolikšen vpliv na odločanje v Mestni občini Ljubljana imajo: županja, mestni svetniki, mestna uprava, sveti četrtnih skupnosti, politične stranke, navadni državljani, različne civilno-družbene organizacije in gospodarski akterji.

Rezultati so nas nekoliko presenetili, saj močno vodijo politične stranke, kot akterji z največ vpliva na odločanje v MOL. Glede na relacijo komuniciranja, ki preko svetov četrtnih skupnosti poteka bolj z organi MOL nismo pričakovali tako velik odstotek te ocene.

Približno enako ocenjujejo vpliv na odločanje v MOL županje, mestnih svetnikov in mestne uprave, malo manjši vpliv, pa imajo po njihovem mnenju različne civilno-družbene organizacije. Izredno nizko stopnjo vpliva pri odločanju četrtni svetniki pripisujejo svetom četrtnih skupnosti, kar potrjujejo tudi nadaljnji izsledki (glej mnenja predsednikov svetov četrtnih skupnosti), zanimivo pa najmanj vpliva pripisujejo navadnim državljanom, ki imajo po njihovem mnenju izredno majhno možnost vplivanja.

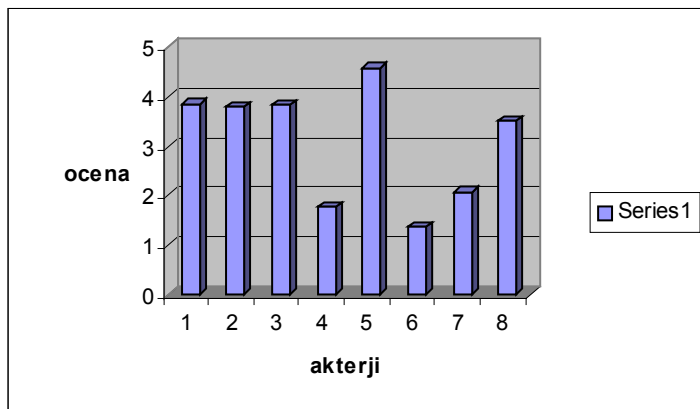
Tabela 5 :Ocena vpliva na odločanje raznih akterjev

	ČETRNI SVETNIKI
(N=)	(42)
Županja	3,86
Mestni svetniki	3,81
Mestna uprava	3,83
Sveti četrtnih skupnosti	1,76
Politične stranke	4,59
Navadni državljani	1,36
Različne civilno-družbene organizacije	2,07
Gospodarski akterji	3,51

Vir: raziskava med četrtnimi svetniki.

Raziskava med četrtnimi svetniki vrednosti so povprečne ocene vseh v raziskavo vključenih anketirancev. Anketiranci so vpliv navedenih akterjev ocenjevali na lestvici od 1 do 5, pri čemer 1 pomeni, »nobenega vpliva«, 5 pa »zelo velik vpliv«. Nižja je torej vrednost, manjši je po mnenju anketirancev vpliv navedenega akterja.

Graf 3: Ocena vpliva na odločanje raznih akterjev

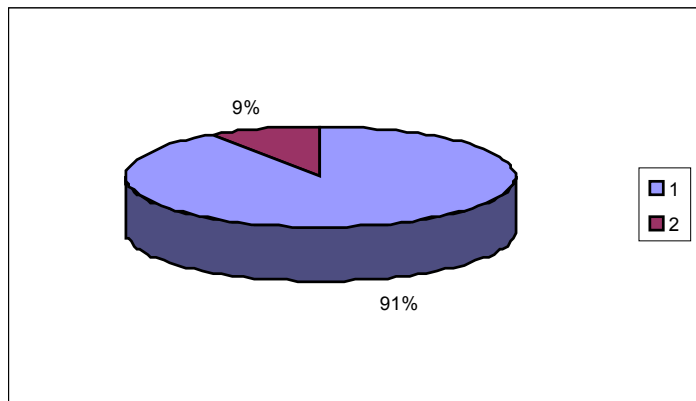

Vir: raziskava med četrtimi svetniki.

1=županja
2=mestni svetniki
3=mestna uprava
4=sveti četrtnih skupnosti
5=politične stranke
6=navadni državljani
7= različne civilno-družbene organizacije
8=gospodarski akterji
(N=42)

Kot razširitev predhodnjega vprašanja nas je zanimala ocena četrtnih svetnikov o pristojnosti svetov četrtnih skupnosti. Glede na izsledke prejšnjega vprašanja, kjer so četrtni svetniki ocenili, da sveti četrtnih skupnosti skoraj nimajo vpliva na odločanje v MOL smo z zastavljenim vprašanjem »Ali menite, da ima svet četrtne skupnosti preveč ali premalo pristojnosti?« upravičeno pričakovali, da bodo pristojnosti ocenjene kot premajhne. Majhen odstotek 9% anketirancev je menja, da imajo ravno prav pristojnosti, medtem ko se za oceno, da imajo preveč pristojnosti ni določil noben anketiranec.

Graf 4: Mnenje o pristojnostih svetov četrtnih skupnosti

Vir: raziskava med četrtimi svetniki.

1=Ima premalo pristojnosti
2=Ima ravno prav pristojnosti
N=44

V anketnem listu ugotovimo, da pri sprejemanju odločitev v svetih četrtnih skupnosti sodelujejo tudi organizirane skupine državljanov (društva, združenja ipd.), vendar ne povsod. 55,8% vseh anketiranih svetnikov potrjuje sodelovanje, medtem ko 34,9% svetnikov odgovarja, da takšnega sodelovanja ni, 9,3% pa jih na to vprašanje ne zna odgovoriti. To vprašanje je pomembno predvsem zaradi ugotavljanja kako pomemben zbiralec mnenj in želja raznih združenj občanov predstavlja svet četrtne skupnosti.

Nadalje smo četrtne svetnike prosili, da ocenijo koliko se je z uvedbo četrtnih skupnosti izboljšalo ali poslabšalo določeno področje (kakovost življenja v občini, zaupanje v lokalno

oblast, moč civilno družbenih skupin, moč političnih strank, nasprotja med različnimi skupinami). Glede na rezultate predhodnjih vprašanj, po katerih so četrtni svetniki mnenja, da imajo sveti četrtnih skupnosti malo vpliva na odločanje v MOL ter da imajo premajhne pristojnosti smo pričakovali, da ne bodo ocenili izboljšanje na omenjenih področjih zaradi uvedbe četrtnih skupnosti. Pričakovanja se nam potrdijo, saj nobena povprečna ocena ne preseže vrednosti 3, ki pa na skali predstavlja nevtralno vrednost. Četrtni svetniki ocenjujejo, da uvedba četrtnih skupnosti ni pozitivno vplivala na nobeno izmed naštetih področij.

Tabela 6: Ocene sprememb v MOL po uvedbi četrtnih skupnosti

	ČETRTNI SVETNIKI
(N=)	(42)
Kakovost življenja v občini	3,00
Zaupanje v lokalno oblast	3,05
Moč civilno družbenih skupin	2,74
Moč političnih strank	2,97
Nasprotja med različnimi skupinami	2,46

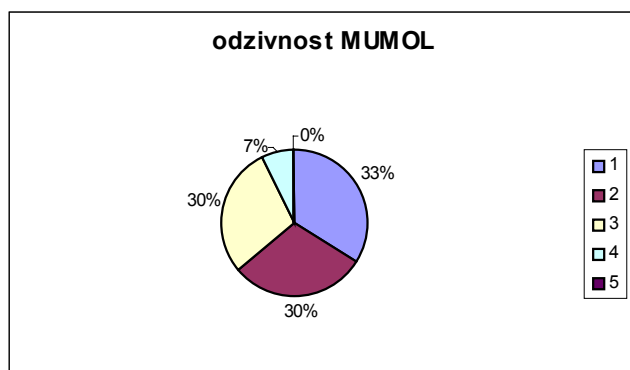
Vir: raziskava med četrtnimi svetniki.

Vrednosti so povprečne ocene vseh v raziskavo vključenih anketirancev. Anketiranci so posamezne spremembe v MOL po uvedbi četrtnih skupnosti ocenjevali na lestvici od 1 do 5, pri čemer 1 pomeni »zmanjšalo«, 5 pa »povečalo«. Pri tovrstni lestvici ocena 3 (srednja vrednost) torej pomeni »ne povečalo, ne zmanjšalo«.

Nazadnje nas je zanimalo kako četrtni svetniki vidijo in ocenjujejo posamezne aspekte delovanja mestne uprave. Ocenjevali so odzivnost Mestne uprave MOL (v nadaljevanju MUMOL) na potrebe prebivalcev, dostopnost MUMOL, enostavnost vodenja različnih postopkov, organiziranost dela MUMOL in razvitost elementov e-uprave.

Glede na odgovore predhodnjih vprašanj ne preseneča, da četrtni svetniki izredno slabo ocenjujejo odzivnost MUMOL, saj kar 33% vprašanih na ocenjevalni skali prisodi oceno odzivnosti 1 oziroma negativno, 30% prisodi oceno 2 in 30% oceno 3. Le 17% vprašanih se odloči za oceno 4 in nihče za oceno 5.

Graf 5: Ocena odzivnosti MUMOL

Vir: raziskava med četrtnimi svetniki.

Anketiranci so odzivnost MUMOL ocenjevali na lestvici od 1 do 5, pri čemer 1 pomeni negativno, 5 pa odlično oceno.

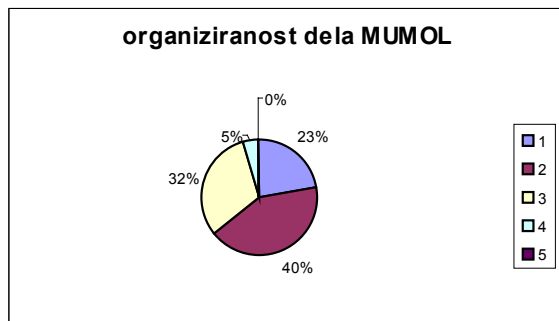
1=negativno

5=odlično

(N=44)

Prav tako ne preseneča ocena organiziranosti dela MUMOL, tudi slednje se izkaže za slabo ocenjeno, saj se kar 23% četrtnih svetnikov odloči za negativno oceno, 40% ji prisodi oceno 2, 32% oceno 3 in le 5% oceno 4, medtem ko se za odlično oceno zopet ni odločil nihče.

Graf 6: Ocena organiziranosti dela MUMOL

Vir: raziskava med četrtnimi svetniki.

Anketiranci so organiziranost dela MUMOL ocenjevali na lestvici od 1 do 5, pri čemer 1 pomeni negativno, 5 pa odlično oceno.

1=negativno

5=odlično

(N=44)

Izkaže se, da so četrtni svetniki mnenja, da je vodenje postopkov v MUMOL precej komplicirano saj se je za negativno oceno, ki pomeni, da postopki sploh niso enostavni odločilo kar 42% anketirancev, 36% pa jih je na skali od 1 do 5, kjer 1 pomeni negativno, 5 pa odlično ocenilo z oceno 2, 20% vprašanih je nevtralnega mnenja oziroma je prisodilo oceno 3, medtem ko sta se le 2% odločila za oceno 4, za oceno 5 pa nihče.

Graf 7: Ocena enostavnosti vodenja postopkov

Vir: raziskava med četrtnimi svetniki.

Anketiranci so enostavnost vodenja postopkov na MUMOL ocenjevali na lestvici od 1 do 5, pri čemer 1 pomeni negativno, 5 pa odlično oceno.

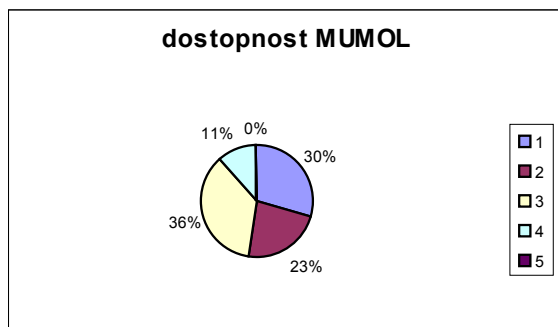
1=negativno

5=odlično

(N=44)

Dostopnost MUMOL je le za odtenek boljše ocenjena pa še vedno se je za oceno 1 odločilo 30% četrtnih svetnikov, 23% za oceno 2, 36% za oceno 3, 11% so dostopnost ocenili z oceno 4, medtem ko zopet ni bilo nobenega anketiranca, ki bi odlično ocenil to lastnost MUMOL.

Graf 8: Ocena dostopnosti MUMOL

Vir: raziskava med četrtimi svetniki.

Anketiranci so dostopnost MUMOL ocenjevali na lestvici od 1 do 5, pri čemer 1 pomeni negativno, 5 pa odlično oceno.

1=negativno

5=odlično

(N=44)

4.4. MNENJA NAČELNIKOV ODDELKOV MESTNE OBČINE LJUBLJANA

Za svete četrtih skupnosti in za prebivalce MOL so dejanja in odločitve posameznih oddelkov Mestne uprave MOL (ki jih vodijo načelniki) relativno velikega pomena, zato nas je v okviru vodenih intervjujev (glej prilogo E) zanimalo mnenje načelnikov oddelkov v MUMOL (v nadaljevanju načelnikov), predvsem kot pokazatelj odnosa, ki ga MUMOL goji do svetov četrtih skupnosti.

V intervjujih je sodelovalo 9 načelnikov oddelkov, ki smo jih intervjujali v obdobju od decembra 2003 do januarja 2004:

- oddelek za gospodarske javne službe in promet
- oddelek za gospodarske dejavnosti in turizem
- oddelek za kulturo in raziskovalno dejavnost
- oddelek za lokalno samoupravo
- oddelek za gospodarjenje z zemljišči
- oddelek za pravne kadrovske in splošne zadeve
- oddelek za predšolsko vzgojo, izobraževanje in šport
- oddelek za urbanizem
- oddelek za zdravstvo in socialno varstvo.

4.4.1. ANALIZA STRUKTURIRANIH INTERVJUJEV Z NAČELNIKI ODDELKOV MOL

Večina načelnikov meni, da imajo njihovi oddelki stike z obojimi, sveti četrtih skupnosti in občani MOL, z izjemo Oddelka za pravne kadrovske in splošne zadeve ter Oddelka za gospodarske dejavnosti in turizem, po mnenju načelnikov zaradi njihove narave dela, ki kot taka ne predvideva kontakte z enimi ali drugimi.

Po mnenju načelnikov naj bi njihovi oddelki s sveti četrtih skupnosti veliko sodelovali, predvsem se to kaže na področju raznih prostorski razgrnitev ter okoljskih problemov. Največ sodelovanja z občani in sveti po mnenju načelnika Oddelka za lokalno samoupravo opravlja ravno njegov oddelek ki: » ...v skladu s Statutom mestne občine Ljubljana zagotavlja organizacijsko, strokovno in tehnično pomoč ter prostorske pogoje za delo s četrtimi skupnostmi MOL, kar posledično pomeni, da je stalen stik s četrtimi skupnostmi delovno področje oddelka.«

S prebivalci MOL oddelki komunicirajo redkeje kot s sveti in le v primerih ko le-ti naslovijo nanje ustrezno oblikovano in zastavljeno mnenje, željo ali vprašanje.

Oddelek za lokalno samoupravo, ki po številu in stalni prisotnosti komuniciranja izstopa na tem področju ima v namen zbiranja pobud občanov zanje na voljo 17 pisarn četrtnih svetov poleg tega pa še 33 ostalih pisarn na različnih lokacijah, ki so na voljo občanom.

Zadeve s katerimi se na oddelke obračajo prebivalci in sveti so zelo različne, pretežno pa sovpadajo s področjem, ki ga dotični oddelek pokriva oziroma na katerem deluje.

Zaradi narave dela imajo nekateri oddelki več stikov s sveti četrtnih skupnosti spet drugi z občani in obratno, izjema pa je oddelek za pravne kadrovske in splošne zadeve, ki zaradi svoje organizacijske narave ne sodeluje neposredno z nobenim od naštetih akterjev.

Kvalitetno omenjene pripombe, mnenja in predloge svetov četrtnih skupnosti načelniki ocenjujejo kot izredno neselekcionirane, nekvalitetne in pogosto neustrezne. Nanašajo se na zelo ozek interes glede na posamezno problematiko, kar je po mnenju načelnikov razumljivo pa vendar težko vključljivo v že izdelan in sistematičen pristop MOL-a.

Ker se oddelki srečujejo s finančnimi omejitvami so pri obravnavanju teh pripomb, mnenj in želja ovirani z izvedbo kadar so sredstva za uresničitev prevelika ali popolnoma neracionalna, kar pa se tiče same formalne ustreznosti naslovljenih pobud naj bi ustrezale, saj bi v nasprotnem primeru ne bile obravnavane s strani pristojnih oddelkov in delovnih teles mestne uprave MOL.

Oddelki načeloma odgovorijo na vsako takšno pobudo, mnenje ali željo svetov v kolikor so le-ti v skladu s predpisi, kar je očiten problem pri komunikaciji obeh akterjev.

Zanimiv podatek pa je, da nekateri oddelki upoštevajo le tiste predloge, ki so usklajeni s siceršnjimi usmeritvami MOL. Vprašljiva je potem smiselnost teh mnenj in pripomb, ki v kolikor ne delujejo v vlogi potrditve že v naprej določene strategije niso obravnavane!

V drugem sklopu nas je zanimalo predvsem mnenje načelnikov o odpravi (morebitnih) težav v komunikaciji med njihovimi oddelki in sveti. Znotraj sklopa teh vprašanj nas je še posebej zanimalo kako v komunikacijo med vsemi tremi akterji občani-sveti četrtnih skupnosti-MOL umeščajo svete četrtnih skupnosti, saj je bila njihova ustanovitev posvetovanega in povezovalnega namena.

Načelniki tako ne vidijo otipljivih problemov v sami komunikaciji med njimi ter občani in sveti četrtnih skupnosti, ampak pomaknejo komunikacijsko oviro na nižji nivo, t.j. med občane in svete četrtnih skupnosti. Slednji naj bi bili zaenkrat premalo prepoznavni med občani vendar se po njihovem mnenju stanje počasi izboljšuje.

Izpostavijo tudi nedorečenost pristojnosti svetov ter premajhen vpliv, ki ga le-ti imajo, kar pa naj ne bi bilo povezano s samimi oddelki pač pa z dejstvom, da sveti in občani niso vključeni že v sam začetek priprav določenih programov.

Še posebej zanimiv in obsežen je odgovor, načelnika Oddelka za pravne, kadrovske in splošne zadeve g. Velka Franka na vprašanje »V čem vidite vi osebno glavni problem v povezanosti med občani Ljubljane, Četrtimi sveti in MOL«, ki ga objavljamo v celoti:

»Odgovor: problem je seveda sistemski. Uprava lokalne skupnosti je, kot vsaka uprava, del celovitega z zakonom definiranega sistema, ki je po svoji naravi in obliki vezana na oblike dela predpisane z zakoni, odloki, uredbami, odredbami, navodili. Pomeni, da je rigidna – z vidika občana ali občanke, ki izpostavlja svoj problem in hoče rešitev. Izven definiranih poti se ga ne sme reševati in ga uprava niti ne zna in noče znati. Sistem terja formalizem, smisel takšnega t.j. formalno usklajenega reševanja zadev pa je v izključevanju arbitriranja in preprečevanju koruptivnosti.

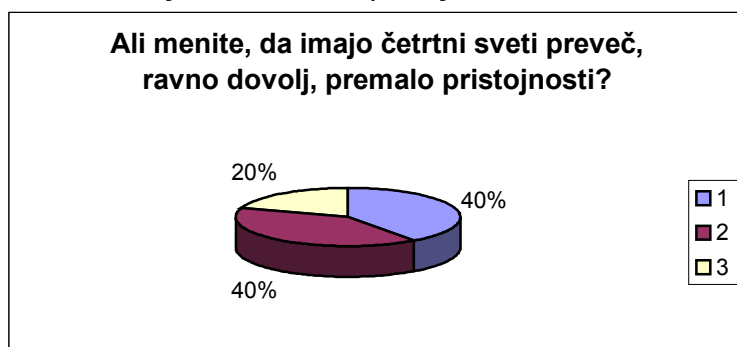
Pobuda občanov, ki se kot nekaka rdeča nit vleče tako skozi pritožbe in kopico predlogov in

jo lahko potegnemo pod skupni imenovalec je, da bi mestna uprava morala biti pri odpravljanju povsem banalnih in razmeroma enostavnih problemov, ki so sicer predvsem komunalnega značaja o pomembni ovir jame na cestah, poškodovani robniki, ovirajoče vejevje, premaknjena korita, poškodovani prometni znaki, nevidni cestni prehodi, ...).«

Kljub nekaterim nevšečnostim (neustrezno naslavljanje, finančno in organizacijsko ter vsebinsko nerealne želje, dodatno delo), ki jih za oddelke predstavljajo sveti četrtnih skupnosti pa načelniki ustanovitev le-teh označujejo kot zelo pozitivno, vendar so obenem mnenja, da se bo njihova vloga in funkcija v lokalnem sistemu šele s časoma izjasnila.

V okviru delovanja svetov so načelniki mešanega mnenja o njihovih pristojnosti.

Graf 9: Mnenje načelnikov o pristojnosti svetov četrtnih skupnosti

Vir: raziskava med načelniki oddelkov MOL.

1-ravno dovolj

2-preveč

3-premalo

(N=5)

Enotnejše mnenje pa imajo glede vloge, ki bi jo sveti četrtnih skupnosti morali imeti. Po mnenju načelnikov bi morali predstavljati most med občani in mestno upravo in na tej točki nastopiti tudi kot svetovalno telo, ki pa naj bi svojo težo s časom šele pridobilo. Pomembna funkcija, ki naj bi jo sveti nosili je, da zbirajo ter selekcionirajo mnenja in pobude občanov, ter le-te nato v konkretni in primerni obliki posredujejo naprej v upravo MOL.

Tako je vloga svetov na eni strani, da združujejo vse potenciale (strokovno znanje, izkušnje prebivalcev itd.) iz svojega okolja z neposrednim stikom z občani in na drugi, da s posredovanjem mnenj, predlogov in pripomb organom MOL, ki v skladu s predpisi sprejemajo odločitve, in se s tem aktivno vključujejo v procese soodločanja v lokalni skupnosti.

Vloga četrtnih skupnosti pa je pomembna, ker lahko z aktivnim sodelovanjem in spremljanjem stanja na različnih področjih in zaradi neposrednega stika z občani, veliko prispevajo k kvalitetnejšemu izvajanju nalog, ki so v pristojnosti MOL. Velik pomen v procesu soodločanja imajo četrtne skupnosti, da lahko v skladu s svojimi pristojnostmi obravnavajo vse zadeve, o katerih odloča mestni svet in mu pred odločanjem posredujejo svoja mnenja, pripombe in stališča.

V tretjem sklopu vprašalnika poskušamo pridobiti morebitne alternative za odpravo problematike v komunikaciji med sveti četrtnih skupnosti, občani in MOL. Mnenja o tem so izrednega pomena za cilj naloge, ki je v končni fazi ob zavedanju problematike v komuniciranju pridobiti alternative za reševanje le-te. Tako obravnavamo mnenja načelnikov skrajno podrobno in pazljivo.

- **Komunikacija med sveti četrtnih skupnosti in MOL**

Del načelnikov je mnenja, da posebne ovire v komunikaciji ni ter da je potrebno »dati času čas«, kar bi pomagalo umestiti svete v nekakšen okvir delovanja. Izpostavljen je tudi **problem vstopanja v priprave predlogov**, v katerega proces, sveti ne vstopajo pravočasno ter **nerealnost nekaterih želja svetov**, ki se srečujejo s finančnimi in časovnimi ovirami.

Pojavi se tudi problem **sodelovanja obeh akterjev**, ki je po mnenju nekaterih **neprimerno organizirano**, če sploh je.

Odgovor naj bi bil tudi v **normativnih spremembah, ki nalagajo od MOL večjo stopnjo upoštevanja pobud in predlogov, ki prihajajo iz četrtnih skupnosti**, vključno z natančneje določenim postopkom posredovanja predlogov in odgovorov na te.

Težava naj bi se skrivala tudi v zakasnitvi pretoka informacij »...neka zadeva se predolgo zdrži na Oddelku za samoupravo. Če vprašanja niso področno določena, je prav, da se jih tam zdrži in jih potem ta oddelek usmeri naprej. Potreben je bolj direkten pretok informacij.«

- **Komunikacija med MOL in občani**

Na tej točki načelniki poudarijo vlogo svetov, ki naj bi opravljali vlogo posredovalca na področju komuniciranja med MUMOL in občani. Tako se zopet vrnemo na prejšnje vprašanje izboljšave komunikacije med upravo in sveti ter sveti in občani.

Oblike participacije občanov pri odločanju kot so referendum ter ljudska iniciativa naj bi bile za občane prezapletene in zaradi dolgotrajnih postopkov velika redkost na nivoju občine. Četrtna skupnosti so kot ožji deli lokalne skupnosti institucija, s katero se zagotavlja večja možnost sodelovanja občanov pri upravljanju in soodločanju o zadevah lokalnega pomena. Svet četrtna skupnosti in njegova delovna telesa lahko z neposrednim stikom z občani in izkoriščanjem potencialov v njihovem strokovnem znanju in poznavanju okolja ter sodelovanjem z organi odločanja kvalitetno sodelujejo v procesu odločanja. Posledično to pomeni, da lahko občani preko organa četrtna skupnosti sodelujejo pri odločitvah organov lokalne skupnosti.

4.5. MNENJA PREDSEDNIKOV SVETOV ČETRTHNIH SKUPNOSTI

Predsednik sveta četrtna skupnosti po 12. členu Pravilnika Četrtnih skupnosti Mestne občine Ljubljana »...predstavlja Svet, sklicuje in vodi seje ter zagotavlja javnost njegovega dela. Skrbi za izvajanje pravil Sveta. Za svoje delo je odgovoren Svetu.«

Glede na večje pristojnosti, ki pripadajo predsedniku sveta četrtna skupnosti napram njegovim članom je izrednega pomena njegovo stališče do problematike umeščanja četrtnih skupnosti v prostor med občane MOL in upravo MUMOL, saj funkcija, ki jo zaseda že sama po sebi zahteva boljše poznavanje problematike.

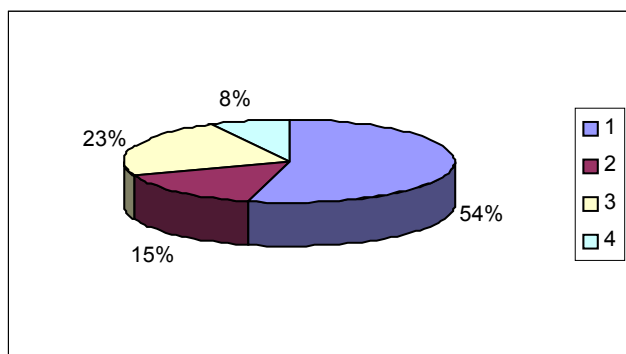
Z namenom pridobiti reprezentativen vzorec mnenj predsednikov četrtnih skupnosti MOL smo v sedmih četrtnih skupnostih v obdobju od decembra 2003 do januarja 2004 (Vič, Dravlje, Nove Jarše, Šmarna gora, Rožnik, Črnuče, Center) izvedli voden intervju (glej prilogo F) na temo četrtnih skupnosti ter njihove vloge.

4.5.1. ANALIZA STRUKTURIRANIH INTERVJUJEV S PREDSEDNIKI SVETOV ČETRTHNIH SKUPNOSTI

V splošnem so predsedniki svetov četrtnih skupnosti (v nadaljevanju svetov) zelo zadovoljni z uvedbo četrtnih skupnosti kot novih lokalno samoupravnih oblik, ki naj bi pripomogle k večji participaciji prebivalcev MOL ter zagotavljale povezanost in pretok informacij med obema akterjema, vendar ugotavljajo, da pravega pomena še nimajo. Na tem mestu predvsem pogršajo več pristojnosti ter finančne neodvisnosti, kar je po njihovem mnenju tudi največja pomankljivost, ki ovira razmah te institucije.

Kljub nejasni sliki kako je v lokalno samoupravni prostor četrtna skupnost umeščena, se predsedniki svetov že lahko opredelijo do tega, kakšne naloge naj bi v prihodnje sveti prevzeli, saj se v kratkem času njihovega delovanja srečujejo s precej ozko problematiko predvsem s področja cestne infrastrukture (parkirišča, pretočnost prometa, avtobusne proge,...), urbanistične problematike ter urejevanja okolja. Preseneti majhen odstotek socialne problematike predvsem zaradi vsebine »pristojnosti« svetov, ki so po Statutu MOL bolj socialne narave.

Graf 10: Problematika s katero se srečujejo sveti četrtnih skupnosti

Vir: raziskava med predsedniki svetov četrtnih skupnosti
 1-komunalne težave
 2-razno (specifični problemi)
 3-urbanistična problematika
 4-socialna problematika
 (N=7)

Najpogostejši problemi s katerimi se ukvarjajo v svetih so obenem tudi najpogostejše zadeve s katerimi se na njih obračajo prebivalci četrtnih skupnosti. Ob tem so predsedniki poudarili, da se sicer na ravni posameznika srečujejo z zelo individualnimi in specifičnimi problemi (lastninska razmerja, sosedski spori, informacije, nasveti), ki pa jih zbirajo ter rešujejo skupno, bolj globalno.

Za razliko od prebivalcev pa se MOL praviloma ne obrača na svete, razen v redkih primerih sodelovanja (razni seminarji, akcije), komunalne ureditve, prostorskih planov, mestnega proračuna in lastniških zadev pa še v teh primerih gre po mnenju predsednikov zgolj za povratne informacije MOL-a ne pa za posvetovanje.

Trenutno zadovoljnost predsednikov s pristojnostmi, ki so dodeljene četrtnim skupnostim so označili za zelo nizko. Splošno mnenje predsednikov je, da imajo sveti premalo pristojnosti, kar pa povezujejo tudi s pomankljivim financiranjem, ki naj bi postavilo podlago za prenos pristojnosti.

S povečanjem pristojnosti vidijo predsedniki vlogo četrtnih skupnosti kot mnogo močnejšo ter naravnano k uporabniku z nalogo posredovalca želja prebivalcev v MUMOL, kjer naj bi se le-te tudi resno upoštevale. Pogrešajo tudi veto na odloke, ki jih Mestni svet na njihovo pobudo ni sprejel.

Skupno mnenje ali bolje želja je, da bi četrtne skupnosti postale bolj močne, finančno neodvisne ter, da bi uresničile svoje poslanstvo saj kot pravijo »niso namenjene same sebi ali MOL, ampak prebivalcem.«

Ker na področju povečevanja pristojnosti predsedniki nimajo glavne besede, nas zanima predvsem koliko je možno storiti z že dodeljenimi in kako le-te uresničujejo v praksi.

V tem smislu se posvetimo predvsem komunikaciji, ki poteka med tremi akterji: prebivalci – sveti - MOL.

V skladu s svojimi nalogami sveti posredujejo svoje sklepe in pripombe Službi za organiziranje dela mestnega sveta, Oddelkom MOL ter ostalim organom MOL. Teh sklepov je po okvirnih ocenah predsednikov na leto od 70 do 100.

Predsedniki svetov vidijo možnosti izboljšanja ali odpravo ovir pri delovanju četrtnih skupnosti in njihove povezanosti z MOL v :

- reorganizaciji mestne uprave, ki bo bolj prilagojena četrtnim skupnostim
- večji odzivnosti MOL
- bolj ažurno komuniciranje (predvsem s strani MOL)
- dodelitev večjih pristojnosti, ki bi naredile iz četrtnih skupnosti enakovrednejšega partnerja v komunikaciji
- znotraj MOL še posebej spremeniti način dela Oddelka za lokalno samoupravo, ki naj deluje kot servis četrtnih skupnosti

Predvsem pa predsedniki svetov čutijo odrinjenost četrtnih skupnosti na rob dogajanja ter označujejo upoštevanje njihovih predlogov, mnenj in pripomb s strani oddelkov mestne uprave MOL kot »papirnato bitko«, počasen, tog proces, ki pa ga po mnenju nekaterih zaobideš z lobiranjem in vztrajnostjo. Sicer pa slednje ni orodje, ki bi se ga morale institucije takšne narave posluževati, ampak bi morala komunikacija med obema akterjema potekati nemoteno ter nepristransko.

V zadnjem sklopu vprašanj se posvetimo alternativam, kako bi predsedniki izboljšali nastali položaj pokmanjkanja komunikacije med akterji.

• **Komunikacija med prebivalci in četrtnimi sveti**

Po mnenju predsednikov naj bi sveti delovali zelo odprto in dovzeto do prebivalcev. Primer četrtne skupnosti Črnuče, kjer imajo vsakih 14 dni kolegij na katerem ljudje sodelujejo v obliki razgovorov z vodstvom sveta. Takšne in podobne oblike sodelovanja s prebivalci srečujemo v skoraj vseh svetih, zato predsedniki, kot vzrok za nizko frekvenco obiska prebivalcev njihovih »uradnih ur«, navajajo nepoznavanje svetov in njihovega delovanja, pristojnosti. Zato predsedniki izpostavijo problem privabljanja prebivalcev k sodelovanju.

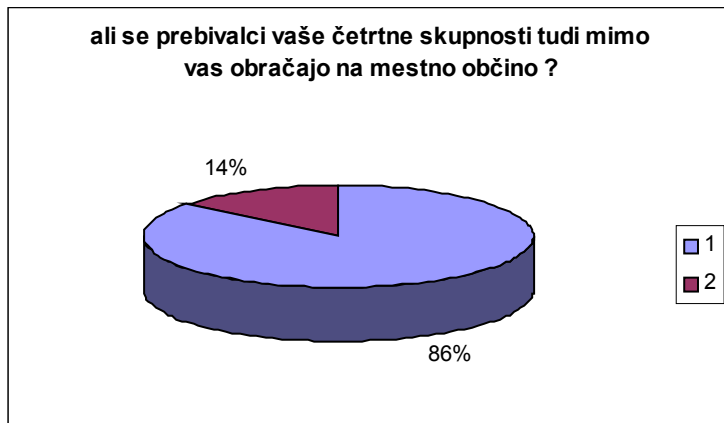
• **Komunikacija med prebivalci in MOL**

Sveti četrtnih skupnosti naj bi delovali kot nekakšni zbiralci in posredovalci želja in mnenj in ravno zaradi nepoznavanja delovanja svetov se precej prebivalcev obrne direktno na občinsko upravo. Natančnega števila občanov, ki se neposredno obrnejo na mestno občino predsedniki ne poznajo, saj jih MOL o tem ne obvešča po nekaterih smernikih pa sklepajo na približne, precej visoke številke.

Menijo, da se obračajo na MOL predvsem na primerih problematike javnih površin in urbanizacijskih problemih.

Pogosto te občane MOL nato usmeri nazaj na svete, kar samo podaljšuje ter otežuje reševanje nastalih problemov.

Graf 11: Ali se prebivalci vaše četrtne skupnosti tudi mimo vas obračajo na MOL?

Vir: raziskava med predsedniki svetov četrtnih skupnosti

1-da

2-ne

(N=7)

• **Komunikacija med sveti četrtnih skupnosti in MOL**

Medsebojno komunikacijo med sveti in MOL doživljajo predsedniki kot izrazito enostransko. Njihove želje za izboljšanje, ki nam kažejo tudi izvore nezadovoljstva bi lahko strnili v nekaj opornih točk:

- reorganizacija mestne uprave, ki bi bila bolj prilagojena četrtnim skupnostim,
- večja odzivnost,
- ažurnejša komunikacija,
- oddelek za lokalno samoupravo naj postane servis skupnosti,
- vzpostaviti dialog.

4.6. PRIMERJAVA ANALIZ INTERVJUJEV PREDSEDNIKOV ČETRTHNIH SVETOV IN NAČELNIKOV ODDELKOV MOL IN SKLEP

V povzetku obeh analiz nas zanima predvsem relacija sveti četrtnih skupnosti in MOL.

Ob tem izhajamo iz izhodišča, da sveti že predstavljajo selekcionirano mnenje občanov. Če soočimo mnenja predstavnikov obeh pridemo do sicer pričakovanih, a toliko bolj zaskrbljujočih podatkov.

Strnimo soočitev mnenj v 3 točke, ki bodo pokrivala naslednja področja:

- vloga in pristojnosti svetov četrtnih skupnosti,
- povezanost MUMOL in četrtnih svetov,
- možnosti izboljševanja medsebojne komunikacije.

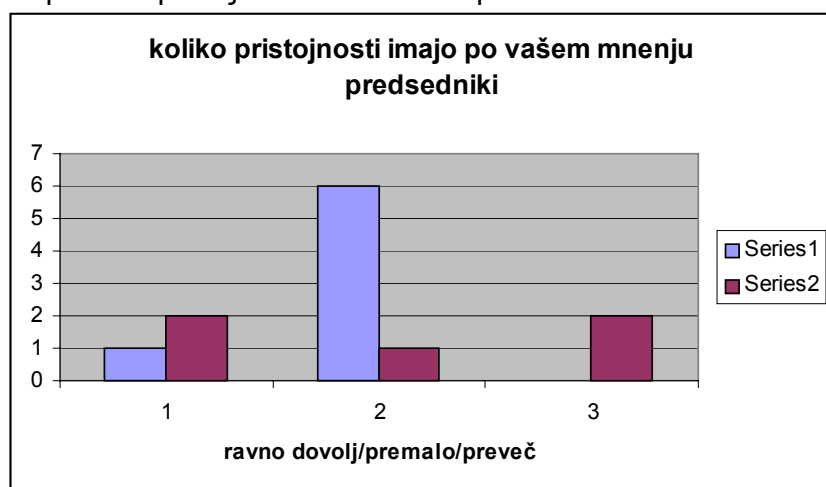
Vloga svetov četrtnih skupnosti

Na tej točki se mnenja obeh akterjev pretežno pokrivajo. Skupni imenovalec skoraj vseh mnenj je, da obravnavajo svete kot »most« med občani in MOL. Srečamo se tudi z veliko

željo povečanosti pristojnosti svetov s strani predsednikov v manjši meri pa tudi s strani načelnikov, ki poleg slednjega predlagajo večjo razmejitev pristojnosti med obema. Zanimivo je, kako so nekateri načelniki izredno pozitivno nastrojeni napram svetom, medtem ko v praksi nimajo z njimi nikakršnih odnosov. Tako načelnica Oddelka za gospodarsko dejavnost in turizem ga. Vanja Rangus ocenjuje da: »...*(četrni sveti, op.a.) le-ti naj bi bili najbolj povezani s prebivalci in bi morali posredovati njihove želje, probleme...ter podajati predloge rešitev*« ter obenem odgovarja, da njen oddelek nima stikov s sveti. Sodelovanje oddelkov s sveti torej v nekaterih primerih obstaja zgolj na papirju.

Skladno s tem je razumljiva želja predsednikov po večji fleksibilnosti MUMOL pri obravnavanju njihovih vprašanj, mnenj in predlogov saj bi jim to posledično izkazalo večjo pomembnosti in namembnost namesto da so, kot sami ugotavljajo, sami sebi namen.

Graf 12: Primerjava mnenja načelnikov oddelkov MOL in predsednikov svetov četrtnih skupnosti o pristojnostih četrtnih skupnosti

Vir: raziskava med načelniki oddelkov MOL in predsedniki svetov četrtnih skupnosti
series1=predsedniki
series2=načelniki

Povezanost MUMOL in svetov četrtnih skupnosti

Glede povezanosti MUMOL in svetov se mnenja obeh močno razhajajo. Predsedniki poudarjajo predvsem enosmernost komunikacije, potrebo po lobiranju, papirnato vojno ter odrinjenost na rob dogajanja, medtem ko načelniki poudarjajo ravno nasprotno. Z njihovega stališča je situacija precej neproblematična. Odgovarjali naj bi na vsake pobude, ki jih prejmejo ter na različne načine vključujejo svete v svoje delo.

Ob proučevanju kvalitete pripomb, mnenj, predlogov pa se oriše točka razhajanja. Sicer načelniki odgovarjajo, da obravnavajo vse naslovljene pobude v kolikor so pravilno formirane, torej v primeru, da so neustrezno naslovljene ali konceptuirane niso obravnavane? Na slednje vprašanje ne dobimo neposrednega odgovora, lahko pa sklepamo, da bi možno alternativno rešitev predstavljala tudi nekakšna formulizacija in institucionalizacija komunikacije s predhodnim izobraževanjem.

S tem mislimo na obliko standardiziranih obrazcev za pripombe, mnenja in predloge, ki bi jih po v naprej določenem in logično urejenem sistemu o katerem bi po konsenzu obeh akterjev nato potekala tudi izobraževanja (v obliki seminarjev) za predsednike četrtnih svetov ter njihove službe. Ta koncept bomo v nadaljevanju naloge dodatno preučili in preverili možnosti za njegovo izvedbo.

Možnosti izboljševanja medsebojne komunikacije

Možnosti za izboljšanje medsebojne komunikacije so bile presenetljivo pestre. S strani načelnikov so se sicer nanašale bolj na izboljšanje komunikacije med občani in sveti, v kolikor pa so izrazili mnenje o komunikaciji med njihovimi oddelki in sveti pa so videli težavo zgolj v neprimerni formuliranosti pobud.

Na tej točki bomo našeli alternative, ki so se porodile intervjuvanim in jih razvijali nadalje v nalogi:

- časovno bolj primerno vstopanje svetov v proces oblikovanja projektov,
- oblikovanje sodelovanja med obema akterjema,
- normativne spremembe, ki bi zagotovile večjo težo mnenjem svetov,
- instutucionalizacija posredovanja mnenj.

V zaključku poudarjamo pomembnost mnenja glavnih akterjev komunikacije med obema institucijama ter zavedanje obeh o nedorečenosti stanja na tem področju. Že dejstvo, da je velika večina intervjuvanih posegla po kritičnih odgovorih glede primernosti komuniciranja nam razkrije srž problema. Dejanska pretočnost komunikacije na tem mestu ni pretrgana, ampak je glede na namen četrtih svetov, ki naj bi bili nosilci posredovanja predlogov na višji nivo, če so že omejeni v drugih pristojnostih, popolnoma nepravilno obarvana.

Tako svetniki posegajo po mehanizmu lobiranja, kot obliki vplivanja na določene odločitve, medtem ko naj bi jim slednje zagotavljala že normativna ureditev svetov kot taka.

4.7. POVZETKI INTERVJUJEV Z RELEVANTNIMI AKTERJI

Ob analiziranju stanja odnosov med četrtimi skupnostmi in MOL smo naleteli na potrebo po dodatnih informacijah s strani določenih organov. Ker smo se v nalogi osredotočili na relacijo kako sveti četrtih skupnosti lahko vplivajo na proces odločanja ter tako prevajajo politično participacijo prebivalcev MOL na višji nivo, nas je še posebej zanimala relacija Mestni svet – sveti četrtih skupnosti ter Oddelek za lokalno samoupravo – sveti četrtih skupnosti. Intervjuvali smo načelnika Oddelka za lokalno samoupravo, g. Vojka Grunfelda in vodjo Službe za organiziranje dela Mestnega sveta g. Matjaža Bregarja.

4.7.1. POVZETEK INTERVJUJA Z NAČELNIKOM ODDELKA ZA LOKALNO SAMOUPRAVO

Pri ugotavljanju relacij najpogostejših komunikacij med oddelki MOL in sveti četrtih skupnosti še posebej izstopa Oddelek za lokalno samoupravo. Čeprav smo strukturiran intervju z načelnikom oddelka g. Vojkom Grunfeldom že izvedli, smo z razvijanjem problematike naleteli na potrebo po dodatnih pojasnilih s strani Oddelka za lokalno samoupravo. Predvsem smo želeli še natančneje raziskati odnos, ki ga Oddelek za lokalno samoupravo goji do svetov četrtih skupnosti in obratno.

Odgovore na zastavljena vprašanja smo prejeli po elektronski pošti.

Izvedeli smo, da na Oddelku za lokalno samoupravo (v nadaljevanju Oddelek LS) na podlagi 62. člena Statuta MOL nudijo četrtim skupnostim organizacijsko, strokovno, tehnično in prostorsko pomoč. Same četrtne skupnosti namreč nimajo svojih prostorov ali zaposlenih tako je sedež četrtne skupnosti hkrati tudi pisarna Oddelka LS, kjer delavec Mestne uprave Oddelka za LS opravlja dela in naloge tudi za potrebe četrtne skupnosti.

Dela, ki jih Oddelek LS opravlja za četrtne skupnosti so točno določena s Statutom MOL ter se v praksi ne odmikajo od tega. Poglavitno je torej posredovanje usposobljenih delavcev in zagotavljanje zadovoljivih prostorskih pogojev.

Se pa je vloga Oddelka LS z ustanovitvijo četrtnih skupnosti spremenila ali vsaj nekoliko modificirala. Posledično se je povečal obseg in zahtevnost del, kar zahteva strokovno usposobljene delavce in permanentno dodatno izobraževanje le-teh. V Oddelku LS pa se v **Službi za razvoj in delovanje četrtnih skupnosti MOL** s stalnim spremljanjem zakonodaje in sodelovanjem v postopkih oblikovanja predpisov, ki zadevajo delovanje četrtnih skupnosti, po besedah načelnika Oddelka LS deluje v smeri čim večje vloge četrtnih skupnosti v postopkih sprejemanja odločitev.

Komunikacija med Oddelkom LS in sveti četrtnih skupnosti poteka dnevno preko delavcev oddelka, ki so hkrati tudi delavci četrtnih svetov. Vsebine, ki zadevajo vse četrtne skupnosti se sporočajo v pisni obliki, prek elektronske pošte ali delavcev oddelka.

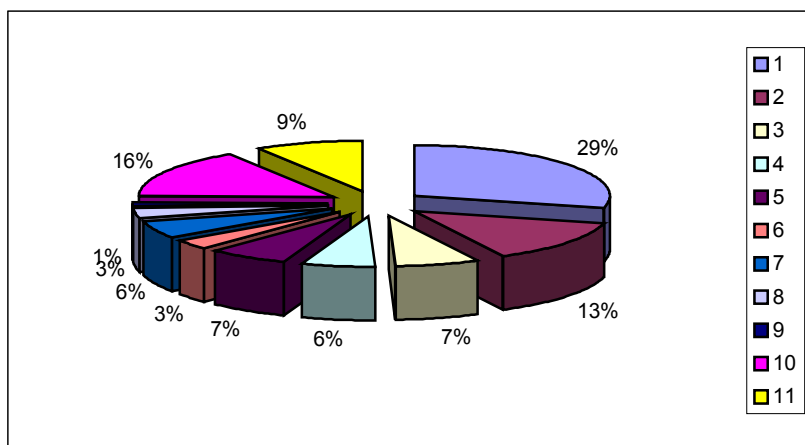
V letu 2003 so sveti sedemnajstih četrtnih skupnosti posredovali 924 zadev (pripombe, pobude, mnenja, vprašanja). Od tega je bilo na organe MOL posredovanih 623 zadev, ostalih 301 zadev pa je bilo posredovanih raznim državnim organom, društvom in podjetjem itd.

Med posredovanimi zadevami naslovljenimi na organe MOL jih je bilo posredovanih:

- 181 na Oddelke za gospodarske javne službe in promet,
- 84 na Oddelek za lokalno samoupravo,
- 43 na Oddelek za gospodarjenje z zemljišči,
- 39 na Oddelek za urbanizem,
- 42 na Inšpektorat,
- 18 na Oddelek za predšolsko vzgojo izobraževanje in šport,
- 35 na Županjo MOL,
- 20 na Mestni svet,
- 8 svetniškimi klubom v Mestnem svetu,
- 99 na Oddelek za finance (zahtevki za izdajo naročilnic),
- 55 na ostale oddelke in službe v okviru MOL.

Kvalitativna ocena pripomb, pobud, menj in vprašanj razkriva, da »primestne« četrtne skupnosti največkrat obravnavajo problematiko vodooskrbe, kanalizacije, neurejenih cest in postavitve javne razsvetljave ter izgradnje pločnikov, kar je posledica vse večje širitve mesta in s tem povečanja prometa, medtem ko s strani »urbanih« četrtnih skupnosti prihaja največ pobud in predlogov, ki se nanašajo na prometno urejenost, varnost v cestnem prometu, pomanjkanje parkirnih mest ter na neurejenost funkcionalnih površin v naseljih, ki postaja eden izmed najbolj perečih problemov.

Graf 13: Posredovane zadeve naslovljene na organe MOL

Vir: intervju z načelnikom Oddelka za lokalno samoupravo

1= Oddelki za gospodarske javne službe in promet

2= Oddelek za lokalno samoupravo

3= Oddelek za gospodarjenje z zemljišči

4= Oddelek za urbanizem

5= Inšpektorat

6= Oddelek za predšolsko vzgojo izobraževanje in šport

7= Županja MOL

8= Mestni svet

9= svetniški klubi v Mestnem svetu

10= Oddelek za finance

11= ostali oddelki in službe v okviru MOL

(N=623)

Četrtni skupnosti obravnavajo tudi predloge in pobude občanov in jih v skladu s Statutom MOL posredujejo pristojnim v reševanje. V četrtih skupnostih se vedno bolj uveljavljajo oblike javnih posvetovanj o določeni problematiki, na katerih sodelujejo predstavniki četrtni skupnosti, občani, predstavniki mestne uprave, strokovnjaki z določenega področja, v nekaterih primerih pa se na pobudo četrtni skupnosti posveta udeleži tudi županja mestne občine oziroma podžupani. Posveti so pomemben prispevek k kvaliteti odločanja.

Četrtni skupnosti za obravnavo določenih vsebin in problematike ustanavljajo začasna in stalna delovna telesa (komisije in odbore).

Na podlagi statutarnih določb o pristojnostih četrtni skupnosti je Poslovnik Mestnega sveta MOL natančneje opredelil postopek dajanja mnenj, pripomb in predlogov na zadeve o katerih odloča Mestni svet MOL. Četrtni skupnosti se po mnenju načelnika Oddelka LS aktivno vključujejo v obravnavo gradiv mestnega sveta, saj v skladu s poslovnikom, prejmejo sklic seje mestnega sveta z gradivom istočasno kot mestni svetniki. Do njihovih predlogov se opredeljujejo pristojna delovna telesa mestnega sveta. Največji interes četrtni skupnosti se pokaže ob obravnavi prostorskih aktov ter odloka o proračunu.

Mnenja, ki so neustrezno formulirana ali naslovljena na Oddelku LS odstopijo v reševanje pristojni službi v okviru mestne uprave ter o tem obvestijo pošiljatelja. V primeru, da so vloge neustrezno formulirane oziroma nerazumljive zaprosijo pošiljatelja, da jih dopolni.

Enotna evidenca vseh pobud, menj in vprašanj s strani svetov četrtni skupnosti se v skladu s predpisi (Uredba o poslovanju organov javne uprave z dokumentiranim gradivom, Uradni list RS, št.91/01) hrani v prostorih Oddelka za lokalno samoupravo MU MOL na sedežu posamezne četrtni skupnosti, vendar samo tiste naslovljene s strani te četrtni skupnosti. Urejajo ga delavci Oddelka LS, v prihodnosti pa bo potrebno zagotoviti fizično hrambo dokumentarnega gradiva v arhivu Mestne občine Ljubljana.

Na Oddelku LS vidijo napredek v komunikaciji in sodelovanju s sveti četrtnih skupnosti v **nedavnem dogovoru v okviru mestne uprave, da se predstavnike posamezne pristojne četrtne skupnosti vključi v projektne svete oz. delovne skupine, ki se ustanovljajo v okviru mestne uprave za razreševanje določene problematike.**

4.7.2. POVZETEK INTERVJUJA Z VODJEM SLUŽBE ZA ORGANIZIRANJE DELA MESTNEGA SVETA

Mestni svet je organ, pristojen za odločanje, na katerega se lahko s točno določeno oblikovano pobudo za agendo seje obrnejo tudi sveti četrtnih skupnosti. Ker je teža odločitev tega organa velika, možnost pristopa do obravnave raznih tematik pa že v naprej predvidena in omogočena, nas je zanimalo kako in v kolikšni meri se sveti četrtnih skupnosti obračajo nanj. Ker se vse pobude predno se posredujejo na dnevni red sej Mestnega sveta pošljejo v obravnavo in nadaljnjo obdelavo Službi za organiziranje dela Mestnega sveta (v nadaljevanju SOD MS), nas je zanimalo mnenje vodje SOD MS g. Matjaža Bregarja¹.

SOD MS opravlja naloge za pripravo in izvedbo seje mestnega sveta in njegovih delovnih teles ter nadzornega odbora, opravlja strokovna, administrativna in tehnična opravila za Mestno volilno komisijo ter opravlja strokovna, organizacijska, administrativna in tehnična opravila za člane mestnega sveta in svetniške skupine.

SOD MS prejme s strani svetov četrtnih skupnosti le tiste pobude, ki so naslovljene na Mestni svet. Redko tudi prejme pobude, menja in vprašanja, ki niso v okvirih pristojnosti Mestnega sveta ali se na sejo zaradi svoje narave po Statutu MOL ne morejo uvrstiti ter le-te vseeno posredujejo naprej v delovna telesa, kot to predvideva Poslovnik Mestnega sveta MOL.

SOD MS ne odgovarja na pobude, menja in vprašanja svetov četrtnih skupnosti ter tudi drugače z njimi nima nobenega kontakta (komuniciranje poteka le v smeri sveti četrtnih skupnosti SOD MS in ne obratno) in v procesu deluje kot posredovalec prispelih mnenj, predlogov in vprašanj naprej v delovna telesa. Pri tem SOD MS nima težav z razvrščanjem prispelih menj, predlogov in pobud saj iz vsebine le-teh razberejo na koga ali kaj se nanaša.

Po mnenju g. Bregarja se vsa prispela vprašanja, mnenja in pobude zbirajo v Oddelku za lokalno samoupravo, ki ima s četrtnimi skupnostmi največ stika.

Najpogostejše vsebine prispelih predlogov, mnenj in vprašanj na SOD MS so na temo sprejetja občinskega proračuna.

G. Bregar nima oblikovanega mnenja o pomankljivosti ustrezne formulacije pobud, mnenj in vprašanj svetov četrtnih skupnosti.

Za neposredno umestitev na dnevni red seje Mestnega sveta je zadostna točno določeno oblikovana predlagana tema, oblikovana v točko, katero ni potrebno, zaradi njene formulizacije, predhodno predati delovnim telesom v pregled.

Tako oblikovanega predloga do sedaj SOD MS s strani svetov četrtnih skupnosti še ni prejela. Na splošno ocenjuje g. Bregar sodelovanje s sveti četrtnih skupnosti kot korektno ter v skladu z obstoječim Poslovnikom MS MOL.

¹ Intervju z g. Matjažem Bregarjem, vodjo Službe za organiziranje dela Mestnega sveta je potekal 26.2.2004 od 11.35 do 12.15 ure; na željo intervjuvanega se pogovor ni snemal. Nastali zapis je sestavljen iz zapiskov, ki so nastali ob pogovoru.

4.8. POSTOPEK POSREDOVANJA MNENJ, POBUD IN VPRAŠANJ ČETRTHNIH SVETOV PO POSLOVNIKU MOL

Poslovnik mestnega sveta MOL nas, za namen naloge, zanima s stališča kako omogoča participacijo svetov četrtnih skupnosti v procesu odločanja. Ker mestni svet predstavlja telo, ki odloča o vseh pomembnejših zadevah javnega značaja v MOL je možnost komuniciranja z njim oziroma možnost posredovanja mnenj in pobud na dnevni red mestnega sveta MOL izrednega pomena.

Oblikovanje dnevnega reda je prva točka v procesu političnega odločanja ter omogoča akterjem vstop v proces. Za doseg umestitve točke na dnevni red je potrebno upoštevati v naprej določen proces, katerega določa v našem primeru ravno poslovnik MS MOL.

Poslovnik mestnega sveta MOL predvideva sodelovanje četrtnih skupnosti v 9. točki poglavja Potek redne seje pod točko č) Mnenja in predlogi svetov četrtnih skupnosti, člena 100 in 101.

Člena navajamo v celoti.

100. člen

Svet četrtne skupnosti lahko posreduje mestnemu svetu svoje mnenje k točki dnevnega reda seje mestnega sveta, ki se nanaša na četrtno skupnost.

Svet četrtne skupnosti pošlje mnenje iz prejšnjega odstavka tega člena najmanj 15 dni pred sejo mestnega sveta.

Do mnenja sveta četrtne skupnosti se lahko opredeli župan, predlagatelj gradiva in pristojno delovno telo.

101. člen

Svet četrtne skupnosti lahko predlaga mestnemu svetu v sprejem odločitev, ki se nanaša na četrtno skupnost.

Predlog odločitve svet četrtne skupnosti posreduje v obliki predloga sklepa, ki mora biti obrazložen.

Če za sprejem odločitve o predlogu sklepa sveta četrtne skupnosti ni pristojen župan ali mestna uprava, župan predlog sklepa, skupaj s svojim stališčem, mnenjem ali predlogom, uvrsti na dnevni red seje mestnega sveta.

Vendar pa to nista edina člena, ki določata potek sodelovanja četrtnih skupnosti. Neposredno ga določa tudi *del Naloga in način dela delovnih teles*, saj se v tem delu poslovnika določa, da se zadeve predložene svetu v obravnavo predhodno uvrščajo na seje delovnih teles. Tako pri prenosu mnenj in pobud nastopi dodaten člen – delovna telesa – ki imajo nalogo, da ob neustreznem naslavljanju pobude ali mnenja preusmerijo gradivo v drugo telo ali organ. Delovna telesa oblikujejo poročilo o posameznem gradivu prispelem svetu v obravnavo ter v poročilu navedejo pripombe, mnenja, stališča ali predloge, ki se nanašajo na spremembo, dopolnitev, sprejem ali celo zavrnitev akta.

Za obravnavo v delovnih telesih pa je pobude, mnenja ali stališča potrebno oblikovati v obliko splošnega ali drugega akta. Oblika akta ter njegova vsebina so natančno navedene v poslovniku ter so obigatorne za predložitelja ali predložiteljico.

Izven običajne procedure sprejemanja aktov pa se po poslovniku predvideva sodelovanje s četrtnimi skupnostmi pri sprejemanju proračuna in zaključnega računa proračuna MOL. Proračunski osnutek je posredovan četrtnim skupnostim ter omogoča vlogo pisnih pobud ali predlogov najkasneje v 15 dneh od objave osnutka.

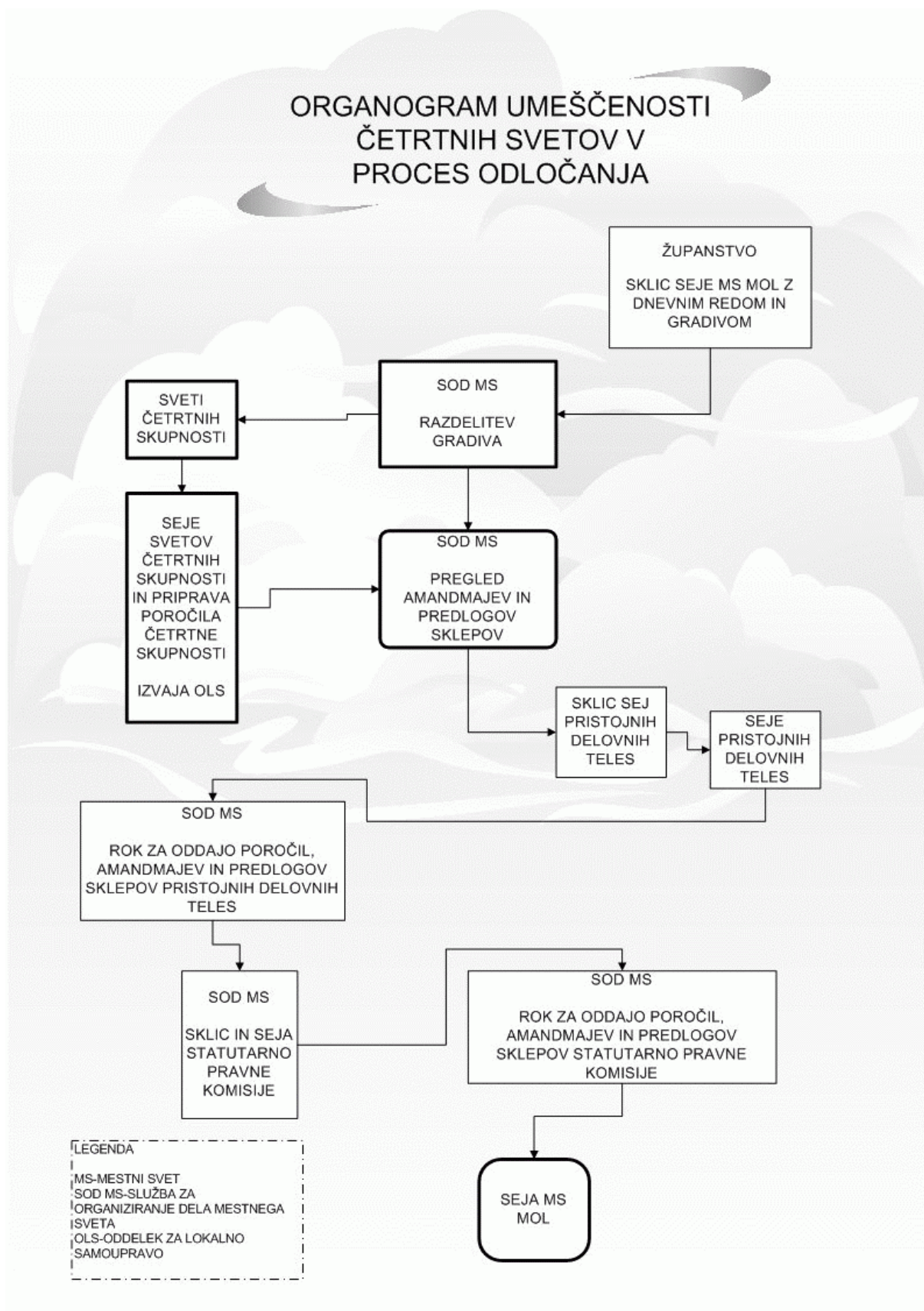
4.8.1. ORGANOGRAM IN RAZLAGA POSTOPKA POSREDOVANJA MNENJ, POBUD IN VPRAŠANJ ČETRNIH SVETOV PO POSLOVNIKU MOL

Kot smo že ugotovili predstavlja pomemben mehanizem vplivanja na proces političnega odločanja v MOL, posredovanje vsebin na dnevni red sej Mestnega sveta.

Po Poslovniku MOL je predviden sledeč postopek vlaganja vsebin na dnevni red seje MS za svete četrtnih skupnosti:

Župan(ja) skliče sejo MS ter pripravi dnevni red in pripadajoče gradivo, nato Služba za organiziranje dela MS (v nadaljevanju SOD MS) razdeli gradiva: sredstvom javnega obveščanja, Nadzornemu odboru MOL, meščanom – članom delovnih teles, tajnikom delovnih teles, svetnikom MS MOL, predstavnikom strank in list v MS MOL, Mestni upravi MOL (glej prilogo H) in četrtnim skupnostim MOL. Gradivo se obravnava na sejah četrtnih skupnosti, kjer se tudi pripravi poročilo o gradivu. Na SOD MS pregledajo prejete amandmaje in sklepe ter jih posredujejo na seje pristojnih delovnih teles. Sklepe in poročila le-te vrnejo v SOD MS, ki jih ta posreduje naprej v obravnavanje Statutarne pravni komisiji. Ta jih v določenem roku vrne v SOD MS, katera posreduje gradivo na sejo MS MOL (glej prilogo H).

Slika 2: Organogram umeščenosti četrtnih svetov v proces odločanja

Vir: Poslovník MOL

Poglavje 5. ZAKLJUČEK: TESTIRANJE HIPOTEZ IN PREDLOGI ZA IZBOLJŠANJE DELOVANJA MESTNIH ČETRTE MOL

V zadnjem, sklepnem poglavju diplomske naloge se kritično opredelimo do problematike četrtnih skupnosti MOL. Izhajamo iz stališča, da so četrtne skupnosti kljub svoji prvotni zasnovi, ki je usmerjena k omogočanju večje participacije prebivalcev MOL, postale izrojena in deformirana oblika prvotne zamisli. Ne moremo se izogniti občutku, na katerega implicirajo mnoga dejstva, da so četrtne skupnosti zgolj kulisna struktura, ki vzbuja vtis večje demokratičnosti lokalno-samoupravnega sistema MOL v resnici pa k tej prvini pravzaprav sploh ne pripomorejo.

Na tej časovni točki, ko se četrtne skupnosti šele bolj ali manj uvajajo (čeprav sicer že tretje leto) bi bilo morda iluzionarno pričakovati, da bodo sklepi sej in ostale pobude svetov četrtnih skupnosti pomembno vplivali na proces oblikovanja javnih politik v MOL, pa vendar moramo izhajati, da je to prvotni namen njihove ustanovitve – večja participacija prebivalcev MOL pri odločanju.

Prav tako ne smemo zaobiti stroške, ki nastanejo z delovanjem in vpeljevanjem četrtnih skupnosti v sistem lokalne samouprave. Četudi stroški relativno gledano niso ravno visoki pa so vseeno neupravičeni, če jih financirajo iz občinske blagajne, občani pa od četrtnih skupnosti nimajo neke otipljive koristi.

Poudarjamo, da naloga ne zagovarja stališča, da bi bilo potrebno četrtnim skupnostim povečati pristojnosti, temveč stališče, da to sploh ni potrebno dokler z že dodeljenimi pristojnostmi, pa naj bodo še tako neznatne, ne delujejo kot je zasnovano v Statutu MOL. Menimo, da se težava ne skriva v povečevanju pristojnosti ampak v izboljšanju komuniciranja svetov četrtnih skupnosti z MU MOL in ostalimi organi MOL.

Nujnost izboljšave te komunikacije se kaže v želji svetnikov četrtnih skupnosti po konstruktivnem sodelovanju in mnenju načelnikov oddelkov MOL, da je svetnikom četrtnih skupnosti potrebna praksa in občutek za celoten proces odločanja, katerega pa je možno pridobiti zgolj v procesu sodelovanja obojih.

Pri testiranju postavljenih hipotez, hipotezo H0 - *Uvedba Četrtnih skupnosti predstavlja novo možnost politične participacije prebivalcev Mestne občine Ljubljana*, v celoti potrdimo, saj četrtne skupnosti po Statutu MOL predstavljajo institucionalizirano možnost posredovanja mnenj občanov, ne glede na uspešnost nadaljnje obravnave le-teh.

Hipotezo H1 - *Uvedba četrtnih skupnosti v letu 2001 pomeni povečanje participacije občanov Mestne občine Ljubljana* ne moremo niti potrditi niti ovreči saj je metodološko nemogoče meriti empirične podatke, ki bi potrdili ali ovrgli to hipotezo. Razlog je preprost, neizmerljiva je participacija preko določene institucije pred njeno ustanovitvijo, torej je nemogoče primerjati participacijo pred in po uvedbi četrtnih skupnosti.

Zadnje izmed postavljenih hipotez, hipotezo H2 - *Četrtne skupnosti predstavljajo vmesni člen med prebivalci občine Ljubljana ter med Mestno občino Ljubljana*, prav tako v celoti potrdimo saj četrtne skupnosti nastopajo v procesu oblikovanja javnih politik kot posredovalec mnenj, vprašanj in pripomb občanov določenega območja in MOL, tako formalno pravno po Statutu MOL kot v praksi glede na mnenja načelnikov oddelkov MU MOL in predsednikov svetov četrtnih skupnosti.

Zaradi konstruktivne kritike, ki jo ta zaključek načinja, v naslednjih točkah nakažemo možne alternative, ki bi, v kolikor je za takšen razvoj interes s strani MOL dovolj velik, lahko pripomogle k povečevanju politične participacije prebivalcev MOL preko institucije četrtnih skupnosti. Možne alternative izhajajo iz izhodišča, da je največja ovira za nemoten proces

posredovanja mnenj četrtnih skupnosti, komunikacija sama. Komunikacija kot medij za sodelovanje med obema, MU MOL in sveti četrtnih skupnosti, je nujna in elementarna ter hkrati zelo zapostavljena v tem procesu.

5.1. UREDITEV ČASOVNEGA VSTOPANJA MNENJ SVETOV ČETRTHNIH SKUPNOSTI V PROCES OBLIKOVANJA MESTNIH POLITIK IN PROJEKTOV

Eno, ne pa nujno tudi prvo, izmed področij, ki je neobhodno potrebno korekcije je prav gotovo (ne)urejenost vstopanja že oblikovanih mnenj, pobud in sklepov svetov četrtnih skupnosti v proces oblikovanja mestnih politik in projektov.

Sprva je nujna korektura oblikovanja teh mnenj, pobud in sklepov (glej točko 5.3) tako, da bodo ti že zaključeno oblikovana enota zbranih in selekcioniranih mnenj občanov posamezne četrtne skupnosti. Nadalje ob upoštevanju te predpostavke, je nujno urediti določen proces časovnega zaporedja, ki bo svetom četrtnih skupnosti omogočal dovolj zgoden in temeljit vpogled v nastajajočo javno politiko ali projekt, da se bodo uspeli v nekem določenem časovnem roku ustrezno pripraviti na razpravo in v njej tudi sodelovati.

Kot ugotavlja načelnik Oddelka za gospodarske javne službe in promet g. Pavel Klavs v intervjuju (glej prilogo E):

»Vlogo četrtnih skupnosti, s katero poskuša četrtna skupnost reševati lokalne probleme, je težko umestiti v že narejen koncept mesta, saj ima mesto že svojo strategijo reševanja problema. Reševanje problema se izvaja na mestnem svetu in ko je program enkrat dokončen, je težko realizirati pobude četrtne skupnosti. Ko je program enkrat že sprejet, je težko upoštevati in vanj umeščati njihove pobude. To ni v skladu s programom, ki je že določen. To se pokaže zlasti med letom, ko k nam pride pobuda četrtne skupnosti in ko se program že izvaja.«

Da sveti četrtnih skupnosti niso vključeni že v sam začetek priprav določenih programov ugotavljajo tudi ostali intervjuvani načelniki in v tem vidijo tudi enega izmed glavnih problemov motene komunikacije med MOL in sveti četrtnih skupnosti.

Na tem mestu si tudi postavimo vprašanje smotrnosti vpeljevanja sodelovanja svetov četrtnih skupnosti v že obstoječe programe, pri katerih bodo pobude s strani svetov četrtnih skupnosti morda predstavljale le korekcije javne politike ali projekta, ne pa tudi samoiniciativno oblikovanje le-teh.

Odgovor se torej skriva v nekakšnem oblikovanju urejenega vstopanja v vse javne politike MOL za kar je v prvi vrsti neobhodno potrebna seznanitev svetnikov četrtnih skupnosti s temi politikami in nadalje nujna formulizacija točno določenih časovnih rokov, ki bodo svetom četrtnih skupnosti omogočali nemoten sklic seje ter zasedanje na katerem se bodo do dotične javne politike opredelili v kolikor se bodo strinjali, da je njihovo mnenje relevantno za občane dotične četrtne skupnosti.

Sedaj je tako formalizirano le posredovanje mnenj na točke dnevnih redov za seje Mestnega sveta. Pomemben prispevek, pa vidimo v formalizaciji pri vseh projektih, ki se odvijajo v pristojnosti MU MOL, saj sveti četrtnih skupnosti nastopajo kot svetovalno telo in bi zatoj morali imeti možnost svoje poslanstvo tudi uresničevati.

5.2. UVEDBA OBLIKE IZOBRAŽEVANJ ZA SVETNIKE ČETRTHNIH SVETOV O POSTOPKU ODLOČANJA V OBČINI

Eno izmed možnih korekcij, čeprav ne najbolj nujno, bi bilo iskati tudi v dodatnem izobraževanju svetnikov četrtnih skupnosti ali vsaj delavcev Oddelka za lokalno samoupravo MOL o postopku odločanja v občini.

Sicer v okviru empiričnega dela raziskave načelnik Oddelka za LS, g. Vojko Grunfeld odgovarja:

»Z ustanovitvijo četrtnih skupnosti se je vloga oddelka prilagodila potrebam delovanja četrtnih skupnosti. S statusom četrtnih skupnosti kot pravnih oseb javnega prava se je povečal obseg del in zahtevnost del. Potrebna strokovna znanja s področja finančnih predpisov ter predpisov z drugih področij zahtevajo strokovno usposobljene delavcev kar oddelk zagotavlja s stalnim izobraževanjem.

V okviru Službe za razvoj in delovanje četrtnih skupnosti MOL v Oddelku za lokalno samoupravo MU MOL s stalnim spremljanjem zakonodaje in sodelovanjem v postopkih oblikovanja predpisov, ki zadevajo delovanje četrtnih skupnosti, delujemo v smeri čim večje vloge četrtnih skupnosti v postopkih sprejemanja odločitev.«

Žal pa takšno dodatno izobraževanje poteka zgolj s tehničnimi delavci, ki po Statutu ne morejo vplivati na oblikovanje sklepov svetov četrtnih skupnosti. Preostaneta dve možnosti, da se omogoči usposobljenim delavcem vplivati na oblikovanje sklepov, kar je sicer etično sporno ali pa se uvede permanentno izobraževanje v obliki seminarjev, podajanju razumljivih gradiv, pravnih nauk..., ki bo v vsakem času dostopno vsem svetnikom četrtnih skupnosti.

Tako bi se predvidoma zmanjšalo in v končni točki celo odpravilo neustrezno naslavljanje in oblikovanje odposlanih sklepov svetov četrtnih skupnosti.

To bi prineslo številne prednosti, kot so: večja zadovoljnost svetnikov četrtnih skupnosti, skrajšala bi se časovna odzivnost MU MOL, povečala ažurnost MU MOL, oblikovala bi se kvalitetnejša komunikacija...

Tudi načelniki oddelkov MU MOL očitno stremijo k temu, da bi bili svetniki bolj seznanjeni z politično komunikacijo na tem nivoju. Ena izmed mnenj kaže očitno frustracijo:

»Pripombe niso kvalitetne. Četrtni skupnosti pošiljajo vse pripombe, ne da bi jih prej selekcionirali. To se neprestano ponavlja. Problem je tudi v tem, da stvari prej tudi ne predebatirajo med seboj in tako interesi niso usklajeni že znotraj skupnosti.«

V kolikor je doizobraževanje ali vsaj seznanjanje s procesom odločanja v MOL cena, ki jo je potrebno plačati za izboljšanje stanja na obravnavani problematiki menimo, da je zanemarljiva s prednostmi, ki jih prinaša.

5.3. INSTITUCIONALIZACIJA POSREDOVANJ POBUD, MNENJ IN PREDLOGOV, KI JIH SVETI ČETRTHNIH SKUPNOSTI NASLAVLJAJAO NA MOL

Zadnji predlog za izboljšanje ocenjujemo tudi kot najpomembnejši, čeprav nujno izvedljiv v kombinaciji z obema prej opisanimi. To je, nujnost oblikovanja nekega procesa, ki bi institucionalizirano omogočal posredovanje mnenj, predlogov in sklepov svetov četrtnih skupnosti na MOL.

Za začetek naj samo omenimo, kako raznolike so te pobude (glej prilogo I) in kako močno se razlikuje dejavnost posameznih svetov četrtnih skupnosti. Poleg tega se srečujemo z

nezadovoljnostjo načelnikov oddelkov MOL glede oblikovnosti, kvalitete in pravilnega naslavljanja le-teh.

»Tu je potrebno interese najprej notranje uskladiti in jih šele potem poslati naprej na mestno upravo. V realnosti je pa tako, da četrtna skupnost pošlje vse pobude kar naprej na mestno upravo, namesto da bi sami sprva naredili selekcijo in z enotnim mnenjem šli naprej. To je bistvenega pomena« (intervju z načelnikom Oddelka za gospodarske javne službe in promet, g. Pavlom Klavsom).

Pokaže se potreba po nekakšni matrici po kateri bi bilo v postopku odločanja obligatorno obravnavati pobude in mnenja četrtih skupnosti. Morda bi bilo smotrno oblikovati seznam, ki bi omogočal natančen vpogled v dejavnost in pristojnosti posameznih organov MOL in MU MOL, kar bi svetnikom četrtih skupnosti ali vsaj njihovim predsednikom omogočalo natančno vedenje na koga naj se obrnejo z določeno zahtevo.

V okviru tega predlagamo tudi oblikovanje nekakšnega skupnega predstavniškega telesa vseh svetov četrtih skupnosti (morda redna zasedanja predsednikov svetov četrtih skupnosti), ki bi imelo večjo moč pri vlaganju amandmajev in pri proceduri izdelovanja agende sej MS. Morda bi bilo učinkoviteje združiti mnenja vseh četrtih skupnosti, še posebej pri vprašanjih večje pomembnosti in tistih, ki so skupna vsem četrtim skupnostim, in tako skupno nastopiti v procesu oblikovanja javnih politik.

Žal, je trenutno je namreč ena izmed najuspešnejših oblik uveljavljanja mnenja, lobiranje preko svetniških klubov Mestnega sveta, kar je nedopustno saj se s tem negira prvoten smoter ustanovitve četrtih skupnosti. S tem se namreč postavi pod vprašaj celotna zamiselna shema četrtih skupnosti saj lahko na svetniške klube MS vplivajo tudi pomembni posamezniki, razna društva, civilno-družbene iniciative... V tem kontekstu je uporabnost četrtih skupnosti nična, saj predvideva privilegiran dostop nekaterih skupin in ne vseh prebivalcev MOL.

Rešitev je prav gotovo potrebno iskati v normativnih spremembah, ki nalagajo MOL večjo stopnjo upoštevanja pobud in predlogov, ki prihajajo iz četrtih skupnosti, vključno z natančneje določenim postopkom posredovanja predlogov in odgovorov na le-te.

LITERATURA IN VIRI

- Bennett, Robert (1993): "Local Government in the New Europe", Edited, Belhaven press, London and NY.
- Brezovšek, Marjan (1995): »Politična participacija«. Teorija in praksa, letnik 32, številka 3-4, stran 199–211, Ljubljana.
- Brezovšek, Marjan, Haček, Miro (2001): »Organiziranost in učinkovitost občinske uprave : primer mesta Ljubljane«. Teorija in praksa, letnik 39, št. 3/4, str. 395-411, Ljubljana.
- Bugarič, Bojan (2002): »Od hierarhične k participativni (odprti) javni upravi.« IX. Dnevi slovenske uprave Portorož – zbornik referatov, str. 51-59, Visoka upravna šola, Ljubljana.
- Četrtni skupnosti niso zadovoljne, Delo, 11. februar 2004, stran 7.
- France, Bučar (1969): »Uvod v javno upravo«. Uradni list Republike Slovenije, Ljubljana.
- Gantar, Pavel (1994): »Položaj posameznice in posameznika v bodoči lokalni samoupravi«. V : Zakaj nove občine. Služba vlade za reformo lokalne samouprave, Ljubljana, str. 55-63.
- Grad, Franc (1998): "Lokalna demokracija: organizacija in volitve", Uradni list Republike Slovenije, Ljubljana.
- Grad, Franc, Kaučič, Igor (1996): »Državna ureditev Slovenije«. Uradni list Republike Slovenije, Ljubljana.
- Grafenauer, Božo (2000): "Lokalna samouprava na slovenskem – teritorialno organizacijske structure", Pravna fakulteta, Maribor.
- Grašič, Sonja (2003): » Lokalna demokracija na konkretnem primeru občine Ormož«. Fakulteta za družbene vede, diplomsko delo, Ljubljana.
- Haček, Miro (1999): »Financiranje lokalne samouprave«. Denar, revija o davkih 18, str. 18-21.
- Igljčar, Albin (1995): »Janez Šmidovnik; Lokalna samouprava«. Teorija in praksa, letnik 32, številka 11-12, stran 1059-1061, Ljubljana.
- Igljčar, Albin (1995): »Status, območje in deli občine«. Strokovni posvet o delovanju novih občin, str. 15-17, Bled, Visoka upravna šola, Ljubljana.
- Juvan Gotovac, Vesna (2002): »Pomen medobčinskega sodelovanja za zagotavljanje lokalnih gospodarskih javnih služb.« strokovni posvet o uresničevanju državnega programa Republike Slovenije za prevzem pravnega reda EU na področju varstva okolja, prostorskega in regionalnega razvoja ter gospodarskih javnih služb, str. 83-96, Laško.
- Katalog pristojnosti občin (1998), Služba vlade Republike Slovenije za lokalno samoupravo in javna naročila v Mariboru, Maribor.
- Kaučič, Igor, Grad, Franc (2000): »Ustavna ureditev Slovenije«. Gospodarski vestnik, Ljubljana.
- Lea, Martič (2002): »Delo in organizacija občinske uprave«. Fakulteta za družbene vede, diplomsko delo, Ljubljana.
- Makarovič, Matej (2002): »Politična participacija v desetletju demokratizacije«. V: Toš, Niko in Bernik, Ivan (ur.): Demokracija v Sloveniji. FDV-IDV, Ljubljana.
- Mlinar, Zdravko (2000): »Glokalizacija ali getoizacija lokalne demokracije«. Teorija in praksa, letnik 37, številka 3, stran 413–436, Ljubljana.
- Ploštajner, Zlata (2001): »Participacija javnosti pri pripravi plana MOL«. Gradivo za prostorski plan MOL, Ljubljana.
- Poznata jih dve tretjini občanov, Delo, 19. novembra 2003, stran 7.
- Savin, Jogan (1991): »Dileme lokalne samouprave in nova slovenska Ustava«. Teorija in praksa, letnik 28, številka 7, stran 879-884, Ljubljana.

- Šmidovnik, Janez (1990): »Lokalna skupnost in lokalna samoupravna občina«. Teorija in praksa, letnik 27, številka 3-4, stran 326-338, Ljubljana.
- Šmidovnik, Janez (1994): »Občina-temeljna samoupravna lokalna skupnost«. Teorija in praksa, letnik 31, številka 11-12, stran 14-23, Ljubljana.
- Šmidovnik, Janez (1995): »Lokalna samouprava«. Cankarjeva založba, Ljubljana.
- The size of municipalities, efficiency and citizen participation, Local and regional authorities in Europe, No. 56, Council of Europe Press, 1995.
- Virant, Grega (2002), Pravna ureditev javne uprave, Visoka upravna šola, Ljubljana.
- Vlaj, Stane (1992): »Ustavna in zakonska ureditev lokalne samouprave«. Teorija in praksa, letnik 29, številka 1-2, stran 49–59, Ljubljana.
- Vlaj, Stane (1995): »Predpisi o lokalni samoupravi«. Uradni list Republike Slovenije, Ljubljana.
- Vlaj, Stane (1998): »Lokalna samouprava – občine in pokrajine«. Fakulteta za družbene vede, Ljubljana.

Pravni viri:

- Ustava Republike Slovenije, Uradni list RS, št.33/91.
- Zakon o lokalni samoupravi, Uradni list RS, št. 72/93, 57/94, 14/95, 26/97, 70/97, 10/98, 74/98, 70/2000.
- Statut Mestne občine Ljubljana, Uradni list RS, št.26/2001.
- Evropska listina lokalne samouprave, Uradni list RS – mednarodne pogodbe, št. 15/96; Uradni list, št. 57/96.

Internetni viri:

- www.mid.gov.si/mid/mid.usf
- www.ljubljana.si
- www.zdruzenjeobcin.si
- www.lokalna-samouprava.net/
- www.skupnostobcin.si
- www.dz-rs.si/
- www.uradni-list.si/index.jsp
- www.evropska-unija.si

Intervjuji:

- intervjuji s predsedniki četrtnih skupnosti MOL Vič, Dravlje, Nove Jarše, Šmarna gora, Rožnik, Črnuče, Center, december 2003, januar 2004, Ljubljana
- intervjuji z načelniki oddelkov MUMOL;
- Oddelek za gospodarske javne službe in promet, Oddelek za gospodarske dejavnosti in turizem, Oddelek za kulturo in raziskovalno dejavnost, Oddelek za lokalno samoupravo, Oddelek za gospodarjenje z zemljišči, Oddelek za pravne kadrovske in splošne zadeve, Oddelek za predšolsko vzgojo, izobraževanje in šport, oddelek za urbanizem, Oddelek za zdravstvo in socialno varstvo, december 2003, januar 2004, Ljubljana
- intervju z vodjem Službe za organiziranje dela Mestnega sveta, g. Matjažem Bregarjem, 26.2.2004, Ljubljana
- intervju z načelnikom Oddelka za lokalno samoupravo, g. Vojkom Grunfeldom, 23.3.2004, Ljubljana

PRILOGE

PRILOGA A

Del predloga Zakona o lokalni samoupravi EVA 2003-1711-0088 – redni postopek

51.člen

(razdelitev občine na ožje dele)

Občinski svet lahko zaradi prilagoditve upravne strukture občine krajevnim potrebam, zagotovitve sodelovanja občanov pri upravljanju lokalnih javnih zadev ter učinkovitega upravljanja občine, razdeli območje občine na ožja območja ali ustanovi ožje skupnosti.

Ožje skupnosti se ustanovijo ter določi njihovo območje s statutom občine.

Razdelitev občine na ožja območja se opravi z odlokom.

ovo območje s statutom občine.

52.člen

(ustanovitev ožje skupnosti)

Glede na značaj naselja so ožje skupnosti lahko ustanovljene kot krajevne ali vaške skupnosti, v mestih pa lahko tudi kot četrtne skupnosti.

Pobudo za oblikovanje ožjih skupnosti ali za spremembo njihovih območij lahko da zbor občanov ali s statutom določeno število prebivalcev dela občine. Občinski svet mora pobudo obravnavati.

Pred ustanovitvijo ali pred spremembo območja ožje skupnosti mora občinski svet na zborih občanov ali na referendumu ugotoviti interes prebivalcev dela občine, kjer naj bi bila ustanovljena.

Ministrstvo pristojno za lokalno samoupravo vodi evidenco ožjih skupnosti občin, njihovih nalog, organov in volitev ali imenovanja članov organov, pooblastil v pravnem prometu ter drugih podatkov o ožjih skupnostih občin. Podrobnejšo vsebino evidence in postopek njenega vodenja določi minister, pristojen za lokalno samoupravo s pravilnikom.

53.člen

(i organ ožje skupnosti občine)

S statutom občine se določi, da ima ožja skupnost občine svet ali odbor. Število članov sveta oziroma odbora določi občinski svet.

Člane oziroma članice sveta ali odbora (v nadaljnjem besedilu: član sveta ali odbora) ožje skupnosti občine izvolijo volivci s stalnim prebivališčem na območju ožje skupnosti na svojih zborih ali na neposrednih volitvah v skladu z zakonom, ki ureja lokalne volitve.

Svet ali odbor ožje skupnosti občine dela na sejah, na katerih je navzoča večina njegovih članov, odločitve pa sprejema z večino glasov navzočih članov. Za člane sveta oziroma odbora ožje skupnosti občine se uporablja določba o nezdržljivosti opravljanja občinske funkcije z delom v občinski upravi.

*Svet ali odbor ožje skupnosti občine ima predsednika oziroma predsednico (v nadaljnjem besedilu: predsednik sveta ali odbora), ki ga izmed sebe izvolijo člani. Predsednik predstavlja ožjo skupnost občine, sklicuje in vodi seje njenega sveta ali odbora, skrbi za izvrševanje njegovih odločitev ter v okviru proračuna občine izvršuje finančni načrt ožje skupnosti občine.
upravi.*

54.člen

(odbor ožjega območja občine)

Občinski svet lahko z odlokom za posamezno ožje območje občine ustanovi odbor in določi število njegovih članov.

Člane odbora ožjega območja občine imenuje in razrešuje občinski svet, če z odlokom ni drugače določeno.

Odbor dela na sejah, na katerih je navzoča večina njegovih članov, odločitve pa sprejema z večino glasov navzočih članov. Za člane odbora se uporablja določba o nezdružljivosti opravljanja občinske funkcije z delom v občinski upravi.

Odbor ima predsednika, ki ga izmed sebe izvolijo člani.

Predsednik predstavlja ožje območje občine, sklicuje in vodi seje odbora ter skrbi za izvrševanje njegovih odločitev.

55.člen

(naloge organov ožjih delov občine)

Organi ožjih delov občine obravnavajo zadeve iz pristojnosti občinskega sveta, ki so za občane teh delov občine posebej pomembne, predvsem pa predlog proračuna občine in predloge predpisov s področja urejanja in rabe prostora.

Mnenja, pobude in predloge organov ožjih delov občine v zvezi z obravnavanimi zadevami iz prejšnjega odstavka morajo pristojni občinski organi obravnavati in utemeljiti, kadar jih ni mogoče upoštevati.

Organi ožjih delov občine lahko občinskemu svetu predlagajo odločitve, ki se nanašajo na posamezno ožjo skupnost ali ožje območje občine. Če tako določa statut občine, mora občinski svet pred sprejetjem odločitve, ki se nanaša na ožjo skupnost ali ožje območje občine, pridobiti mnenje organa ožjega dela občine.

56.člen

(prenesene naloge ožje skupnosti)

Ožja skupnost občine lahko opravlja tudi naloge, ki so ji prenesene v izvajanje s statutom občine in se nanašajo na njene prebivalce.

Statut občine lahko prenese v izvajanje ožji skupnosti občine zlasti naloge, ki se nanašajo na lokalne javne službe, vzdrževanje krajevnih cest in drugih javnih površin, upravljanje s premoženjem, namenjenim za potrebe krajevnega prebivalstva, pospeševanje kulturne in drugih društvenih dejavnosti.

Podrobneje se naloge, ki se prenesejo v izvajanje ožjim skupnostim občine, določijo z odlokom.

Pri izvajanju odločitev sveta oziroma odbora ožje skupnosti občine v okviru nalog, ki so določene s statutom občine oziroma z odlokom iz prejšnjega odstavka in v okviru s proračunom občine določenih sredstev za izvajanje teh nalog, zastopa občino predsednik sveta oziroma odbora ožje skupnosti občine.

S statutom občine se določijo pravni posli oziroma vrednost pravnih poslov, za katere mora predsednik pridobiti soglasje župana.

57.člen

(financiranje ožjih delov občine)

Dejavnost ožjih delov občine in naloge, ki jih je občina prenesla v opravljanje ožjih skupnosti, financira občina iz občinskega proračuna.

Za obveznosti ožje skupnosti občine odgovarja občina.

PRILOGA B

IV. poglavje Ožji deli MOL v Statutu MOL (od 55. do 63. točke)

IV. OŽJI DELI MOL

55. člen

Ožji deli MOL so četrtne skupnosti.

Območje četrtne skupnosti je določeno s prostorskimi okoliši. Območje četrtne skupnosti obsega enega ali več prostorskih okolišev. Pri določitvi območja četrtne skupnosti se lahko prostorski okoliš razdeli v primeru, če to pogojujejo večji objekti v prostoru.

Imena in območja četrtnih skupnosti MOL so določena v prilogi, ki je sestavni del tega statuta.

56. člen

Mestni svet lahko s spremembo statuta ukine četrtno skupnost ali spremeni njeno območje.

Ta sprememba statuta začne veljati šele po izteku mandata sveta četrtne skupnosti.

Mestni svet izvede postopek za ukinitve četrtne skupnosti ali spremembo njenega območja enkrat v obdobju med svojimi rednimi volitvami v svet četrtne skupnosti. Postopek mora biti končan šest mesecev pred razpisom rednih volitev v četrtne skupnosti.

Pobudo za ustanovitev četrtne skupnosti ali za spremembo njenega območja lahko da zbor občanov ali najmanj pet odstotkov volivcev četrtne skupnosti ali dela območja MOL, na katerega se nanaša pobuda. Mestni svet mora pobudo obvezno obravnavati.

Pred ustanovitvijo četrtne skupnosti ali pred spremembo njenega območja mora mestni svet na teh območjih ugotoviti interes prebivalcev. Ugotavljanje interesa se nanaša na ime in območje četrtne skupnosti.

57. člen

Četrtna skupnost je pravna oseba javnega prava. Četrtna skupnost nastopa v pravnem prometu v okviru nalog iz 60. člena tega statuta in odloka.

Četrtno skupnost kot pravno osebo zastopa svet četrtne skupnosti.

Pravni posli četrtne skupnosti, sklenjeni nad vrednostjo kot je določena s proračunom MOL, so veljavni le ob soglasju župana.

Četrtna skupnost odgovarja za svoje obveznosti z vsem svojim premoženjem. MOL odgovarja za obveznosti četrtne skupnosti subsidiarno v višini sredstev, ki so določena v proračunu za opravljanje nalog četrtne skupnosti.

Če četrtna skupnost preneha obstajati ali če ji preneha pravna subjektiviteta, njene pravice in obveznosti preidejo na MOL ali na nove četrtne skupnosti z lastnostjo pravne osebe, ki nastanejo z združitvijo prejšnjih četrtnih skupnosti. O tem odloča mesti svet.

58. člen

Organ četrtne skupnosti je svet, ki ga izvolijo volilni upravičenci s stalnim prebivališčem na območju četrtne skupnosti.

Mandat članov sveta traja štiri leta.

Svet ima predsednika, ki ga izmed sebe izvolijo člani sveta. Svet ima lahko enega ali več podpredsednikov, ki jih izmed članov sveta, na predlog predsednika izvoli svet. Člani sveta opravljajo svoje delo nepoklicno.

Član sveta ne more biti član nadzornega odbora, župan, podžupan ali oseba, zaposlena v mestni upravi.

Prvo sejo sveta skliče župan najkasneje dvajset dni po izvolitvi članov sveta četrtne skupnosti. Svet je konstituiran, ko so potrjeni mandati več kot polovici njegovih članov. Predsednik sveta predstavlja četrtno skupnost, sklicuje in vodi seje sveta ter predstavlja svet četrtne skupnosti.

Predsednik sveta skliče svet četrtne skupnosti najmanj štirikrat na leto. Predsednik mora sklicati svet četrtne skupnosti, če to zahteva župan ali najmanj četrtnina članov sveta. Četrtna skupnost opredeli način dela sveta četrtne skupnosti in druga vprašanja, pomembna za delovanje, s pravili, ki jih sprejme svet četrtne skupnosti z dvotretjinsko večino vseh članov, po predhodnem soglasju župana.

Določbe zakona in tega statuta, ki urejajo predčasno prenehanje mandata člana mestnega sveta, se smiselno uporabljajo za prenehanje mandata člana sveta četrtne skupnosti.

59. člen

Svet četrtne skupnosti ima predvsem naslednje pristojnosti:

- predlaga mestnemu svetu, županu in mestni upravi odločitve, ki se nanašajo na območje četrtne skupnosti;
- obravnava zadeve iz pristojnosti mestnega sveta, ki se nanašajo na četrtno skupnost;
- obravnava in sprejema predloge občanov in drugih, ki se nanašajo na območje četrtne skupnosti ter jih posreduje pristojnim v reševanje;
- sodeluje z društvi, nevladnimi organizacijami in drugimi z območja četrtne skupnosti;
- na krajevno primeren način obvešča občane o svojem delu in drugih zadevah, pomembnih za četrtno skupnost;
- sodeluje pri organizaciji in izvedbi programov in aktivnosti, ki se izvajajo na območju četrtne skupnosti;
- izvaja druge naloge na podlagi odločitev pristojnih organov MOL.

Če svet četrtne skupnosti posreduje pred sprejetjem odločitve na mestnem svetu, ki se nanaša samo na četrtno skupnost, svoje mnenje, ga mestni svet mora obravnavati.

60. člen

Naloge četrtne skupnosti so:

- na področju lokalnih gospodarskih javnih služb ter urejanja in varstva okolja spremlja stanje ter opozarja pristojne organe MOL na potrebne ukrepe za zagotavljanje primernih življenjskih pogojev občanov, s posebnim poudarkom na varovanju življenjskega okolja; sodeluje pri pripravi in sprejemanju prostorskih izvedbenih aktov ter njihovih sprememb in dopolnitev ter pri urejanju pogojev za zagotavljanje prometne varnosti; sodeluje z lastniki in upravniki stanovanjskih in poslovnih objektov, itd.;
- na področju družbenih dejavnosti opravlja naloge, ki se nanašajo na sodelovanje s socialnimi službami, vzgojno varstvenimi, zdravstvenimi, kulturnimi in športnimi organizacijami in na vzpodbujanje društvene dejavnosti;
- sodeluje v postopkih, ki se nanašajo na obratovanje gostinskih lokalov in trgovin;
 - pri nadzoru nad izvajanjem predpisov;
- opravlja določene naloge, ki se nanašajo na zagotavljanje in funkcioniranje lokalnih gospodarskih javnih služb in tovrstnih infrastrukturnih objektov in naprav;
- opravlja določene naloge, ki se nanašajo na zaščito in reševanje, v skladu s pooblastili in zadolžitvami župana ali drugega pristojnega organa;
 - po navodilih pristojnih organov opravlja naloge pri pripravi in izvedbi volitev in referendumov in zborov občanov;
- daje pobude in predloge za uresničevanje skupnih interesov občanov v posamezni četrtni skupnosti in pri tem sodeluje z mestnim svetom, županom in mestno upravo;
- po predhodnem soglasju župana lahko opravlja, v imenu in za račun drugih, naloge, ki ne sodijo med lokalne zadeve javnega pomena in jih je smotrno izvajati skupno oziroma je skupno izvajanje edini način ter so v interesu četrtne skupnosti, njenih prebivalcev in drugih

*z območja četrtnih skupnosti;
- opravlja druge naloge, ki jih določi mestni svet ali župan.*

Podrobneje se naloge, ki jih izvajajo četrtne skupnosti in način njihovega izvajanja določijo z odlokom.

61. člen

Delovanje četrtne skupnosti se financira iz proračuna MOL, s prostovoljnimi prispevki fizičnih in pravnih oseb, s plačili za storitve, s samoprispevkom in z drugimi prihodki. MOL mora četrtne skupnosti s proračunom zagotoviti financiranje nalog, ki so s tem statutom oziroma odlokom določene kot naloge četrtne skupnosti, razen naloge iz predzadnje alineje prvega odstavka prejšnjega člena tega statuta.

Četrtna skupnost se ne sme zadolževati.

Četrtna skupnost mora v proračunskem letu sprejeti program nalog in finančni načrt, ki mora vsebovati vse prihodke in odhodke četrtne skupnosti.

Finančni načrt četrtne skupnosti je sestavni del proračuna MOL.

62. člen

Organizacijsko, strokovno in tehnično pomoč ter prostorske pogoje za potrebe četrtnih skupnosti zagotavlja MOL preko mestne uprave, pristojnega za lokalno samoupravo.

63. člen

Mestni svet lahko na predlog župana, nadzornega odbora MOL, četrtnine članov mestnega sveta ali najmanj tretjine članov sveta četrtne skupnosti razpusti svet četrtne skupnosti in razpiše predčasne volitve:

- če se po najmanj trikratnem sklicu ne sestane,*
- če ne izvršuje nalog, ki so mu v skladu s tem statutom zaupane, oziroma jih izvršuje v nasprotju z zakonom, predpisi in splošnimi akti MOL.*

PRILOGA C

Statistični rezultati anketiranja četrtnih svetnikov

1. Kako ocenjujete delo mestnega sveta v tem mandatu? Prosimo, da svojo oceno izrazite na lestvici od 0 do 10, kjer 0 pomeni, da njegovo delo ocenjujete kot zelo slabo in 10, da njegovo delo ocenjujete kot zelo dobro.

Zelo slabo											Zelo dobro	Ne poznam b.o.
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	99	
9,3	16,3	7,0	9,3	16,3	16,3	14,0	4,7	7,0	0	0		0

PARTICIPACIJA PREBIVALCEV MESTNE OBČINE LJUBLJANA PRI ODLOČANJU

2. Kako ocenjujete delo sveta lastne četrtne skupnosti v tem mandatu? Prosimo, da svojo oceno izrazite na lestvici od 0 do 10, kjer 0 pomeni, da njegovo delo ocenjujete kot zelo slabo in 10, da njegovo delo ocenjujete kot zelo dobro.

Zelo slabo											Zelo dobro	Ne poznam b.o.
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	99	
0	4,8	2,4	4,8	4,8	2,4	4,8	11	11,9	28,6	19,0	0	

3. Prosimo Vas, da na lestvici od 0 do 10, kjer 0 pomeni »zelo negativno« in 10 »zelo pozitivno«, ocenite vlogo, ki jo ima mestna uprava pri zagotavljanju strokovne in druge pomoči četrtnim skupnostim.

Zelo slabo											Zelo dobro	Ne poznam b.o.
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	99	
7,0	14,0	7,0	9,3	7,0	14,0	4,7	7,0	16,3	11,6	2,3	0	

4. Kolikšen vpliv na odločanje imajo v Mestni občini Ljubljana spodaj navedeni akterji? Vsakega akterja ocenite na lestvici od 1 do 5, pri čemer 1 pomeni, »nobenega vpliva«, 5 pa »zelo velik vpliv«.

	Nobenega vpliva				Velik vpliv
	1	2	3	4	5
a. županja	4,8	9,5	19,0	26,6	38,1
b. mestni svetniki	2,3	11,6	16,3	41,9	27,9
c. mestna uprava	0	10,0	22,5	42,5	25,0
d. sveti četrtnih skupnost	54,8	23,8	16,7	0	4,8
e. politične stranke	0	0	9,8	22,0	68,3
f. navadni državljani	76,2	16,7	4,8	0	2,4
g. različne civilno-družbene organizacije	31,7	36,6	26,8	2,4	2,4
h. gospodarski akterji	0	14,6	36,6	31,7	17,1

5. Ali menite, da ima svet četrtne skupnosti preveč ali premalo pristojnosti?

1)	Ima preveč pristojnosti	0
2)	Ima ravno prav pristojnosti	9,1
3)	Ima premalo pristojnosti	90,9
4)	Ne vem	0

6. Zanima nas, ali pri pripravi in sprejemanju odločitev v svetu četrtne skupnosti sodelujejo tudi organizirane skupine državljanov (društva, združenja, ipd.)?

1)	Da	55,8
2)	Ne	34,9
3)	Ne vem	9,3

7. Prosimo Vas, da na lestvici od 1 do 5, kjer ocena 1 pomeni »zmanjšalo«, ocena 5 pa »povečalo«, ocenite, koliko se je z uvedbo četrtnih skupnosti izboljšalo...

	Zmanjšalo			Povečalo	
	1	2	3	4	5
a. kakovost življenja v občini	9,8	7,3	58,5	22,0	2,4
b. zaupanje v lokalno oblast	7,1	11,9	52,4	26,2	2,4
c. moč civilno družbenih skupin	7,7	20,5	61,5	10,3	0
d. moč političnih strank	10,0	17,5	42,5	25,0	5,0
e. nasprotja med različnimi skupinami	15,4	35,9	38,5	7,7	2,6

8. Prosimo Vas, da na lestvici od 1 do 5, kjer ocena 1 pomeni »negativno«, ocena 5 pa »odlično«, ocenite naslednja področja dela mestne uprave Mestne občine Ljubljana.

	Negativno			Odlično	
	1	2	3	4	5
a. odzivnost MUMOL na potrebe prebivalcev	34,1	29,3	29,3	7,3	0
b. dostopnost MUMOL	28,6	23,8	35,7	11,9	0
c. enostavnost vodenja različnih postopkov	41,5	36,6	19,5	2,4	0
d. organiziranost dela MUMOL	26,5	35,7	33,3	4,8	0
e. razvitost elementov e-uprave	22,5	40,0	32,5	5,0	0

PRILOGA D

Vprašanja strukturiranih intervjujev z načelniki oddelkov MOL

1. Ali imate (koliko) pri delu na svojem področju kaj stikov s...

- a) sveti četrtnih skupnosti
- b) občani mesta Ljubljane

2. Zanima nas, kateri so najpogostejši problemi ali zadeve, v zvezi s katerimi se obračajo na vas...

- a) sveti četrtnih skupnosti
- b) občani mesta Ljubljane

3. V čem vidite vi osebno glavni problem v povezanosti med občani mesta Ljubljane, sveti četrtnih skupnosti in mestno občino Ljubljana?
4. Kako ocenjujete vlogo četrtnih skupnosti v okviru Mestne občine Ljubljana?
5. Ali menite, da imajo četrtne skupnosti preveč/ravno dovolj/premalo pristojnosti?
6. Kakšno vlogo bi po vašem mnenju morale imeti četrtne skupnosti?
7. V kolikšni meri znotraj vašega oddelka upoštevate predloge, mnenja, pripombe, ki jih na vas naslavljajo sveti četrtnih skupnosti?
8. Koliko je sploh teh pripomb, mnenj, predlogov?
9. Kako ocenjujete predloge, mnenja, pripombe, ki jih na vas naslavljajo sveti četrtnih skupnosti (kvalitativna ocena)?
10. V čem vidite možnosti izboljšanja ali odpravo ovir pri delovanju četrtnih skupnosti in njihove povezanosti z mestno občino in mestno upravo?
11. V čem vidite možnosti izboljšanja ali odpravo ovir pri participaciji občanov mestne občine Ljubljana?

Odgovori posameznega intervjuvanca so na v pogled na voljo pri avtorici naloge.

PRILOGA E

Vprašanja strukturiranih intervjujev s predsedniki svetov četrtnih skupnosti

1. Kako ocenjujete vlogo četrtnih skupnosti v okviru Mestne občine Ljubljana?
2. Kateri so najpogostejši problemi, s katerimi se ukvarja vaša četrtna skupnost?
3. Zanima nas, kateri so najpogostejši problemi ali zadeve, v zvezi s katerimi se obračajo na vas...
 - a) prebivalci četrtnih skupnosti
 - b) mestna občina Ljubljana
4. V čem vidite vi osebno glavni problem v povezanosti med občani mesta Ljubljane, sveti četrtnih skupnosti in mestno občino Ljubljana?
5. Ali menite, da imajo četrtne skupnosti preveč/ravno dovolj/premalo pristojnosti?
6. Kakšno vlogo bi po vašem mnenju morale imeti četrtne skupnosti?
7. V kolikšni meri znotraj oddelki mestne uprave MOL upoštevajo predloge, mnenja, pripombe, ki jih na njih naslavlja vaš svet četrtne skupnosti?
8. Koliko je sploh teh pripomb, mnenj, predlogov?
9. V čem vidite možnosti izboljšanja ali odpravo ovir pri delovanju četrtnih skupnosti in njihove povezanosti z mestno občino in mestno upravo?
10. V čem vidite možnosti izboljšanja ali odpravo ovir pri participaciji občanov mestne občine Ljubljana?
11. Ali se prebivalci vaše četrtne skupnosti tudi mimo vas obračajo na mestno občino Ljubljana in če da, zakaj (v katerih primerih)?

Odgovori posameznega intervjuvanca so na v pogled na voljo pri avtorici naloge.

PRILOGA F

Odgovori na zastavljena vprašanja načelniku Oddelka za lokalno samoupravo g. Vojka Grunfelda (posredovana po internetu)

MESTNA OBČINA LJUBLJANA, Mestna uprava
ODDELEK ZA LOKALNO SAMOUPRAVO
1000 LJUBLJANA, Mestni trg 19/I, p.p. 25
tel.01 306 41 50 faks 01 422 30 30,
e-mail ols-mol@ljubljana.si

Številka: 020- 13 /2004- 2 -14201

Datum: 23. 3. 2004

Gospodična Irena Bačlija

ZADEVA: Odgovori na vprašalnik o četrtnih skupnostih Mestne občine Ljubljana

Na podlagi vaše prošnje posredovane po elektronski pošti dne 5.3.2004, da odgovorimo na posredovani vprašalnik, ki je sestavni del raziskave za pripravo diplomskega dela, smo pripravili odgovore, ki vam jih posredujemo v nadaljevanju.

1. Kakšne so naloge vašega oddelka v povezavi s četrtnimi skupnostmi?

Na podlagi 62. člena Statuta Mestne občine Ljubljana Oddelek za lokalno samoupravo MU MOL nudi četrtnim skupnostim organizacijsko, strokovno in tehnično pomoč ter zagotavlja prostorske pogoje za delo.

V praksi to pomeni, da četrtne skupnosti nimajo svojih prostorov niti zaposlenih delavcev. Sedež četrtne skupnosti je obenem pisarna Oddelka za lokalno samoupravo MU MOL, kjer delavec Mestne uprave Oddelka za lokalno samoupravo opravlja dela in naloge tudi za potrebe četrtne skupnosti.

2. Ali obstaja odklone med statutarno določenimi nalogami oddelka ter prakso pri delu s četrtnimi skupnostmi?

Ne, Oddelek za lokalno samoupravo MU MOL, dosledno izvršuje svoje naloge določene s statutom. Na eni strani z dodatnim usposabljanjem in izobraževanjem delavcev, ki neposredno sodelujejo z organom četrtne skupnosti zagotavljamo kvalitetno strokovno pomoč četrtnim skupnostim, na drugi strani pa se trudimo v okviru finančnih možnosti, zagotavljati urejenost in kvalitetno opremljenost prostorov za potrebe organov četrtne skupnosti in neprofitnih organizacij in društev, ki delujejo v četrtni skupnosti in so v interesu tamkajšnjega prebivalstva.

3. Ali se kot posledica ustanovitve četrtnih skupnosti nakazuje neka nova vloga Oddelka za lokalno samoupravo MU MOL?

Z ustanovitvijo četrtnih skupnosti se je vloga oddelka prilagodila potrebam delovanja četrtnih skupnosti. S statusom četrtnih skupnosti kot pravnih oseb javnega prava se je povečal obseg del in zahtevnost del. Potrebna strokovna znanja s področja finančnih predpisov ter predpisov z drugih področij zahtevajo strokovno usposobljene delavcev kar oddelek zagotavlja s stalnim izobraževanjem.

V okviru Službe za razvoj in delovanje četrtnih skupnosti MOL v Oddelku za lokalno samoupravo MU MOL s stalnim spremljanjem zakonodaje in sodelovanjem v postopkih oblikovanja predpisov, ki zadevajo delovanje četrtnih skupnosti, delujemo v smeri čim večje vloge četrtnih skupnosti v postopkih sprejemanja odločitev.

4. Na kakšne načine komunicirate s sveti četrtnih skupnosti?

Oddelek za lokalno samoupravo MU MOL je v posebni vlogi v odnosu do četrtnih skupnosti, saj delavci oddelka neposredno dnevno komunicirajo s predsednikom in člani sveta ter občani, ki se obračajo na četrtno skupnost. V kolikor gre za vsebine oziroma pojasnila, ki zadevajo vse četrtne skupnosti in se nanašajo na delovno področje oddelka se nanje obračamo v pisni obliki, preko e-pošte oziroma preko delavcev oddelka. Koordinacijsko vlogo pri komuniciranju z delavci in sveti ima sedež Oddelka za lokalno samoupravo.

5. Koliko je pripomb, mnenj in vprašanj s strani svetov četrtnih skupnosti?

V letu 2003 so sveti sedemnajstih četrtnih skupnosti posredovali 924 zadev (pripombe, pobude, mnenja, vprašanja). Od tega je bilo na organe MOL posredovanih 623 zadev, ostalih 301 zadev pa je bilo posredovanih raznim državnim organom, društvom in podjetjem itd.

Med posredovanimi zadevami naslovljenimi na organe MOL jih je bilo:

181 posredovanih na Oddelke za gospodarske javne službe in promet,
84 na Oddelek za lokalno samoupravo,
43 na Oddelek za gospodarjenje z zemljišči,
39 na Oddelek za urbanizem,
42 na Inšpektorat,
18 na Oddelek za predšolsko vzgojo izobraževanje in šport,
35 na Županjo MOL,
20 na Mestni svet,
8 svetniškimi klubom v Mestnem svetu,
99 na Oddelek za finance (zahtevki za izdajo naročilnic),
55 na ostale oddelke in službe v okviru MOL.

6. Kako kvalitativno ocenjujete ta mnenja, pripombe in vprašanja; če slabo, kako in v kakšnem smislu bi jih koregirali?

Največ zadev, ki so jih sveti četrtnih skupnosti posredovali v preteklem letu, se je nanašalo na področje javnih gospodarskih služb in prometa. Z analizo posredovanih zadev ugotavljamo, da »primestne« četrtne skupnosti največkrat obravnavajo problematiko vodooskrbe, kanalizacije, neurejenih cest in postavitve javne razsvetljave ter izgradnje pločnikov, kar je posledica vse večje širitve mesta in s tem povečanja prometa, medtem ko s strani »urbanih« četrtnih skupnosti prihaja največ pobud in predlogov, ki se nanašajo na prometno urejenost, varnost v cestnem prometu, pomanjkanje parkirnih mest ter na neurejenost funkcionalnih površin v naseljih, ki postaja eden izmed najbolj perečih problemov.

Četrtni skupnosti obravnavajo tudi predloge in pobude občanov in jih v skladu s statutom posredujejo pristojnim v reševanje. V četrtih skupnostih se vedno bolj uveljavljajo oblike javnih posvetovanj o določeni problematiki, na katerih sodelujejo predstavniki četrtne skupnosti, občani, predstavniki mestne uprave, strokovnjaki z določenega področja, v nekaterih primerih pa se na pobudo ČS posveta udeleži tudi županja mestne občine oziroma podžupani. Posveti so pomemben prispevek k kvaliteti odločanja.

Četrtni skupnosti za obravnavo določenih vsebin in problematike ustanavljajo začasna in stalna delovna telesa (komisije in odbore). V letu je bilo v vseh četrtih skupnostih skupaj ustanovljenih 87 delovnih teles v katere je bilo vključenih 427 članov, od tega 109 zunanjih članov. Sestali so se na 97 sejah. Zunanji člani, vključeni v delovna telesa, so občani, ki lahko, zaradi svoje neposredne zainteresiranosti, strokovnega znanja ali poznavanja problematike, kvalitetno prispevajo k oblikovanju stališč sveta četrtne skupnosti.

Na podlagi statutarnih določb o pristojnostih četrtih skupnosti je Poslovník Mestnega sveta MOL natančneje opredelil postopek dajanja mnenj, pripomb in predlogov na zadeve o katerih odloča Mestni svet MOL. Četrtni skupnosti se aktivno vključujejo v obravnavo gradiv mestnega sveta, saj v skladu s poslovnikom, prejmejo sklic seje mestnega sveta z gradivom istočasno kot mestni svetniki. Do njihovih predlogov se opredeljujejo pristojna delovna telesa mestnega sveta. Največji interes četrtih skupnosti se pokaže ob obravnavi prostorskih aktov ter odloka o proračunu.

Evropska listina o lokalni samoupravi, daje zelo velik poudarek pravici prebivalcev lokalne skupnosti do posvetovanja, kar pomeni, da se mora organ odločanja pred sprejemom odločitve posvetovati s prebivalci, ki jih odločitev neposredno zadeva. Pravica do posvetovanja pomeni pravico podati mnenje, pobudo in predlog v postopku oblikovanja odločitev.

Ta pravica se uresničuje tudi preko ožjih delov občine, saj so ožji deli lokalne skupnosti institut s katerim se zagotavlja večja možnost sodelovanja občanov pri upravljanju lokalnih zadev.

7. Kaj se zgodi z neustrezno formuliranimi ali naslovljenimi mnenji, pripombami in vprašanji?

V skladu s predpisi, ki določajo pravila pisarniškega poslovanja in smiselno uporabo določb upravnega postopka, vse vloge, ki so napačno naslovljene odstopimo v reševanje pristojni službi v okviru mestne uprave ter o tem obvestimo pošiljatelja. V primeru, da so vloge neustrezno formulirane oziroma nerazumljive zaprosimo pošiljatelja, da jih dopolni.

8. Ali se znotraj MOL vodi posebna enotna evidenca vseh pobud, mnenj in vprašanj, ki jih sveti četrtih skupnosti naslovijo na katerokoli telo (oddelke, delovno telo, Županji....) MOL?

V okviru Oddelka za lokalno samoupravo spremljamo evidenco vseh posredovanih pobud s strani svetov posameznih četrtih skupnosti naslovljenih na organe MOL.

9. Kako osebno ocenjujete urejenost trenutnega ter potencialno enotnega arhiviranja?

Četrtni skupnosti so v skladu s Statutom MOL pravne osebe javnega prava in svet četrtne skupnosti mora kot organ četrtne skupnosti ravnati z dokumentarnim gradivom (zapisniki, dopisi, finančna dokumentacija) v skladu s predpisi. Uredba o poslovanju organov javne

uprave z dokumentarnim gradivom (Uradni list RS, št. 91/01) določa pravila za poslovanje organov javne uprave, ki jih morajo upoštevati vse četrtne skupnosti.

Arhiv posamezne četrtne skupnosti se nahaja v prostorih Oddelka za lokalno samoupravo MU MOL na sedežu posamezne četrtne skupnosti in ga urejajo delavci Oddelka za lokalno samoupravo MU MOL. V prihodnosti pa bo vsekakor potrebno zagotoviti fizično hrambo dokumentarnega gradiva v arhivu Mestne občine Ljubljana.

11. Kako bi po vašem mnenju izboljšali povezavo, sodelovanje, komunikacijo med oddelki MOL in sveti četrtnih skupnosti?

V sedanji praksi mestna uprava komunicira s sveti četrtnih skupnosti pisno (odgovarja na vprašanja, pobude, mnenja in predloge) ter z udeleževanjem predstavnikov posameznega oddelka na seji sveta četrtne skupnosti ob obravnavi določene problematike. Korak naprej pri komunikaciji in sodelovanju je tudi nedavni dogovor v okviru mestne uprave, da se predstavnike posamezne pristojne četrtne skupnosti vključi v projektne svete oz. delovne skupine, ki se ustanovljajo v okviru mestne uprave za razreševanje določene problematike.

Ker zelo cenimo vaš trud in smo mnenja, da je raziskava in analiza področja, ki neposredno zadeva delo našega oddelka, dragocen prispevek tudi pri naših nadaljnjih aktivnostih, vas prosimo, da nas ob zaključku raziskave seznanite s svojimi ugotovitvami in rezultati.

S spoštovanjem!

Načelnik oddelka:
Vojko Grünfeld l.r.

Poslano po e-pošti

PRILOGA G

DELOVNI POSTOPEK V ZVEZI Z OBRAVNAVO GRADIV NA MS MOL

PRILOGA H

SEZNAM POSREDOVANIH MNENJ ČETRTE SKUPNOSTI TRNOVO V LETIH 2002 IN 2003

MESTNA OBČINA LJUBLJANA

ČETRTE SKUPNOST TRNOVO

Cesta dveh cesarjev 32, 1000 LJUBLJANA

Tel. 01/429 16 13 faks 01/429 74 82 e-pošta: mol.trnovo@siol.net

2002

1. PREDLOGA AMANDMAJEV SVETA ČETRTE SKUPNOSTI TRNOVO MESTNE OBČINE LJUBLJANA NA GRADIVI »TRAJNOSTNI RAZVOJ MESTNE OBČINE LJUBLJANA« IN »PROSTORSKE ZASNOVE«
2. POBUDA, DA SE PREDLAGA MESTNEMU SVETU MESTNE OBČINE LJUBLJANA SKLENITEV SPORAZUMA O SPREJETJU DOKUMENTA EVROPSKE KOMISIJE-EKSPERTNE SKUPINE ZA URBANO OKOLJE »PRIBLIŽEVANJE LOKALNEMU TRAJNOSTNEMU PROFILU-SKUPNI EVROPSKI INDIKATORJI«
3. POBUDA V ZVEZI S PREVISOKO CENO PLINA ZA OGREVANJE

2003

1. PRIPOMBE IN STALIŠČA DO PREDLOGA ODLOKA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ODLOKA O SPREJEMU PUP-a ZA PLANSKO CELOTO V2 TRNOVO - TRŽAŠKA CESTA (ZA OBMOČJE UREJANJA VR 2/6 OB CESTI DVEH CESARJEV) – ISLAMSKI VERSKI IN KULTURNI CENTER
2. AMANDMA NA ODLOK O PRORAČUNU MESTNE OBČINE LJUBLJANA ZA LETO 2003
3. POBUDA S KATERO SE PREDLAGA MESTNEMU SVETU MESTNE OBČINE LJUBLJANA, DA ČIM HITREJE SPREJME ODLOK O PLOVNEM REŽIMU PO LJUBLJANICI, KI BO UREJAL PLOVBO ČOLNOV NA MOTORNI POGON, DOLOČIL LOKACIJE PRISTANIŠČ IN PRISTANOV IN BO POSKRBEL ZA VEČJO VARNOST VESLAČEV.
4. PRIPOMBE IN STALIŠČA DO PREDLOGA ODLOKA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ODLOKA O SPREJEMU PUP-a ZA PLANSKO CELOTO V2 TRNOVO – TRŽAŠKA CESTA (ZA OBMOČJE UREJANJA VR 2/6 OB CESTI DVEH CESARJEV) – ISLAMSKI VERSKI IN KULTURNI CENTER

**SEZNAM POSREDOVANIH MNENJ ČETRTNE SKUPNOSTI MOSTE
V LETIH 2002 IN 2003**

SEZNAM POSREDOVANIH MNENJ ČETRTE SKUPNOSTI RUDNIK V LETIH 2002 IN 2003

MESTNA OBČINA LJUBLJANA,
ČETRTE SKUPNOST RUDNIK
Pot k ribniku 20, 1000 Ljubljana
Tel.: 428 03 45, faks: 427 33 07
e-mail: mol.rudnik@siol.net

PREGLEDNICA ODPOSLANIH SKLEPOV ČETRTE SKUPNOSTI RUDNIK

Op. V preglednico so vključeni samo tisti sklepi Sveta Četrte skupnosti Rudnik, pri katerih so bili zahtevani odgovori, ali pa je odgovore moč pričakovati.

1) Sklep številka 3/2: **Predsednik Sveta Četrte skupnosti Rudnik, - se bo z Oddelkom za urbanizem, Mestne uprave, Mestne občine Ljubljana dogovoril, za predstavitev gradiv na naslednji seji Sveta Četrte skupnosti Rudnik, Mestne občine Ljubljana.**

V tej točki dnevnega reda bo seja odprta za javnost, katera bo o tem obveščena na krajevno običajen način.

Sklep je bil realiziran, saj je gradivo predstavil dr. Gabrijelčič iz Fakultete za arhitekturo, seje se je udeležila tudi ga. Zornada iz OU, MU, MOL.

2) Sklep številka 1/3: **Svet Četrte skupnosti Rudnik, postavlja pristojnim oddelkom, Mestne uprave, Mestne občine Ljubljana naslednja vprašanja in jih zaprosi za odgovor:**

- kam se bo povezala kanalizacija po Ižanski cesti, ki je v gradivu narisana do meje Mestne občine Ljubljana

- kako se bo gradila kanalizacija po naselju Rudnik in kam se bo navezala

- kje in kako bo potekal električni dalnovod proti Črni vasi

zakaj se predvideva skrajšanje avtobusne proge številka 19 Mestnega potniškega prometa

zakaj je Črna vas popolnoma odrezana od mestnega potniškega prometa, ravno tako tudi od primestnega prometa

Sklep je bil dne 19. 11. 2002 poslan OU, MU, MOL, na katerega pa svet ni prejel odgovora. Nekaj malenkosti se da razbrati iz STR in PZ.

3) Sklep številka 7/3: **Od Oddelka za lokalno samoupravo, Mestne občine Ljubljana se zahteva interpretacija stavka »Četrtna skupnost je pravna oseba javne prava«, Oddelek naj odgovori, zakaj četrtna skupnost ne more imeti svojega žiro računa in svojega statuta. Odgovor naj bo posredovan v pisni obliki.**

Sklep je bil dne 19. 11. 2001 poslan OLS, MU, MOL, dne 29. 10. 2001 pa je svet prejel odgovor.

4) Sklep številka 12/3: **Četrtna skupnost Rudnik bo zahtevala od Mestne občine Ljubljana, da zagotovi osnovno, času primerno računalniško opremo in postavitve**

spletne strani v pisarni Oddelka za lokalno samoupravo, Mestne uprave, Mestne občine Ljubljana

g. Kernc Jožeta se pooblasti, da navedeno čimprej uredi z načelnikom Oddelka za lokalno samoupravo, Mestne občine Ljubljana g. Vojkom Grünfeldom.

Sklep je bil dne 19. 11. 2001 poslan OLS, MU, MOL, računalniška oprema je prispela v decembru 2001, priklop na internet pa se je vršil marca 2002.

5) Sklep številka 13/3: **Na oddelku za lokalno samoupravo, Mestne občine Ljubljana, se postavi vprašanje:**

**»S kakšnimi finančnimi sredstvi lahko razpolaga Četrtna skupnost Rudnik?«
Hkrati se pripomni, da Svet Četrtna skupnosti Rudnik pričakuje, da bodo vsaj enaka kot so bila sredstva nekdanjih Krajevnih skupnosti.**

Sklep je bil odposlan 19. 11. 2002 OLS, MU, MOL, odgovor pa je bil posredovan 27. 11. 2001.

6) Sklep številka 17/3 : **Pisno gradivo g. Bartola, se posreduje načelniku Oddelka za gospodarske službe in promet g. Klavsu in se ga zaprosi za pisni odgovor.**

Sklep je bil odposlan dne 19. 11. 2001 OGJSP, MU, MOL, odgovor ni bil posredovan.

7) Sklep številka 18/3: **Svet Četrtna skupnosti Rudnik predlaga inšpekcijski ogled, da se ugotovi, ali so table na križišču Peruzzijske ceste z obvoznico postavljene v skladu z Odlokom o oglaševanju.**

Sklep je bil odposlan 19. 11. 2001 Mestnemu inšpektoratu, MU, MOL, odgovora svet ni prejel.

8) Sklep številka 3/4 : **Svet Četrtna skupnosti Rudnik, Mestne občine Ljubljana, pozove Podjetje za urejanje zemljišč, da svojo vlogo dopolni s podatki o:**

- **lokacijski dokumentaciji**
- **gradbeni dokumentaciji**
- **kakšna je finančna konstrukcija projekta**
- **kje in kako se bodo zbirala sredstva**
- **rok trajanja projekta**
- **terminski plan**

Podjetje za urejanje zemljišč, naj skliče sestanek z investitorjem in Svetom Četrtna skupnosti Rudnik, Mestne občine Ljubljana.

Svet Četrtna skupnosti Rudnik, Mestne občine Ljubljana, predlaga da se pri komunalnem urejanju obravnava celotno območje nekdanje KS Rudnik.

Sklep je bil odposlan 23. 01. 2002 Podjetju za urejanje zemljišč, Slovenčeva 97, svet ni prejel odgovora.

9) Sklep številka 4/4: **Svet Četrtna skupnosti Rudnik, Mestne občine Ljubljana, predlaga pristojnemu oddelku, Mestne uprave, Mestne občine Ljubljana, da se Dolenjska cesta od Karlovškega mostu do križišča z obvoznico (pri debelem hribu), tehnično tako uredi, da bo dopuščala hitrost vsaj 60 km/h.**

Sklep je bil odposlan 23. 01. 2002 OGJSP, MU, MOL, svet ni prejel odgovora.

10) Sklep številka 5/4: **Svet Četrtna skupnosti Rudnik, Mestne občine Ljubljana, predlaga pristojnemu oddelku, Mestne uprave, Mestne občine Ljubljana, da se na Dolenjski cesti od Karlovškega mostu do križišča z obvoznico (pri debelem hribu), omejitev hitrosti poveča iz dosedanjih 50 km/h na 60 km/h.**

Sklep je bil odposlan 23. 01.2002 OGJSP, MU, MOL, svet ni prejel odgovora.

11) Sklep številka 7/4: **Dopis občanke ga. Jerneje Terbec, se posreduje v reševanje Inšpektoratu, MU, MOL in na Republiško inšpekcijsko službo in se jih zaprosi za odgovor.**

Sklep je bil odposlan 23. 01. 2002 Republiškim inšpekcijskim službam, dne 13. 02. 2002 je svet prejel odgovor.

12) Sklep številka 9/4: **Oddelku za gospodarske javne službe in promet, MU, MOL, se odstopi dopis v reševanje, s priporočilom Sveta Četrtna skupnosti Rudnik, Mestne občine Ljubljana, da se uredi odvodnanje po cestišču Pot na Orle tako, da bo učinkovito.**

Sklep je bil odposlan 23. 01. 2002 OGJSP, MU, MOL, dne 13. 02. 2002 je svet prejel odgovor.

13) Sklep številka: 7/5: **Svet Četrtna skupnosti Rudnik, Mestne občine Ljubljana, bo na Zdravstveni dom Rudnik, naslovil dopis in jih zaprosil, da Svet Četrtna skupnosti Rudnik, Mestne občine Ljubljana, seznanijo s predvidenimi deli in prometno ureditvijo ob Zdravstvenem domu Rudnik.**

Sklep je bil odposlan 12. 03. 2002 ZD Rudnik, dne 22. 03. 2002 je svet prejel odgovor.

14) Sklep številka 1/6: **Svet Četrtna skupnosti Rudnik je obravnaval prostorsko problematiko Osnovne šole Oskar Kovačič in podpira vodstvo šole pri pobudi za izgradnjo prizidka. Svet Četrtna skupnosti Rudnik apelira na Mestno občino Ljubljana in Ministrstvo za šolstvo znanost in šport, da urgentno pristopita k rešitvi omenjenega problema in od obeh pričakuje pisni odgovor o nameranih ukrepih.**

Sklep je bil odposlan 23. 05. 2002 OPVIŠ, MU, MOL, dne 06.06.2002 je svet prejel odgovor..

15) Sklep številka 3/7:

1) Strokovne sodelavke Oddelka za lokalno samoupravo, MU, MOL, naj od Oddelka za urbanizem, Mestne uprave, Mestne občine Ljubljana pridobijo;

- **grafični in tekstualni del prostorsko ureditvenih pogojev (veljavnih), z vsemi planskimi celotami (VS) za območje urejanja Četrtna skupnosti Rudnik, Mestne občine Ljubljana**
- **dolgoročne plane občin in mesta Ljubljana za obdobje 1986-2000 (ali je bila veljavnost podaljšana) za območje Četrtna skupnosti Rudnik, Mestne občine Ljubljana.**

Spremi dopis k zahtevanim dokumentom, naj bo podpisan s strani načelnika Oddelka za urbanizem, Mestne uprave, Mestne občine Ljubljana.

2) Od Oddelka za gospodarjenje z zemljišči, Mestne uprave, Mestne občine Ljubljana, naj se pridobi podatke o tem kakšno je stanje na področju urejanja kanalizacije v celotni Četrtni skupnosti Rudnik in sicer;

- **kakšno je trenutno stanje na področju izgradnje kanalizacije**

- v kakšni fazi so načrti in morebitna gradbena dovoljenja
- kakšna je finančna konstrukcija projektov
- kdaj se predvideva tehnični prevzem
- kako lahko Četrtna skupnost Rudnik pripomore k urejanju kanalizacijskega omrežja

Odgovor naj bo podpisan s strani odgovornega načelnika.

3) Od Oddelka za gospodarjenje z zemljišči, Mestne uprave, Mestne občine Ljubljana, je potrebno pridobiti informacijo o tem, kako se predvideva rekonstrukcija (rekonstrukcija, pločnik, plinovod, kanalizacija, kolesarska steza in kabelska televizija) Peruzzijske in Ižanske ceste in sicer;

- svetnike Četrtna skupnosti Rudnik zanima kakšno je trenutno stanje (projektiranje, odkup zemljišč, izvedbeni načrti)
- ali se pridobiva gradbeno dovoljenje, če se v kakšni fazi je
- kakšna je finančna konstrukcija projektov
- kdaj bo tehnični prevzem in dokončanje projektov.

Odgovor naj bo podpisan s strani pristojnega načelnika.

Sklep je bil odposlan 05.06.2002 OU, OGZ, MU, MOL. Odgovora svet ni prejel (OGZ je zadeve odstopil OGJSP). OU, je odgovor posredoval za 1. točko dne 27. 09. 2002.

16) Sklep številka 4/7:

1) Od Oddelka za predšolsko vzgojo, izobraževanje in šport, Mestne uprave, Mestne občine Ljubljana in od Ministrstva za šolstvo, znanost in šport, zahtevamo odgovor na apel o izgradnji prizidka še predno se sprejme sklep o uvedbi devetletke v tej šoli. Odgovor naj se upošteva pri odločitvi o uvedbi devetletke.

2) Od pristojnega oddelka Mestne uprave, Mestne občine Ljubljana, je potrebno pridobiti celoten načrt reševanja prebivalstva za območje Četrtna skupnosti Rudnik. Načrt naj vsebuje tudi vse podatke o zakloniščih, hidrantih, požarnih poteh, številu ljudi, številu stanovanjskih površin in podatke o tem kje so zaporni ventili na plinovodnem omrežju.

3) Strokovne sodelavke Oddelka za lokalno samoupravo, Mestne uprave, Mestne občine Ljubljana, naj od pristojnih pridobijo podatke o;

- ustanovah, ki se na območju Četrtna skupnosti Rudnik ukvarjajo s socialnim delom
- številu ljudi v Četrtni skupnosti Rudnik
- starostni strukturi prebivalstva v Četrtni skupnosti Rudnik
- zaposlitveni strukturi prebivalstva v Četrtni skupnosti Rudnik
- številu šoloobveznih otrok v Četrtni skupnosti Rudnik
- številu predšolskih otrok v Četrtni skupnosti Rudnik
- številu živali
- stanovanjskih površinah.

Sklep je bil odposlan v prvi točki Ministrstvu za šolstvo in OPVIŠ, MU, MOL, dne 05. 06. 2002, odgovora svet ni prejel. V drugi točki je bil sklep poslan OZR, MU, MOL 05.06.2002, dne 27. 08. 2002 je svet prejel odgovor.

V tretji točki je bil poslan dne 05. 06. 2002 Statističnemu uradu, ki je posredoval podatke.

17) Sklep številka 6/7: Svet Četrtna skupnosti Rudnik, postavi Oddelku za gospodarske javne službe in promet, MU, MOL, vprašanje ali je bil narejen projekt prometne ureditve za Staro Galjevico, predvsem Voduškove ulice in ulica Tomšičeve brigade? Svet Četrtna skupnosti Rudnik zanima v kakšnem časovnem roku je pričakovati asfaltiranje teh dveh ulic.

Svet Četrtna skupnosti Rudnik apelira na Oddelek za gospodarske javne službe in promet, da se pravno formalno uredi lastništvo in vzdrževanje otroškega igrišča na Stari Galjevici.

Sklep je bil dne 05. 06. 2002 poslan OGJSP, MU, MOL, svet odgovora ni prejel.

18) Sklep številka 7/7 **Svet Četrtna skupnosti Rudnik želi pred izvajanjem del na območju Četrtna skupnosti Rudnik, pridobiti vse razpoložljive tekstualne in grafične informacije.**

Sklep je bil odposlan 05. 06. 2002 OGZ, MU, MOL, odgovora svet ni prejel.

19) Sklep številka 8/7 : **Svet Četrtna skupnosti Rudnik, apelira na pristojne oddelke Mestne uprave, da čimprej pristopijo k ureditvi pločnikov ob Dolenjski cesti.**

Sklep je bil poslan OGZ in OGJSP dne 05. 06. 2002, odgovoril je OGJSP dne 10. 07. 2002

20) Sklep številka 1/8: **Svet Četrtna skupnosti Rudnik, je na svoji redni 8. seji ugotovil, da še vedno ni prejel dokumentacije, ki je bila zahtevana s sklepoma št.: 3/7 in 4/7 in ne odgovorov na vprašanji, ki sta bila postavljena s sklepi št.: 6/7 in 7/7.**

Svet Četrtna skupnosti Rudnik zahteva, da se posredovane pobude obravnava z vso resnostjo, najmanj kar se pričakuje, so odgovori na zastavljena vprašanja. Svet Četrtna skupnosti Rudnik tudi zahteva, da se ga v dopisih ne poučuje o postopkih, ker le te dobro pozna, temveč o dejanskih ukrepih, ki se oz. naj bi se izvajali.

V nasprotnem primeru bo mestni svetnik na eni izmed prihodnjih sej Mestnega sveta postavil tozadevno svetniško vprašanje.

Sklep je bil poslan dne 12. 07. 2002, OZR je odgovoril 27. 08. 2002, OU je odgovoril 27.09. 2002, OGZ in OGJSP nista odgovorila.

21) Sklep številka 4/8: **Svet Četrtna skupnosti Rudnik, Mestne občine Ljubljana zahteva, da se zagotovi neomejen dostop do interneta (nabava ADSL pristopa). Stroški za to naj se poravnajo iz sredstev Četrtna skupnosti Rudnik, Mestne občine Ljubljana.**

Sklep je bil poslan 12. 07. 2002 OLS, MU, MOL, odgovor je svet prejel 10. 09. 2002.

22) Sklep številka 2/9:

1) Od Oddelka za gospodarjenje z zemljišči, Mestne uprave, Mestne občine Ljubljana, naj se pridobi podatke o tem kakšno je stanje na področju urejanja kanalizacije v celotni Četrtni skupnosti Rudnik in sicer;

- kakšno je trenutno stanje na področju izgradnje kanalizacije
- v kakšni fazi so načrti in morebitna gradbena dovoljenja
- kakšna je finančna konstrukcija projektov
- kdaj se predvideva tehnični prevzem
- kako lahko Četrtna skupnost Rudnik pripomore k urejanju kanalizacijskega omrežja

Odgovor naj bo podpisan s strani odgovornega načelnika.

2) Od Oddelka za gospodarjenje z zemljišči, Mestne uprave, Mestne občine Ljubljana, je potrebno pridobiti informacijo o tem, kako se predvideva

rekonstrukcija (rekonstrukcija, pločnik, plinovod, kanalizacija, kolesarska steza in kabelska televizija) Peruzzijske in Ižanske ceste in sicer;

- svetnike Četrtna skupnosti Rudnik zanima kakšno je trenutno stanje (projektiranje, odkup zemljišč, izvedbeni načrti)
- ali se pridobiva gradbeno dovoljenje, če se v kakšni fazi je
- kakšna je finančna konstrukcija projektov
- kdaj bo tehnični prevzem in dokončanje projektov.

Odgovor naj bo podpisan s strani pristojnega načelnika.

Sklep je bil poslan 17. 10. 2002 OGZ, MU, Mol, odgovor_____

23) Sklep številka 3/9: **Svet Četrtna skupnosti Rudnik, Mestne občine Ljubljana, na osnovi primerjalne študije o jugo- vzhodni zanki električnega daljnovoda, ZAHTEVA, da se daljnovod izvede podzemno. Svet Četrtna skupnosti Rudnik, Mestne občine Ljubljana, nikakor ne pristaja na varianto predlagano v primerjalni študiji.**

Sklep je bil poslan 17. 10. 2002 RS Ministrstvo za okolje, prostor in energijo, Urad za energetiko, odgovor_____

24) Sklep številka 5/9: **Svet Četrtna skupnosti Rudnik, Mestne občine Ljubljana, predlaga Ministrstvu za notranje zadeve, Generalni policijski upravi, da se na območju Četrtna skupnosti Rudnik ponovno odpre Policijska postaja.**

Sklep je bil poslan Generalni policijski upravi dne 17. 10. 2002, odgovor_____

25) Sklep številka 8/9: **Svet Četrtna skupnosti Rudnik, Mestne občine Ljubljana, imenuje izmed članov Sosveta za varstvo občanov Četrtna skupnosti Rudnik delovno skupino za nadzor in pomoč pri izvajanju nalog civilne zaščite v sestavi:**

Jože Zrnc.....vodja skupine
Jože Kernc.....namestnik vodje
Dušan Bandelj.....član

Predlaga se ustanovitev enote civilne zaščite za področje Četrtna skupnosti Rudnik iz tukajšnjih članov civilne zaščite v koordinaciji z Oddelkom za zaščito, reševanje in civilno obrambo, Mestne uprave, Mestne občine Ljubljana

Sklep je bil dne 17. 10. 2002 poslan OZR, MU, MOL, odgovor_____.

26) Sklep številka 9/9: **Svet Četrtna skupnosti Rudnik, Mestne občine Ljubljana, predlaga postavitve prometnega znaka »prepovedano parkiranje« in sicer na Dolenjski cesti pri hišni številki 156 v dolžini 100 metrov.**

Sklep je bil poslan dne 17. 10. 2002 OGJSP, MU, MOL, odgovor_____.

27) Sklep številka 11/9: **Svet Četrtna skupnosti Rudnik, Mestne občine Ljubljana, želi odgovor na to kakšna bo v bodoče zaradi predvidene rekonstrukcije prometna ureditev okoli Zdravstvenega doma Rudnik. Svet Četrtna skupnosti Rudnik želi, da se okoli Zdravstvenega doma Rudnik postavijo cestne ovire (ležeči policaji) zaradi umiritve prometa.**

Sklep je bil poslan dne 17.10.2002 ZD Rudnik, odgovor_____

28) Sklep številka 12/9: **Svet Četrtna skupnosti Rudnik, Mestne občine Ljubljana, želi da se vsa postajališča Mestnega potniškega prometa na Dolenjski cesti ponovno opremijo z nadstreški, kateri so bili umaknjeni iz neznanega razloga.**

Sklep je bil poslan 17.10.2002 LPP, odgovor prejeli 29. 10. 2002.

29) Sklep številka 15/9: **Svet Četrtna skupnosti Rudnik, Mestne občine Ljubljana, želi da vsi Odbori, ki delujejo v okviru Mestnega sveta pripravijo plan dela za eno leto v naprej, katerega se posreduje tudi vsem Četrtnim skupnostim Mestne občine Ljubljana.**

Sklep je bil poslan 17. 10. 2002 SODMS, MU, MOL, odgovor_____.

30) Sklep številka 17/9: **Svet Četrtna skupnosti Rudnik, Mestne občine Ljubljana, predlaga pristojnemu oddelku, Mestne uprave, Mestne občine Ljubljana, da pregleda vse odvodne jaške po cesti Rudnik I v Ljubljani.**

Sklep je bil poslan 17.10. 2002 OGJSP, MU, MOL, odgovor_____.

31) Sklep številka 18/9: **Svet Četrtna skupnosti Rudnik, Mestne občine Ljubljana, odstopi dopis stanovalcev Dolenjske ceste 58-60 v Ljubljani Inšpekcijskim službam in zahteva pisni odgovor o ukrepih.**

Sklep je bil poslan 17. 10. 2002 RS Inšpekcijskim službam, odgovor_____.